

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

วิทยานิพนธ์
ของ
อัมรินทร์ จำทัน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สิงหาคม 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

วิทยานิพนธ์
ของ
อัมรินทร์ จำทัน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สิงหาคม 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวอัมรินทร์ จำหัน
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รศ.ดร.ปพฤกษ์ บารมี อุตสาหะวานิชกิจ) (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จตุสดา ศิริสม) (ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ์) (กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จินดารัตน์ ปิรมณี) (อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.กาญจนา สุคันธสิริกุล) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ.ดร.ปพฤกษ์ บารมี อุตสาหะวานิชกิจ)

คณบดีคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ

.....
(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๕ เดือน ๕.๑ พ.ศ. ๒๕๕๗

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทนิสิตระดับปริญญาโท
คณะกรรมการบัณฑิตและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
งบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

ประกาศขอบคุณการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากบุคคลทั้งหลาย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.จตุสชดา ศิริสม ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาด้านต่างๆ และควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำและความรู้อันมีค่าที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภุภักษ์บารมี อุตสาหกรรมาณิชากร คณบดี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ ดร.จตุสชดา ศิริสม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณินท์ ตั้งภิญโญพุมิคุณ อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ ที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนมอบความรู้ และให้คำแนะนำ แนวทางด้านต่างๆ จนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะการบัญชีและการจัดการ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ตลอดจนเจ้าของผลงาน ตำรา และเอกสารทางวิชาการทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษา ก่อให้เกิดแนวคิดอันมีคุณค่าต่องานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และสละเวลา ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อกรวิจัย

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา นายทองแดง จันเดช นางจันทิพย์ จันเดช รวมทั้งญาติ พี่น้อง ผู้ซึ่งเป็นกำลังแรงใจ ทำให้การวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตบัญชีมหาบัณฑิต รุ่น 18 ที่เป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา รวมถึงเจ้าหน้าที่คณะการบัญชีและการจัดการทุกท่าน ที่ช่วยเหลือและให้การสนับสนุนการทำงานวิจัยให้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย ครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองสังคม และ ประเทศชาติสืบไป

อัมรินทร์ จำหัน

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ผู้วิจัย นางสาวอัมรินทร์ จำทัน

กรรมการควบคุม อาจารย์ ดร. จุลสุชดา ศิริสม และอาจารย์ ดร. ญัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ

ปริญญา บช.ม.

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2557

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้องค์กรและบริษัทต่างๆ ต้องทำการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อความอยู่รอดขององค์กร ซึ่งองค์กรที่มีความเข้มแข็งและสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วจะกลายเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จ การเรียนรู้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทุกคนในองค์กรสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน องค์กรจึงต้องสร้างให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้ และแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 112 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการรายงาน และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการวิจัย และผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายาการค้า และด้านการเปิดเผยข้อมูล

ผู้ทำบัญชีที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม แตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน แตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม แตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีรายด้าน แตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายาการค้า แตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายาการค้า และด้านการเปิดเผยข้อมูลแตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับ

การมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการแตกต่างกัน ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการแตกต่างกัน ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ และด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการ แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ 2) ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ และด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการ 3) ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัยมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการ 4) ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเปิดเผยข้อมูล

โดยสรุปทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ดังนั้นผู้ทำบัญชีจึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีการฝึกอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีและนำเสนอการเงินอย่างเพียงพอ และใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง และเพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่อไป

TITLE Relationship between Accounting Learning Skills and Accounting Standards Implementation Success of Bookkeeper in Rayong Province

AUTHOR Miss Aummarin Jatan

ADVISORS Dr. Julsuchada Sirisom and Dr. Nattawut Tontiset

DEGREE M.Acc.

UNIVERSITY Maharakham University **DATE** 2014

ABSTRACT

The various technologies had made a dramatic changes in the economy. As a result, organizations and companies need to change themselves rapidly for survival of organization while stepping to the era of globalization. Organization that are strength and learning quickly it organization to become successful. Learning is an important factor to keeping everyone in the organization can adapt with the changes even more quickly and competitively sustainable. Organization must create personnel to develop knowledge and comments to allow for creative development. Therefore, researcher have studied the relationship between accounting leaning skills and accounting standards implementation success of bookkeeper in Rayong province by using questionnaire as research instrument to data collecting from 112 bookkeeper in Rayong province. Stratified random sampling were employed. The statistics used in data analysis, including t-test F-test (ANOVA and MANOVA), multiple correlations, simple regression analysis, and multiple regression analysis.

The research result found that bookkeeper have the opinion concerning accounting learning skills as the overall and as per parameter dimensions at very high level that included, education, training, development and report. Moderate level, included research. Moreover the bookkeeper have agreed Accounting standards implementation success, as the overall and as per parameter dimension at very high level, that included, identification, measurement and disclosures.

Bookkeepers have different sex, have opinions with about the accounting learning skills, differently education. Bookkeepers have different marital status, have opinions with about the accounting learning skills, differently report. Bookkeepers have different revenue, have opinions with about the accounting learning skills differently overall. Bookkeepers have different business style, have opinions with about the accounting learning skills

differently each aspect. Bookkeepers have different sex, have opinions with about the accounting standards implementation success differently measurement. Bookkeeper have different age, have opinions with about the accounting standards implementation success differently overall, different identification, measurement and disclosures. Bookkeepers have different marital status, have opinions with about the accounting standards implementation success differently measurement. Bookkeepers have different experienced, have opinions with about the accounting standards implementation success differently overall, differently measurement. Bookkeepers have different revenue, have opinions with about the accounting standards implementation success differently overall, differently identification and measurement.

The relationship analysis reveals 1) Accounting learning skills, training positively affects on the accounting standards implementation success overall and aspects, in the identification. 2) Accounting learning skills, development positively affects on the accounting standards implementation success overall and aspects, in the identification and measurement. 3) Accounting learning skills, research positively affects on the accounting standards implementation success overall and aspects, in the measurement. 4) Accounting learning skills, report positively affects on the accounting standards implementation success overall and aspects, in the disclosures.

In the summary, accounting learning skills, positively affects accounting standards implementation success. Therefore, bookkeepers should be given priority in the self development potential to learn new things which they had changed over time. Then there were continuous self- development training must have knowledge and experiences in accounting and presentation of financial statements adequately. Using the knowledge gained from learning to guide the self-developed regularly, for build credibility for themselves in adapt to changing and environments.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี	8
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้	16
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
งานวิจัยในประเทศ	47
งานวิจัยต่างประเทศ	49
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจ	58

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดระยอง	60
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	66
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน	70
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน	77
ตอนที่ 6 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์	85
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
ความมุ่งหมายของการวิจัย	94
สรุปผล	94
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	104
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	112
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ	119
ภาคผนวก ค การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่	123
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	135
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	138
ประวัติย่อของผู้วิจัย	140

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองจำแนกตามอำเภอ	52
2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	59
3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	60
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เป็นรายข้อของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	61
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรมเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	62
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเองเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	63
7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัยเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	64
8	ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงานเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	65
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและ เป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	66
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกการเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	67
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดมูลค่ารายการเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	68
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	69
13	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศแตกต่างกัน (t-test)	70
14	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (ANOVA)	71
15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี เป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (MANOVA)	71
16	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (ANOVA)	72
17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (MANOVA)	72

18	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)	73
19	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (ANOVA)	73
20	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (MANOVA)	74
21	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (ANOVA)	75
22	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (MANOVA) ..	75
23	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA)	76
24	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA)	76
25	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศแตกต่างกัน (t-test)	77
26	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (ANOVA)	77
27	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (MANOVA)	78
28	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (ANOVA)	79
29	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (MANOVA)	79
30	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)	80

31	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (ANOVA)	81
32	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี เป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (MANOVA)	81
33	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (ANOVA)	82
34	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี เป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (MANOVA)	83
35	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA)	84
36	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็น รายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA)	84
37	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ที่มีต่อความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง .	86
38	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	87
39	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดระยอง	88
40	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	89
41	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่างานรายการ ของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดระยอง	90
42	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่างานรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ..	91
43	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล ของผู้ทำบัญชี ในจังหวัดระยอง	92

61	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน	131
62	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี เป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน	131
63	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน	132
64	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน	132
65	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี เป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน	133
66	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน	133
67	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน	134
68	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	136
69	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	136
70	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	137
71	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง	137

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยีต่างๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้องค์กรและบริษัทต่างๆ ต้องทำการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อความอยู่รอดขององค์กร ซึ่งองค์กรที่เฉื่อยฉาบและสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วจะกลายเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จ และสามารถอยู่รอดได้ต่อไปในอนาคต การเรียนรู้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทุกคนในองค์กรสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และเพื่อที่จะทำให้องค์กรมีความระมัดระวังและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน องค์กรต้องให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ (วีรจ มาฆะศิริานนท์. 2554 : 9) นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทั่วโลกก็ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานทางการบัญชีของประเทศไทย เช่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standard : TFRS) และมาตรฐานการบัญชีไทย (Thai Accounting Standard : TAS) ด้วยเช่นกัน เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญกับการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ เช่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standard : IFRS) และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard : IAS) อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาวิชาชีพบัญชีของประเทศให้ก้าวหน้าทัดเทียมมาตรฐานสากล ซึ่งในปัจจุบันการบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำเนินงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในระยะเวลาที่ผ่านมาสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (Federation of Accounting Professions : FAP) ได้ออกมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่จำนวนมาก บังคับใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม เพื่อการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัย ผู้ทำบัญชีในฐานะผู้ที่ต้องรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีมานำเสนอให้กับผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางการบัญชีที่ดีแล้วยังจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเพิ่มเติมในด้านอื่น (อรกัญญา โสจิตานนท์. 2551 : เว็บไซต์)

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี (Accounting Learning Skills) เป็นการพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพสำหรับผู้ทำบัญชี การเรียนรู้ถือว่าเป็นการสร้างองค์กรอย่างหนึ่งที่น่าจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งบุคลากรในองค์กรต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา โดยมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กร ซึ่งมีความสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อันจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความสามารถ มีผลการปฏิบัติงานดีขึ้น และองค์กรมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง (เกศรา รักชาติ. 2549 : เว็บไซต์)

เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญในเรื่องของการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี ซึ่งการแสวงหาความรู้ใหม่และการใฝ่รู้เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานยุคใหม่ เนื่องจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และการเรียนรู้ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นการส่งเสริมการคิดให้ได้มาซึ่งสิ่งใหม่ๆ และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การแสวงหาความรู้ประกอบไปด้วย

การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (Education) การฝึกอบรม (Training) การพัฒนาตนเอง (Development) การวิจัย (Research) และการรายงาน (Reporting) (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2547 : 5) การเรียนรู้เป็นทั้งกระบวนการและคุณค่าพร้อมกัน ทุกคนในองค์กรไม่ว่าตำแหน่งใด มีประสบการณ์แค่ไหน ต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานโดยการเรียนรู้ที่ส่วนบุคคลและองค์กรให้มีการพัฒนาสูงขึ้น ผู้ปฏิบัติงานจะรู้สึกว่ามีส่วนร่วมมีส่วนร่วมสัมพันธ์กับงาน จะมีการสร้างความมั่นคงให้กับตนเองเพื่ออนาคตที่ดีขึ้น บุคลากรขยายความสามารถตนเองอยู่เสมอ เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างแท้จริง มีการสร้างรูปแบบความคิดที่ขยายใหม่ และบุคลากรเรียนรู้ร่วมกันอยู่เสมอ (วารินทร์ สิ้นสูงสุด. 2548 : 19-20) โดยการแสวงหาความรู้จะช่วยให้มีทักษะทางการบัญชีมากขึ้น อันก่อให้เกิดความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีและนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standards Implementation Success) จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อผู้ทำบัญชีได้มีการเสาะแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากบัญชีเป็นภาษาของธุรกิจที่ใช้ในการรายงานข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลงบการเงินมีความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส และสามารถเปรียบเทียบฐานะการเงินระหว่างกิจการได้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดหลักการบันทึกบัญชีที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards Board : IASB) ได้กำหนดมาตรฐานการบัญชีให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั่วโลก สำหรับประเทศไทยสภาวิชาชีพบัญชีก็ได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเช่นเดียวกัน ประกอบกับการลงทุนระหว่างประเทศเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทยมากขึ้น ทำให้นักลงทุนต่างชาติที่เป็นผู้ซิงบการเงินได้เรียกร้องให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ผลักดันให้มีการใช้มาตรฐานการบัญชีเดียวกันในการจัดทำรายงานทางการเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2553 : เว็บไซต์) เพื่อให้มีการใช้มาตรฐานเป็นแบบเดียวกันที่เป็นสากล จึงต้องมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการบัญชีใหม่ โดยมาตรฐานการบัญชีนั้นมีแนวทางในการแนะนำให้นักบัญชียึดถือและปฏิบัติตามดังนี้ การเลือกรายการ (Identification) การวัดค่ามูลค่ารายการ (Measurement) และการเปิดเผยข้อมูล (Disclosures) เกี่ยวกับการเงินของกิจการ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร. 2547 : 89) ซึ่งมาตรฐานการบัญชีนี้มีการกำหนดขึ้นมาเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งการที่ประเทศต่างๆ ได้พยายามปรับหลักการบัญชีให้เป็นมาตรฐานสากลยิ่งขึ้นเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ซิงบการเงินหลายๆ ด้าน เช่น การเปรียบเทียบงบการเงินในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน การระดมทุนผ่านตลาดทุนทั่วโลกหรือหาผู้ร่วมทุนทำได้ง่ายขึ้น ต้นทุนในการจัดการกระบวนการทำงานต่ำลง ข้อมูลในงบการเงินมีความชัดเจนโปร่งใสมากขึ้น เป็นต้น โดยเฉพาะผู้ทำบัญชีที่มีบทบาทในเรื่องเกี่ยวกับการเงินขององค์กรอย่างมาก ต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้มีการรายงานทางการเงินที่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และหากผู้ทำบัญชีมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีการแสวงหาความรู้เสมอๆ ก็จะทำให้งานที่ออกมามีประสิทธิภาพและเมื่อมีความรู้มากตัวผู้ทำบัญชีเองก็จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้ทำบัญชี (Bookkeepers) ของบริษัทต่างๆ ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของมาตรฐานการบัญชี แต่ผู้ทำบัญชีบางส่วนก็ปรับตัวไม่ทันเมื่อมาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนแปลงไป ทำให้หลักปฏิบัติในการทำบัญชีบางรายการก็เปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน จนบางที่อาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ทำบัญชี แต่ในขณะเดียวกันในฐานะที่เป็นผู้ทำบัญชีก็ต้องมีการกระตุ้นตนเองให้พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานแต่ละฉบับ ซึ่งจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอๆ รวมทั้งต้องทันต่อข่าวสารการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยจะเห็นว่าในการจัดทำบัญชีนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ทำบัญชีควรทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ข้อกำหนด ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ไม่ว่าจะเป็นการบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีที่ผู้ทำบัญชีควรทราบ (สมเดช โรจน์ครีเสถียร. 2550 : 62) ซึ่งจะเห็นว่า การปฏิบัติของผู้ทำบัญชีต้องมีความเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบต่างๆ จำนวนมาก เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่ได้กำหนดไว้

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีหรือไม่ อย่างไร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานรวมถึงเป็นแนวทางที่ทำให้สามารถนำไปกำหนดการสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของตนเองได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
4. เพื่อทดสอบผลกระทบของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
5. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อสนเทศในการพัฒนาการทำงานของผู้ทำบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีในปัจจุบัน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีให้มีความทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา
3. เพื่อเป็นข้อสนเทศในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี
4. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานได้
5. เพื่อเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปกำหนดการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี (Accounting Learning Skills) โดยประยุกต์แนวคิดจากการแสวงหาความรู้ของ น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547 : 5-6) ประกอบด้วย
  - 1.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (Education)
  - 1.2 ด้านการฝึกอบรม (Training)
  - 1.3 ด้านการพัฒนาตนเอง (Development)
  - 1.4 ด้านการวิจัย (Research)
  - 1.5 ด้านการรายงาน (Report)
2. ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standards Implementation Success) โดยประยุกต์แนวคิดจากมาตรฐานการบัญชีของ เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร (2547 : 89) ประกอบด้วย
  - 2.1 ด้านการเลือกรายการ (Identification)
  - 2.2 ด้านการวัดค่ามูลค่างานรายการ (Measurement)
  - 2.3 ด้านการเปิดเผยข้อมูล (Disclosures)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 6,271 คน (www.thaicompanyprofile.com/รายชื่อบริษัท/ระยอง : เว็บไซต์)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 42-43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)
3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 15 ตุลาคม – 15 ธันวาคม 2556
5. ตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย

กลุ่มที่ 1 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี และความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

กลุ่มที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีและความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีและความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
2. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
3. ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีแตกต่างกัน
4. ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้ทำบัญชี (Bookkeepers) หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่กระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ที่เป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี และผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

2. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี (Accounting Learning Skills) หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จะต้องมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ให้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (Education) หมายถึง การหาข้อมูลหรือการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อหาคำตอบจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้รับความรู้ในเรื่องนั้นๆ การศึกษาค้นคว้าจึงเป็นการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้รับคำตอบหรือเพื่อนำความรู้นั้นไปใช้ในการแก้ไขปัญหา และประกอบการตัดสินใจได้

2.2 การฝึกอบรม (Training) หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงคนอย่างเป็นระบบ ซึ่งการฝึกอบรมที่ดีจะต้องสามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อบุคคล ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด การวิเคราะห์และการตัดสินใจ เพื่อการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำ การฝึกอบรมมักใช้ช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดผลเร็วที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ทันที

2.3 การพัฒนาตนเอง (Development) หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาโดยมุ่งเน้นที่คนและงานในอนาคต ซึ่งถือเป็นการลงทุนในระยะยาว เพื่อให้เกิดความเจริญเติบโตขององค์กรสามารถพัฒนาทักษะหรือความสามารถของตนเองได้ ซึ่งการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เหมาะสมเพื่อการสนองความต้องการและเป้าหมายของตนเอง หรือเพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่องค์กรต้องการ

2.4 การวิจัย (Research) หมายถึง การสืบสวนตรวจสอบเพื่อหาคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีระเบียบแบบแผนและมีขั้นตอนตามระเบียบ วิธีการวิจัย การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบถือเป็นที่มาของการวิจัย ความสงสัยในเรื่องที่ต้องการหาคำตอบ และปัญหาในการวิจัย การหาคำตอบเป็นการเติมช่องว่างระหว่างระบบความคิดกับระบบข้อเท็จจริง

2.5 การรายงาน (Report) หมายถึง การเสนอรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของบุคคลของหน่วยงาน เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการบริหารงานทั้งในหน่วยงานราชการและธุรกิจเอกชน ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า การสรุปผลรายงานทางการเงิน มีการเรียบเรียงตามระเบียบ ขั้นตอนทางวิชาการตามรูปแบบการเขียนรายงาน

3. ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standards Implementation Success) หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างถูกต้องตามรายการที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงเพื่อให้การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

3.1 การเลือกรายการ (Identification) หมายถึง การเลือกรายการที่ก่อให้เกิดการโอนหรือการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานทางบัญชีกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่น รายการดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของงบการเงิน ซึ่งแสดงค่าเป็นตัวเงินได้

3.2 การวัดมูลค่ารายการ (Measurement) หมายถึง การวัดมูลค่ารายการเพื่อกำหนดมูลค่าในการจัดบันทึก เป็นการกำหนดจำนวนเงินเพื่อรับรู้องค์ประกอบของงบการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

3.3 การเปิดเผยข้อมูล (Disclosures) หมายถึง การนำเสนอรายงานทางการเงินวิธีการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีในรายงานทางการเงิน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี

1. ประวัติและความเป็นมาของผู้ทำบัญชี

ความเป็นมาของผู้ทำบัญชีได้เริ่มต้นจากการที่พระราชบัญญัติการบัญชีได้ใช้กฎหมายว่าด้วยการบัญชี ที่เป็นประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 จึงมีหลักการเกี่ยวกับการทำบัญชีหลายประการ ที่ยังไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการบัญชี และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจการค้าที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเพื่อให้มีการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้เป็นไปตามความเป็นจริงตามมาตรฐานการบัญชี และสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล ซึ่งจะทำให้กิจการและบุคลากรภายนอกได้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อประกอบการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมั่นใจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ดำเนินการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบัญชีมาเป็นลำดับนับแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันได้มีการกำหนดพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ตามคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบัญชี พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“งบการเงิน” หมายความว่า รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือ การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ไม่ว่าจะรายงานโดยงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชี ที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตาม พระราชบัญญัตินี้

“ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม

“สารวัตรใหญ่บัญชี” หมายความว่า อธิบดี และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายด้วย

“สารวัตรบัญชี” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรบัญชีประจำ สำนักงาน บัญชีประจำท้องที่

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2543 และนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป โดยการดำเนินการแก้ไขกฎหมายได้ดำเนินการดังนี้ (สภานิติบัญญัติ. 2551 : เว็บไซต์)

1.1 แก้ไขหลักการจากเดิมที่กำหนดให้ธุรกิจทั้งนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาที่ ประกอบธุรกิจตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดต้องจัดทำบัญชี เป็นกำหนดให้เฉพาะนิติบุคคล ทั้งที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยและต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยและกิจการร่วมค้า ตามประมวลรัษฎากรเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ส่วนบุคคลธรรมดาและห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียน จะต้องจัดทำบัญชีต่อเมื่อรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

1.2 กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของธุรกิจ โดยแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างผู้ทำบัญชีและผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีให้ชัดเจน กล่าวคือ

(1) กำหนดความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ในการจัดให้มีการทำบัญชีและ งบการเงินให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และมีหน้าที่ต้องจัดส่งเอกสารประกอบการลงบัญชีให้ ผู้ทำบัญชี เพื่อจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชีและยื่นงบการเงิน

ที่ได้รับการตรวจสอบและให้ความเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว รวมทั้งจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนด

(2) ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ ได้แก่ พนักงานบัญชีของบริษัท หรือผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ หรือสำนักงานรับทำบัญชี ต้องจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามความจริงตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนรายการให้ถูกต้องครบถ้วน

1.3 กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หรือผู้ทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

1.4 กำหนดข้อยกเว้นให้งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุน สิทธิพลหรือรายได้ ไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงไม่ต้องได้รับตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี

1.5 ลดภาระของธุรกิจในการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีจาก 10 ปี เหลือ 5 ปี และในกรณีจำเป็นอธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีขยายระยะเวลาจัดเก็บได้ แต่ต้องไม่เกิน 7 ปี

1.6 ปรับปรุงข้อกำหนดต่างๆ ให้สอดคล้องกับระบบการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น การเก็บรักษาบัญชี การลงรายการในบัญชี เป็นต้น

1.7 ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสม ครอบคลุมถึงผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้สำหรับความผิดที่มีโทษปรับเพียงอย่างเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน เพื่อลดขั้นตอนปฏิบัติและสะดวกต่อผู้ประกอบการธุรกิจ

1.8 กำหนดบทเฉพาะกาล ยกเว้นให้ผู้ประกอบอาชีพเป็นผู้ทำบัญชีอยู่ก่อนแล้ว แต่ไม่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนด สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ หากได้ประกอบอาชีพอยู่ก่อนแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยให้แจ้งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพร้อมทั้งเข้าอบรมและสำเร็จการอบรมตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดก็จะสามารถทำบัญชีต่อไปได้อีก 8 ปี นับตั้งแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2549 : เว็บไซต์)

2. ความหมายของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชี (Bookkeeper) หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ได้แก่บุคคลต่อไปนี้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2549 : เว็บไซต์)

2.1 กรณีเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

2.2 กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี ได้แก่

(1) หัวหน้าสำนักงาน กรณีสำนักงานมิได้จัดตั้งในรูปคณะบุคคล

(2) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปคณะบุคคล

(3) กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีสำนักงานจัดตั้งในรูปนิติบุคคล

2.3 กรณีเป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ ที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

2.4 ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี (ในกรณีที่ “ผู้ทำบัญชี” รับทำบัญชีเกินกว่า 100 ราย ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ข้อ 7(3))

3. การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่วางแผนและดำเนินงานด้านการเงิน และการคลังของสถานประกอบการธุรกิจ บุคคล สถาบันเอกชน และหน่วยงานของรัฐบาล โดยมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย และวางระบบและระเบียบด้านบัญชี การเงิน และงบประมาณ ซึ่งผู้ทำบัญชีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำบัญชี ดังต่อไปนี้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2549 : เว็บไซต์)

3.1 จัดทำบัญชีเพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลง ฐานะการเงินของ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” ที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน

3.2 ลงรายการบัญชีเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสบัญชีที่เป็นภาษาไทยไว้

3.3 เขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ หรือดีพีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีจะต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนจึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้ และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามทั้งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยเมื่อจะเริ่มทำบัญชีต้องไปเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีก่อนแล้วภายใน 60 วันนับแต่วันเริ่มทำบัญชีต้องไปแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งจะได้รับหมายเลขรหัสผู้ทำบัญชีต่อไป

4. คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี

การประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 44 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี และมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ (สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ. 2554 : 62)

4.1 มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

4.2 มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้

4.3 ไม่เคยต้องโทษจำคุกถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

4.4 มีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท

มีสินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า จาก สถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือ กระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

(ข) ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษา ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมามีทุนจดทะเบียน หรือสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมรายการใด รายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน (ก)

2) บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

3) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

4) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

5) ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุนหลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ ประกันชีวิต

ประกันวินาศภัย

6) ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน

(ค) ในกรณีที่เป็นการเริ่มทำบัญชีในรอบปีบัญชีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิของผู้ทำบัญชี ให้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน (ก) และ (ข) แล้วแต่กรณี

4.5 มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีตาม พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

ในกรณีที่เป็นผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน ซึ่งรัฐมนตรี ประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิของผู้ทำบัญชีดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ 4 (4) (ก) หรือ (ข) โดยอนุโลม

ในกรณีที่ทุนจดทะเบียน สินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ตามข้อ 4 (4) (ก) เปลี่ยนแปลงไป จนทำให้ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีนั้นอีกต่อไป ให้ผู้นั้นสามารถเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวต่อไปได้เป็นเวลา 2 ปี นับแต่วันสิ้นรอบบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง

5. การจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีมีการจดบันทึกรายการ เกี่ยวกับการเงินทุกรายการ ทั้งที่ได้รับเข้ามาและ จ่ายออกไป เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการว่าได้กำไรหรือขาดทุน ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่ม การจัดทำบัญชีได้ดังนี้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2549 : เว็บไซต์)

กลุ่มที่ 1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ณ วันปิดบัญชีในรอบปีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่าสถาบันการศึกษา

ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เทียบให้ไม่ต่ำกว่า อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

กลุ่มที่ 2 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัดที่มีทุนจดทะเบียนสินทรัพย์รวม รายได้รวม รายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดในกลุ่มที่ 1 หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการ ร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร หรือผู้ประกอบการธุรกิจธนาคาร เงินทุนหลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันวินาศภัย และผู้ประกอบการธุรกิจ ซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน (ก.พ.) เทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

กลุ่มที่ 3 ผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียน ซึ่ง รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้ทำบัญชีจัดทำบัญชี (ปัจจุบันรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศให้ กิจการผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกสินค้าประเภทแถบเสียงเพลง แถบวีดีทัศน์ และแผ่นซีดี เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี) คุณสมบัติของผู้ทำบัญชีดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 โดยอนุโลมสถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ แยกจากสำนักงานใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์ทำ ธุรกิจที่ก่อให้เกิดรายได้ และเป็นการตั้งแบบถาวร มิใช่เป็นครั้งคราวที่จะต้องมีผู้ทำบัญชีที่มีวุฒิ การศึกษาเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีของสำนักงานใหญ่ ในกรณีเป็นผู้เริ่มทำบัญชีในปีแรกของผู้มีหน้าที่ จัดทำบัญชี คุณสมบัติการศึกษาของผู้ทำบัญชี ให้พิจารณาโดยเกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทุนจดทะเบียน สินทรัพย์รวม รายได้รวมของผู้มี หน้าที่จัดทำบัญชีเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเกินกว่าที่กำหนดไว้ตาม กลุ่มที่ 1 ทำให้ผู้ทำบัญชีมีคุณสมบัติไม่ ตรงตามกำหนดต่อไป ให้ผู้ทำบัญชีดังกล่าวทำต่อไปได้ 2 ปี นับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชีที่เปลี่ยนแปลง

6. เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีของนิติบุคคล คุณภาพของผู้ทำบัญชีย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านบัญชี ผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้ และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ พระราชบัญญัติการบัญชี ได้ตระหนักถึงบทบาทของผู้ทำบัญชีต่อความถูกต้องของข้อมูลบัญชี จึงได้มีการกำหนดหน้าที่และ ความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชีไว้ชัดเจน โดยแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบกับผู้มีหน้าที่จัดทำ บัญชี และได้กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของบุคคลที่จะเป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายไว้ดังนี้ (สวสดี พุ่มภักดี และธัญพร อธิกุลวริน. 2550 : 36-37)

6.1 แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ส.บข. 5 (แบบ แจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีตามมาตรา 7 (6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543) และ แบบ ส.บข. 5-1 (แบบแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่รับทำบัญชี) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 60 วัน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี

6.2 แจ้งความประสงค์เพื่อรับหมายเลขผู้ใช้ (User ID) และรหัสผ่าน (Password) กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเมื่อได้รับหมายเลขผู้ใช้แล้วภายใน 3 วันทำการ สามารถดำเนินการ แก้ไขข้อมูลแจ้งการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในทุกรอบสามปี

6.3 แจ้างเพิ่มและยกเลิกธุรกิจที่รับทำบัญชีทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งจะทำให้ผู้ทำบัญชีไม่ต้องส่งแบบแจ้างเพิ่มยกเลิกธุรกิจที่รับทำบัญชี

6.4 เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบสามปี โดยแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง ทั้งนี้ในแต่ละปีผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

6.5 ต้องรับทำบัญชีไม่เกินปีละ 100 ราย หากเกินต้องจัดให้มีผู้ช่วยทำบัญชีซึ่งมีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีเพิ่มอีก 1 คน ทุก 100 รายที่เพิ่มขึ้น

7. หลักเกณฑ์ในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 ออกตามความในมาตรา 7 (6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้อธิบดีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เพื่อให้เป็นไปตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 ข้อ 3 อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2549 : เว็บไซต์)

7.1 ประกาศที่ให้เรียกว่า “ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547”

7.2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป

7.3 ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในทุกรอบ 3 ปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง ซึ่งในแต่ละปีผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

7.4 การเข้าร่วมกิจกรรมดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี และให้นับจำนวนชั่วโมงตามที่กำหนด ดังนี้

- (ก) การเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องซึ่งจัดโดยสภาวิชาชีพบัญชี หรือการเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องให้อธิบดีให้ความเห็นชอบ
- (ข) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้สามเท่าของระยะเวลาการเป็นวิทยากรผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา
- (ค) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่าไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 9 ชั่วโมง และในแต่ละรอบสามปี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ไม่เกิน 18 ชั่วโมง ไม่ว่าจะทำการสอนเกินกว่าสองวิชาหรือไม่ก็ตาม
- (ง) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามปีที่สำเร็จการศึกษา

- (จ) กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าคุณวุฒิเดิม
 ถ้าเป็นคุณวุฒิทางการบัญชีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 27 ชั่วโมง
 ถ้าเป็นคุณวุฒิทางด้านอื่น เช่น การเงิน บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์
 การภาษีอากร หรือด้านอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 18 ชั่วโมง
- (ฉ) กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่สูงกว่าคุณวุฒิเดิมให้นับจำนวนชั่วโมงได้
 9 ชั่วโมง

(ช) การผ่านการศึกษารายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
 จากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษา
 เอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการ
 บัญชีหรือเทียบเท่า ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 6 ชั่วโมง

7.5 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ
 เรื่องดังต่อไปนี้

- (ก) การบัญชี
 (ข) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
 (ค) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการภาษีอากร
 (ง) เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

7.6 การนับจำนวนชั่วโมงทุกรอบระยะเวลาสามปีตามข้อ 3 ให้นับตามปีปฏิทิน
 โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชี
 ต่ออธิบดีหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของปีถัดจากปีที่ผู้ทำ
 บัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีเป็นต้นไป ทั้งนี้ในรอบระยะเวลาแรกให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำชั่วโมงที่เข้ารับ
 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ของผู้ทำบัญชีตั้งแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับหรือตั้งแต
 วันที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดี แล้วแต่กรณีไปนับรวมกับชั่วโมงในรอบระยะเวลาแรกได้

7.7 ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
 ตามแบบ ส.บช. 7 ที่แนบท้ายประกาศนี้ต่ออธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี

8. คุณลักษณะของผู้ทำบัญชีที่ดี

ผู้ทำบัญชีเป็นบุคคลที่ยึดมั่นในหลักการและทำงานตามขั้นตอนที่เป็นแบบแผน
 อยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้ทำบัญชียุคใหม่จะต้องพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาวะปัจจุบัน
 มีคุณสมบัติ ดังนี้ (สมเดช โรจน์เสถียร และคณะ. 2548 : 12-13)

8.1 มีความจริงใจ คุณสมบัติที่ดีควรมีความจริงใจต่อวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
 มีความรับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความจริงใจต่อบริษัทที่ทำงานและต่อเพื่อนร่วมงาน

8.2 ใฝ่หาความรู้ ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อที่จะได้นำมา
 พัฒนาปรับปรุงองค์ความรู้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น การหาความรู้เพิ่มเติมอาจจะมีการศึกษาในสถาบันศึกษาต่างๆ
 เพื่อเพิ่มความรู้ที่มีอยู่เดิม หรืออาจจะซื้อหาตำราอ่านเพิ่มเติมตลอดจนการเข้าฝึกอบรมหรือสัมมนา

8.3 รู้จักประยุกต์ใช้ การนำความรู้และประสบการณ์ที่นักบัญชีมีอยู่มาประยุกต์ใช้กับ
 การทำงานและสามารถพัฒนางานของฝ่ายบัญชีเพื่อสนองตอบความต้องการของฝ่ายบริหาร และ
 ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

8.4 การเป็นผู้นำ ในการทำงานในกิจการแต่ละแห่งผู้ทำบัญชีควรมีเป้าหมายในการทำงาน การพัฒนาให้ก้าวหน้าในวิชาชีพที่ตนได้ดำเนินอยู่

8.5 เปิดใจกว้าง การทำงานร่วมกันกับบุคลากรจำนวนมากๆ นั้นจะมีปัญหาเกิดขึ้นเป็นประจำที่จะต้องรับการแก้ไขให้ลุล่วงไป รวมไปถึงความผิดพลาดที่ตนเองได้ทำเอาไว้ หากมีบุคคลอื่นแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขก็ควรพิจารณาปรับปรุงหรือเป็นแนวคิดที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานของฝ่ายบัญชีให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

8.6 รู้จักการนำเสนอและสื่อสารการทำงานของฝ่ายบัญชีเพื่อนำเสนอข้อมูลให้กับฝ่ายบริหาร หรือการสื่อสารข้อมูลเพื่อให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจในข้อมูลที่ฝ่ายบัญชีนำเสนอ ในการทำงานเมื่อเกิดปัญหาขึ้นจะต้องมีการชี้แจง อธิบาย ให้เกิดความเข้าใจ

8.7 รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหา เมื่อการทำงานมีปัญหาเกิดขึ้นจะต้องมีการแก้ไขปัญหา ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหา ควรมีการวิเคราะห์ต้นเหตุของปัญหา แล้วจึงมีการวางแผนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

9. จรรยาบรรณของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลให้แก่ผู้บริหาร ซึ่งผลการตัดสินใจส่วนหนึ่งย่อมมีผลมาจากข้อมูลที่ได้รับ ดังนั้นผู้ทำบัญชีควรมีจรรยาบรรณในการเลือกวิธีการจัดทำรายงานตามหลักการที่เหมาะสมถูกต้องเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีคุณภาพไม่ลำเอียง (Bias) โดยยึดมั่นในหลักการ ดังนี้ (รัตนา วงศ์ศรีศรีเดือน. 2547 : เว็บไซต์)

9.1 ประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักปฏิบัติและวิชาการ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

9.2 ไม่แสดงรายการอันทำให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญของรายการ จนทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

9.3 ไม่ทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

9.4 มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียในจริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

จากข้อมูลข้างต้นของนักบัญชีสามารถสรุปได้ว่า ผู้ทำบัญชีเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการมีคุณภาพของผู้ทำบัญชีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านบัญชี ผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ และได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

1. ความหมายของการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของการเรียนรู้ ดังนี้
 ยूरพร ศุทธรัตน์ (2552 : 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การหาข้อมูล อาจจะเป็นโดยการเรียนรู้หรือการจำ เพื่อมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ซึ่งมักจะถูกมองว่าเป็น

กระบวนการที่ช้าและน่าเบื่อ แต่การเรียนรู้ในระดับความคิดนี้จะสามารถทำให้เกิดการแก้ไขปัญหามีความซับซ้อนได้ และสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดต่อไป

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547 : 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับมา ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น โดยการเรียนรู้ทำให้เกิดประสบการณ์ และทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต

พรธิดา วิเชียรปัญญา (2547 : 116) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการฝึกหัดหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546 : 162) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ 2 ทฤษฎี ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อต้องการจะได้รับผลตอบแทนบางอย่างที่อยากได้ กับทฤษฎีที่ระบุว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ได้ จากการสังเกตการณ์ซึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นหรือคำบอกเล่าจากผู้อื่น

दनัย เทียนพุดม (2545 : 24-27) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง วิธีการในการฝึกอบรม และการพัฒนารายบุคคลเพื่อมุ่งหวังที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน โดยต้องการทราบผลของการเรียนรู้ของคนและเนื้อหาของการฝึกอบรมและการพัฒนาด้วยองค์ประกอบของการเรียนรู้ได้แก่ ความรู้ ความคิด ทักษะ และทักษะประกอบ

สุวิทย์ และอรทัย มูลคำ (2545 : 47-48) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง พัฒนาการรอบด้านของชีวิต มีองค์ประกอบ ปัจจัย และกระบวนการที่หลากหลาย มีพลังขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างผสมกลมกลืนได้สัดส่วนสมดุล กับการเกิดความสำเร็จของชีวิต และสังคม โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้ ได้แก่ การรับรู้ การเข้าใจ และการปรับเปลี่ยน

Carroll (2003 : 676) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์และการกระทำของบุคคล ซึ่งหากผู้เรียนมีเวลาในการเรียนมากเท่าไร ก็จะทำให้มีความต้องการที่จะเรียนรู้มากขึ้น

Vera และ Crossan (2003 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ประกอบไปด้วยการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและพฤติกรรมของคนแต่ละคนหรือคนแต่ละกลุ่มโดยการทำความเข้าใจ จากนั้นก็นำมาปฏิบัติ

จากความหมายของการเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนหรือประสบการณ์การแสวงหาความรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ และการปฏิบัติเกิดจากการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญมากขึ้น

2. ความสำคัญของการเรียนรู้

การเรียนรู้ของบุคคลในองค์กรสามารถที่จะทำให้องค์กรนั้นได้เปรียบคู่แข่งขั้นจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ และองค์กรพัฒนาบุคลากรของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และรวดเร็วกว่า ย่อมได้เปรียบคู่แข่ง โดยมีความพร้อมที่จะใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรทุกระดับ ทั้งระดับผู้บริหาร ระดับผู้ปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่าง

มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยเหตุนี้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรจึงต้องเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจากแบบดั้งเดิม เกิดจากการฝึกอบรมเพื่อแก้ปัญหาการทำงานเป็นครั้งคราวหรือการส่งบุคลากรไปศึกษาเพิ่มเติมเป็นรายๆ กลายเป็นการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง และเนื้อหาของ การเรียนรู้ไม่เน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบเท่านั้น แต่ยังต้องเรียนรู้ข้ามสายงาน เรียนรู้ เรื่องภายในองค์กร เรียนรู้ภาวะที่แท้จริงภายนอกองค์กร เรียนรู้แนวโน้มและโอกาส และเรียนรู้ วิธีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดผลการเรียนรู้เป็นการพัฒนาความรู้ใหม่และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึง พฤติกรรมองค์กร โดยมีความทรงจำขององค์กร เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่ง เทคโนโลยีสารสนเทศได้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ขององค์กรและตัวบุคคล โดยมีฝ่ายบริหารเป็น ผู้ให้การสนับสนุน นอกจากนี้คนที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความสามารถในการเรียนรู้แล้วยังต้องให้ ความสำคัญในการเอาใจใส่และมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

2.1 การทำงานในปัจจุบันของพนักงานต้องมีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง โดยมีการแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ ซึ่งความสำคัญของการเรียนรู้และ ประโยชน์ที่มีต่อพนักงาน ได้แก่ (ยุรพร ศุทธรัตน์. 2552 : 56)

- 2.1.1 การเพิ่มความมั่นใจเมื่อจะต้องทำงานใหม่หรือเสนอแนวความคิดใหม่
- 2.1.2 ความอดทนและความมั่นคงที่จะทำให้ถึงเป้าหมาย
- 2.1.3 ลดความเครียดในการจัดการและการแก้ปัญหา
- 2.1.4 การทบทวนถึงความสามารถในการตัดสินใจ
- 2.1.5 การเพิ่มทักษะความชำนาญเฉพาะด้านให้สูงขึ้น
- 2.1.6 การเปิดแนวคิดใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา
- 2.1.7 การมีความรู้ในงานที่ลึกซึ้งขึ้น
- 2.1.8 การมีความระมัดระวังต่อความต้องการ ความคิดอ่านของผู้อื่น
- 2.1.9 เข้าใจนโยบายขององค์กรให้ดีขึ้น
- 2.1.10 มีความมั่นใจในแผนการทำงานในอนาคตมากขึ้น
- 2.1.11 การตั้งเป้าหมายและการใช้เวลาให้เหมาะสม
- 2.1.12 การเพิ่มทักษะการทำงานเป็นทีมและการต่อรอง
- 2.1.13 การเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน
- 2.1.14 การเพิ่มระดับความพึงพอใจในการทำงาน

2.2 หน่วยงานธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมของสังคม ปัจจุบันในแต่ละ หน่วยงานต้องการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาทำงานในองค์กร และการเรียนรู้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง ในการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการเรียนรู้ของนักบัญชีมีบทบาทสำหรับธุรกิจ (दनัย เทียนพุม. 2545 : 33-34) ดังนี้

2.2.1 ศูนย์ข้อมูลนักบัญชีจะต้องมีข้อมูลทุกอย่างที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ ทันต่อเวลาที่ต้องการ

2.2.2 ให้คำปรึกษาในนโยบายต่างๆ ของกิจการ นโยบายทางการขายและ การบริการ นโยบายทางด้านบัญชี - การเงิน การวางแผนภาษี รวมถึงนโยบายทางการบริหาร สินทรัพย์และนโยบายทางการลงทุน

2.2.3 ดูแลการหมุนเวียนเข้า - ออกของเงินสด การดูแลให้มีประสิทธิภาพ

ในการจัดเก็บภาษี และต้องมีการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณ การดูแลระบบบัญชีคงเหลือเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและการประเมินโครงการลงทุนให้เหมาะสม

2.2.4 สนับสนุนและส่งเสริมการเจริญเติบโตขององค์กร การให้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจเพื่อให้การตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ผู้บริหารต้องการจากนักบัญชี ได้แก่ ข้อมูลทางการเงิน งบการเงินประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกระแสเงินสด งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ และข้อมูลวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประกอบด้วย วิเคราะห์ยอดขายอัตราส่วนทางการเงิน วิเคราะห์กำไรขั้นต้น และรายงานเปรียบเทียบงบประมาณ

3. กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่แต่ละคนได้รับความรู้ใหม่ และมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำมาปรับพฤติกรรมและการกระทำ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการในการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Kolb (1984) ได้เสนอวงจรการเรียนรู้ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (เกษฎา นกน้อย และคณะ. 2552 : 130-131)

3.1.1 การมีประสบการณ์ตรง เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำความเข้าใจกับประสบการณ์ที่ได้รับ ผู้เรียนสามารถจำลองสถานการณ์จากการแสดง การสาธิตต่างๆ และจากประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้น และสามารถไตร่ตรองจนมองภาพรวมของการทำงานได้ดีขึ้น

3.1.2 การสังเกตและการสะท้อนความคิดเห็น เป็นการสะท้อนความคิดจากสิ่งที่ได้สังเกตจากประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหลายๆ แง่มุม ซึ่งอาจประกอบไปด้วย การถกความคิด การอภิปราย การสัมมนา กลุ่มย่อย การตั้งปฏิจา - วิสัชนา เพื่อสะท้อนความคิดเห็นที่เกิดขึ้น

3.1.3 การสรุปแนวคิดหลักการ ออกมาเป็นภาพรวมหรือกำหนดเป็นหลักการอย่างกว้าง เป็นการเรียนรู้จากหลักการและเหตุผลโดยเป็นการผสมผสานหรือประมวลสิ่งที่ได้สังเกตออกมาอยู่ในหลักการเชิงเหตุผล ในรูปของตรรกะหรือในรูปทฤษฎีอย่างกว้าง

3.1.4 การนำเอาหลักตรรกะมาใช้เพื่อนำทฤษฎีที่สรุปได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์อื่นๆ ที่คล้ายกัน ซึ่งอาจใช้วิธีการสร้างประสบการณ์ในห้องทดลอง การหาประสบการณ์จากการทำงาน กิจกรรมการฝึกหัดงาน และการจัดให้มีการลงมือฝึกฝนต่างๆ ตามกรอบทฤษฎีที่สรุปได้

3.2 กระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ของ Knowles (1980) ประกอบไปด้วย 7 ประการดังนี้ (พรธิดา วิเชียรปัญญา. 2547 : 118)

3.2.1 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.2.2 จัดโครงสร้างหรือกลไกสำหรับการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน

3.2.3 วิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.4 กำหนดวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่สนองต่อความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.5 ออกแบบประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.6 ดำเนินการให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยวิธีการและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม

3.2.7 ประเมินผลการเรียนรู้และวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้อีกครั้ง เพื่อดูว่าความต้องการการรู้นั้นๆ ได้รับการตอบสนองหรือไม่

3.3 กระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Mumford (1992) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ (ยุรพร ศุภรัตน์. 2552 : 60-61)

3.3.1 การมีประสบการณ์ เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการมีความรู้สึกต่อประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม กระบวนการเรียนการสอนต้องทำให้ผู้เรียนมีโอกาสสังเกตไตร่ตรองเพื่อให้เข้าใจว่า ทำไมจึงต้องเรียนเรื่องที่กำลังเรียน ควรให้ผู้เรียนค้นหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียนเข้ากับสถานการณ์ในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และทักษะจากการเรียนในมุมมองที่ตนเองได้ค้นพบให้เข้ากับสถานการณ์อื่นๆ ทั้งของตนเองและผู้อื่น

3.3.2 การตรวจสอบประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับในขั้นตอนแรก ว่าประสบการณ์ที่ได้รับมีผลกระทบอย่างไรต่อตนเอง เรื่องที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองอย่างไร กระบวนการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายเหตุผลตามความคิดของแต่ละคน

3.3.3 สรุปประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเชื่อมโยงการรับรู้ข้อมูลในขั้นตอนที่ผ่านมาโดยการดู การเห็น หรือการรับรู้ข้อมูลอย่างไตร่ตรอง เพื่อสร้างความคิดรวบยอดหรือข้อสรุปที่เป็นหลักการหรือทฤษฎี ถ้าผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้รู้จักการประยุกต์ใช้หลักการหรือทฤษฎีก็จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

3.3.4 การวางแผน เป็นขั้นตอนที่เกิดจากการรับรู้ความคิดรวบยอดแล้วมาสู่การปฏิบัติหรือทดลองกระทำตามความคิดของผู้เรียน

3.4 นอกจากนี้ยังมีกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลจากประสบการณ์โดยมีรายละเอียดดังนี้ (दनัย เทียนพุดม. 2545 : 30-32)

3.4.1 การเปลี่ยนแปลงความรู้ความคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ของคน ซึ่งเกิดขึ้นได้จากสิ่งที่เรียกว่าโนทัศน์ (Concept) การเรียนรู้โนทัศน์เป็นการเรียนรู้ ความคิด ความเข้าใจ ประเด็นที่จะต้องพิจารณาในการเรียนรู้ของคน ได้แก่

3.4.1.1 ความรู้สร้างความเข้าใจนั้นเป็นสมมุติฐาน

3.4.1.2 การเรียนรู้จากการตอบผิด

3.4.1.3 การเรียนรู้เป็นการค้นพบของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบกับกรอบความคิด

3.4.1.4. บทบาทของการชี้แนะให้สังเกตสิ่งที่สำคัญและมองข้ามสิ่งที่ไม่สำคัญ

3.4.1.5. บทบาทของวิทยากรเป็นการจัดระเบียบประสบการณ์ให้ต่อเนื่อง
ง่ายต่อการเข้าใจ การแนะให้ค้นพบ และการช่วยตรวจสอบ

3.4.2 การสร้างทักษะของผู้เรียนโดยที่ผู้เข้าฝึกอบรมจะต้องมีการยอมรับในการฝึกฝน โดยทักษะนั้นเกิดจากการเรียนรู้ในเรื่องของการฝึกได้ ทำได้ หรือกระทำได้อย่างมีความชำนาญ ซึ่งทักษะหรือความชำนาญนั้นเกิดจากการเรียนรู้จนถึงขั้นลงมือทำ ฝึกฝนจนสามารถมีทักษะในการปฏิบัติงานได้ การเกิดทักษะจะสะท้อนออกมาโดยการกระทำที่มีพฤติกรรมกำหนดสำหรับพฤติกรรมเป็นสิ่งที่แสดงผลแสดงออกมาจากการกระทำ ความชำนาญ หรือเป็นไปอย่างอัตโนมัติ เรียกว่าการเรียนรู้ทักษะ

3.4.3 การนำความรู้และทักษะสู่ทัศนคติ ทัศนคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยมีแนวคิดและความผูกพันกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

3.4.3.1 ทัศนคติเป็นความรู้ที่เกิดจากการเชื่อ การยอมรับ หรือเห็นมีลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่ถูกต้องพอใจหรือไม่ ซึ่งสามารถนำมากำหนดทัศนคติได้

3.4.3.2 ทัศนคติเป็นผลที่เกิดจากการกระทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกวิธี เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ การที่ผู้บริหารนำข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ถูกต้องสามารถทำให้งานประสบความสำเร็จได้

3.4.4 กระบวนการเรียนรู้ของนักบัญชีโดยสรุปได้ดังนี้

3.4.4.1 การแสวงหาความรู้ ซึ่งในองค์กรนั้นๆ นักบัญชีควรต้องแสวงหาความรู้ได้จากการสังเกตประสบการณ์การเรียนรู้แบบทดแทนหรือจากบุคคลอื่น

3.4.4.2 การกระจายสารสนเทศโดยจัดรูปแบบและความต้องการสารสนเทศให้เข้าถึงกลุ่มอย่างเหมาะสม นักบัญชีต้องมีความสามารถในการประยุกต์เข้ากับการสื่อสารข้อมูล

3.4.4.3 การแปรสารสนเทศ นักบัญชีต้องให้ความสำคัญกับการแปลความหมายและการใช้งานทางด้านบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

3.4.4.4 ความทรงจำขององค์กร นักบัญชีต้องสามารถจำแนกรูปแบบการจัดเก็บความรู้ข้อมูลทางการบัญชี และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกันกับองค์กรด้วยซึ่งได้แก่ ข้อมูลบุคคล วัฒนธรรม และเอกสารสำคัญจากภายนอก

4. องค์ประกอบการเรียนรู้ (Learning component)

องค์ประกอบของการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้กระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้มี 4 ประการ ได้แก่ (อารี พันธมณี. 2546 : 178-179)

4.1. แรงขับ (Drive) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เป็นความพร้อมที่จะเรียนรู้ของบุคคล ทั้งสมอง ระบบประสาทสัมผัส และกล้ามเนื้อ แรงขับและความพร้อมเหล่านี้จะก่อให้เกิดปฏิกิริยา หรือพฤติกรรมที่จะชักนำไปสู่การเรียนรู้ต่อไป

4.2 สิ่งเร้า (Stimulus) เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้บุคคลมีปฏิกิริยา หรือพฤติกรรมตอบสนองออกมา ในสภาพการเรียนการสอน สิ่งเร้าจะหมายถึง ครู กิจกรรมการสอน และอุปกรณ์การสอนต่างๆ ที่ครูนำมาใช้

4.3 การตอบสนอง (Response) เป็นปฏิกิริยา หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมาเมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้า ทั้งส่วนที่สังเกตเห็นได้และส่วนที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น การเคลื่อนไหว ท่าทาง คำพูด การคิด การรับรู้ ความสนใจ และความรู้สึก เป็นต้น

4.4 การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการให้สิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอันมีผลในการเพิ่มพลังให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าให้เกิดการตอบสนองเพิ่มขึ้น การเสริมแรงมีทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ของบุคคลเป็นอันมาก

จากกระบวนการเรียนรู้จะสามารถเกิดขึ้นได้ด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เตรียมความพร้อมทั้งทางสภาพภายนอกบุคคล ได้แก่ สถานการณ์สิ่งแวดล้อม เนื้อหา และสภาพภายในบุคคล ได้แก่ ความมุ่งมั่น ความสนใจ แรงจูงใจ

ความสมบูรณ์ของระบบประสาท และร่างกาย เมื่อได้ปะทะกับสถานการณ์แล้วได้แปลความหมายตอบสนองทำให้เกิดผลต่อเนื่องและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

5. การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual)

ผู้ประกอบการวิชาชีพควรมีทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความชำนาญ และทักษะที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในหน่วยงาน ดังนั้นนักบัญชีจะต้องมีทัศนคติที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีใจจำกัดอยู่แค่การอบรม การสัมมนาเท่านั้น เพื่อพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมืออาชีพ ซึ่งทักษะการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดประกอบด้วยทักษะด้านต่างๆ ดังนี้ (จรินทร์ อาสาทรงธรรม. 2546 : 18)

5.1 ทักษะการเรียนรู้อย่างฉลาด (Intellectual Skills) ประกอบด้วย

5.1.1 ความสามารถที่จะระบุได้มาจัดระบบ และเข้าใจสารสนเทศจากผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

5.1.2 ความสามารถในการซักถาม การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การใช้เหตุผลและการวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ

5.1.3 ความสามารถที่ระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาที่ไม่เป็นระบบในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วย ทักษะทั่วไป และทักษะเฉพาะสำหรับศาสตร์การบัญชี ทักษะเหล่านี้รวมถึง

5.2.1 ศาสตร์การคำนวณ (การประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์และเชิงสถิติ) และความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2.2 การจำลองการตัดสินใจและการวิเคราะห์ความเสี่ยง

5.2.3 การวัดมูลค่า

5.2.4 การรายงาน

5.2.5 การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับอื่นๆ ที่ระบุไว้

5.3 ทักษะด้านบุคคล (Personal Skills) เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของนักบัญชีมืออาชีพ การพัฒนาทักษะเหล่านี้ ทำให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะตัวและการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นทักษะเหล่านี้ประกอบด้วย

5.3.1 การบริหารจัดการตนเอง

5.3.2 การคิดริเริ่ม การมีอิทธิพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.3.3 ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด และสามารถจะจัดระบบการทำงานให้เสร็จทันตามกำหนดเวลา

5.3.4 ความสามารถคาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

5.3.5 การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติในการตัดสินใจ

5.3.6 การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ

5.4 ทักษะด้านทักษะสัมพันธ์และการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ทำให้นักบัญชีมืออาชีพสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรได้ ได้รับและถ่ายทอดสารสนเทศ สร้างดุลยพินิจที่มีเหตุผล และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของทักษะด้านทักษะสัมพันธ์ และทักษะด้านการสื่อสารรวมถึงความสามารถดังต่อไปนี้

- 5.4.1 ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษาแก้ไขความขัดแย้ง
- 5.4.2 ทำงานเป็นหมู่คณะ
- 5.4.3 มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรมและความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด
- 5.4.4 ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 5.4.5 นำเสนออภิปรายรายงานและป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ ในรูปแบบของการสื่อสารทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษรทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- 5.4.6 รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม

5.5 ทักษะด้านองค์การและทักษะผู้บริหารจัดการธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) เป็นสิ่งสำคัญที่นักบัญชีต้องเข้าใจแง่มุมต่างๆ ในการทำงานให้องค์การสามารถดำเนินไปได้ นักบัญชีมืออาชีพต้องพัฒนาวิสัยทัศน์ทางธุรกิจตลอดจนการรับรู้เข้าใจทางการเมือง และการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ประกอบด้วย

- 5.5.1 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และแหล่งทรัพยากรและการตัดสินใจ
- 5.5.2 ความสามารถที่จะจัดระบบและมอบหมายงานจูงใจและพัฒนาบุคลากร
- 5.5.3 ความเป็นผู้นำและคลยพินิจและความสามารถ

6. การเรียนรู้ในที่ทำงาน (Workplace Learning)

การบริหารทรัพยากรบุคคล หรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลถูกจัดให้เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารระดับสูง ในการนำไปสู่การปฏิบัติ หรือการปรับปรุง หรือการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน โดยแสวงหาวิธีการจัดแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานที่ทำงานและรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้องค์การธุรกิจสามารถแข่งขันในยุคไร้พรมแดน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการเรียนรู้ในที่ทำงานนั้นมีลักษณะดังต่อไปนี้ (เจษฎา นกน้อย. 2552 : 9-12)

6.1 มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ โดยพนักงานทุกคนในองค์กรจะมีลักษณะนิสัยที่ใฝ่รู้ องค์กรมีการสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้อย่างเป็นระบบทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และองค์กร รวมทั้งมีการสร้างระบบการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร และใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกัน

6.2 โครงสร้างองค์กรมีสายการบังคับบัญชาที่น้อย ทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารงาน สามารถปรับเปลี่ยนและจัดทีมงานได้ง่าย อีกทั้งการบริหารงานจะอิงกับสมรรถนะ (Competencies) ของพนักงานมากกว่าการอิงกับคำอธิบายรายละเอียดงาน (Job Description)

6.3 มีการเพิ่มอำนาจในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับล่าง รวมถึงมีการมอบหมายงานและกระจายความรับผิดชอบให้พนักงานสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและดำเนินการในงานที่อยู่ในข่ายความสามารถและความรับผิดชอบ ทำให้พนักงานสามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับการทำงานด้วยอีกทางหนึ่ง

6.4 ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) วิธีการปฏิบัติงาน รวมถึงตลอดถึงแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดไม่ว่าจะในสภาวะการณ์ใดๆ รวมถึงสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้อย่างมั่นคง

6.5 มีการสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนรู้ภายในองค์กร เพื่อกระตุ้นและก่อให้เกิดการแพร่กระจายของความรู้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เทคโนโลยีใหม่ๆ จะนำมาซึ่งทักษะใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานอีกด้วย ซึ่งนับเป็นโอกาสในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดขึ้นในองค์กร

6.6 มุ่งเน้นคุณภาพของผลงานและผลิตภัณฑ์ตามความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งหมายความว่า องค์กรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป แตกต่างจากองค์กรแบบเดิมๆ ซึ่งมักย่ำอยู่กับที่ อีกทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใดๆ ก็มักเป็นไปด้วยความยากลำบาก

6.7 มีการส่งเสริมและการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน เช่น การให้พนักงานทุกคนมีอิสระในความคิด การแก้ปัญหา รวมถึงการตัดสินใจ โดยใช้แนวทางประชาธิปไตย อันเป็นการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานทุกคนในองค์กร ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการพบสิ่งใหม่หรือนวัตกรรมในองค์กร

6.8 มีการทำงานเป็นทีม โดยการเน้นให้พนักงานรับรู้เป้าหมายร่วมกัน เน้นการทำงานร่วมกันของพนักงาน ปลูกจิตสำนึกให้พนักงานรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้อื่น รวมถึงการประสานความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างพนักงาน อันจะทำให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามความมุ่งหมาย

6.9 มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยการกำหนดเป้าหมาย แนวทางและทิศทางการดำเนินงานขององค์กรร่วมกัน ซึ่งหมายความว่าพนักงานมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางขององค์กร แทนที่จะมาจากการกำหนดของผู้บริหารดังเช่นในอดีต อันจะนำมาซึ่งความรู้สึกเป็นเจ้าของ ก่อให้เกิดความรักและมุ่งมั่นในงาน

6.10 มีการสร้างระบบพี่น้อง ผู้สอนงาน และผู้ชี้แนะการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ทำให้พนักงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นตัวพี่เลี้ยง ผู้สอนงาน หรือผู้ชี้แนะการปฏิบัติงาน รวมทั้งผู้ที่ได้รับการสอนหรือชี้แนะก็ตาม ได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันและทำความรู้จักกันมากขึ้น

6.11 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งจากภายใน ซึ่งหมายถึงภายในองค์กรเอง และจากภายนอก อันหมายถึงขององค์กรอื่น รวมถึงกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ และปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี อันอาจหมายถึงการสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กรก็เป็นได้

6.12 การไม่เพิกเฉยต่อความผิดพลาด แต่จะนำมาพิจารณาและดำเนินการแก้ไข เพื่อแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีกว่า นอกจากนี้ยังพร้อมที่จะเสี่ยงเพื่อหารูปแบบใหม่ๆ ในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ซึ่งนับเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและไม่สิ้นสุด จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ในที่ทำงานมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากเดิมที่มีมาตั้งแต่ในอดีต ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่พนักงานเองต้องปรับเปลี่ยนและทำความเข้าใจ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ในที่ทำงานจะไม่สามารถ

เกิดขึ้นได้เลยหากองค์การไม่รู้จักจัดการกับความรู้อันต้องจัดการหรือที่เรียกว่า “การจัดการความรู้” เสียก่อน

7. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ (Learning Efficiency)

การเรียนรู้ในองค์กรเป็นการเพิ่มสมรรถนะความสามารถขององค์กร ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลบทเรียนที่เกิดขึ้น ความรู้ที่หลากหลาย และทันสมัย รวมทั้งการถ่ายทอดข้อมูลบทเรียนและความรู้นั้นไปทั่วทั้งองค์กรให้ทุกส่วนประกอบ (โดยบุคคลและทีม) สามารถปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมรวดเร็ว ผลักดันให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ การเรียนรู้ขององค์กรจะต้องรวดเร็วและต่อเนื่อง (เช่นเดียวกับบุคคล) หากจะต้องการคงความเหนือกว่าผู้อื่นในการแข่งขันเพิ่มขึ้นตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบัน “กระบวนการทัศน์ขององค์กร” ที่ต้องปรับเปลี่ยนไป จากรูปแบบสู่การเรียนรู้จะสามารถผูกกิจกรรมหรืองานที่ต้องปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ หรือตามโครงสร้างองค์กรเข้ากับการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานนั้นๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นจริงก็ต่อเมื่อได้ดำเนินการครบถ้วนตามกระบวนการความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้กับข้อมูลที่มีอยู่ก่อน และการเพิ่มขีดความสามารถสำหรับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติแล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของคนหรือทรัพยากรบุคคลในองค์กร หากอ้างอิงถึงความหมายของการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (दनัย เทียนพุด. 2545 : 154-155)

7.1 ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ให้ความรู้ในหลักการแนวคิดมโนทัศน์ ในสิ่งที่จะให้บุคคลได้เรียนรู้

7.2 ความเข้าใจ (Understand) หมายถึง ลักษณะที่เป็นผลต่อเนื่องจากความรู้ เมื่อมีความรู้ในหลักการหรือแนวคิดแล้ว จนสามารถตีความ แปลความ ขยายความในหลักการหรือแนวคิดนั้นได้ก็ถือว่ามีความเข้าใจเกิดขึ้น

7.3 ทักษะ (Skills) หมายถึง ทักษะในการทำงานของบุคคลในองค์กรนั้นมีอยู่ 3 ระดับ ดังนี้ ขั้นแรกเป็นทักษะเบื้องต้น หมายถึง เป็นการทำโดยดูจากตัวอย่าง คำชี้แนะ หรือการกำกับใกล้ชิดจากผู้บังคับบัญชา ขั้นที่สองเป็นทักษะขั้นกลาง หมายถึง การทำได้โดยกำกับชี้แนะห่างๆ จากผู้บังคับบัญชา และขั้นสุดท้ายเป็นทักษะที่ทำได้โดยอัตโนมัติไม่ว่าจะเป็นเรื่อง วิธีการ หรือในสถานการณ์แบบใด บุคคลผู้นั้นก็สามารถทำได้เองโดยอัตโนมัติ ผู้บังคับบัญชาเพียงแต่ให้กรอบและเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการก็พอ

7.4 เจตคติ (Attitude) หมายถึง การเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือแบบแผนในการทำงาน โดยการปรับทัศนคติของบุคคลให้เป็นคนที่มีเหตุผล เข้าใจถึงความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น ขณะเดียวกันก็เปิดใจพร้อมที่จะรับฟังความเห็นจากผู้อื่นด้วย ในปัจจุบันนี้การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานจะประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์การ และส่งเสริมพัฒนาบุคลากร จากความรู้ ความคิด หลักการ และแนวปฏิบัติตั้งแต่ต้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน ผู้ทำบัญชีเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างให้องค์การประสบความสำเร็จได้เช่นกัน การเรียนรู้ของผู้ทำบัญชีในอดีตเป็นผู้ตาม เป็นผู้นำเอกสารมาลงบัญชีจัดทำงบการเงินเพื่อจัดส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความต้องการของนายจ้างเท่านั้น และเป็นผู้ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ไม่รู้จักวางแผนงาน การจัดทำบัญชีขาดทักษะในการจัดทำงบการเงินที่ดี ซึ่งแตกต่างกับปัจจุบันผู้ทำบัญชี

ได้เปลี่ยนไป ผู้ทำบัญชีไม่ใช่ผู้จัดทำข้อมูลทางการเงินเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ข้อมูลหลายๆ ด้าน ผู้ทำบัญชีสามารถช่วยผู้บริหารในการสนับสนุนข้อมูลในการตัดสินใจด้านต่างๆ

8. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี (Accounting Learning Skills)

ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชี ควรที่จะมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการบัญชี ซึ่งในแต่ละบุคคลจะต้องมีทักษะต่างๆ เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน จึงต้องมีการหาข้อมูลเพิ่มเติม อาจจะเป็นการอ่านหรือการจำ เพื่อมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ซึ่งมักจะถูกมองว่าเป็นกระบวนการที่ซักซ้าและน่าเบื่อ แต่การเรียนรู้ในระดับความคิดนี้จะสามารถทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนได้ และสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดต่อไป ซึ่งความเข้าใจอย่างลึกซึ้งนี้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจใหม่และแนวคิดใหม่ๆ ได้ดี (ยุรพร ศุภรัตน์. 2552 : 29) ความรู้ต่างๆ อันเกิดจากการเรียนรู้ของมนุษย์ ประกอบด้วยข้อเท็จจริงและทฤษฎีต่างๆ ซึ่งเมื่อมนุษย์มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถที่จะอธิบายควบคุมหรือพยากรณ์เหตุการณ์ต่างๆ ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ ซึ่งการแสวงหาความรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยสติปัญญาและการฝึกฝนต่างๆ วิธีแสวงหาความรู้ของมนุษย์ประกอบด้วย (น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2547 : 5-6)

8.1 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (Education) หมายถึง การหาข้อมูลหรือการหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อหาคำตอบจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยมีจุดหมายเพื่อให้ได้รับความรู้ในเรื่องนั้นๆ การศึกษาค้นคว้า จึงเป็นการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้รับคำตอบหรือเพื่อนำความรู้นั้นไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและประกอบการตัดสินใจได้

การแสวงหาความรู้เป็นการปรับใช้ความรู้โดยทั่วไป แต่การสร้างความรู้เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ การสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวข้องกับแรงผลักดัน การหยั่งรู้ และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล การสร้างความรู้ใหม่ควรอยู่ภายใต้หน่วยงานหรือคนในองค์กร ซึ่งหมายความว่า ทุกๆ คนสามารถเป็นผู้สร้างความรู้ได้ รูปแบบต่างๆ ในการสร้างความรู้มีดังนี้ (พรธิดา วิเชียรปัญญา. 2547 : 45)

- 1) บุคคลให้ความรู้ที่ตนมีอยู่กับผู้อื่น เช่น การถ่ายทอดความรู้จากการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด
- 2) การนำความรู้ที่มีอยู่ผนวกเข้ากับความรู้ของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ใหม่และมีการแบ่งปันความรู้กัน
- 3) ความรู้ที่ได้จากการรวมและสังเคราะห์ความรู้ที่มีอยู่เข้าด้วยกัน รูปแบบนี้อาจจำกัดอยู่ที่ความรู้ที่มีแล้ว
- 4) ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นการภายใน โดยสามารถค้นพบแนวทางได้เอง และมีกิจกรรมมากมายที่สามารถดำเนินการเพื่อสร้างความรู้
- 5) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- 6) การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
- 7) การทดลอง ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจและโอกาสสำหรับการเรียนรู้
- 8) การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต

กระบวนการจัดการความรู้ เป็นกระบวนการแบบหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรเข้าใจถึงขั้นตอนที่ทำให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ หรือพัฒนาการของความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร

ซึ่งกระบวนการของการจัดการการศึกษาหาความรู้ สามารถแบ่งได้เป็น 4 กระบวนการดังนี้
(พรธิดา วิเชียรปัญญา. 2547 : 53-54)

1) การสร้างและการจัดหาความรู้ (Knowledge Creation & Acquisition) เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมระยะยาว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้โดยนัย ที่ไม่ได้แสดงออกในรูปของเอกสาร แต่ต้องการมักกระตุ้นให้บุคลากรสร้างองค์ความรู้ เพื่อสร้างกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมขององค์กร โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดและใช้สารสนเทศทางความรู้

2) การจัดการและการจัดเก็บความรู้ (Knowledge Organization and Storage) เป็นการจัดเก็บความรู้ที่สร้างให้เป็นหมวดหมู่และเก็บลงในฐานข้อมูล

3) การกระจายความรู้ (Knowledge Distribution) โดยการใช้เครื่องมือในการสืบค้นสารสนเทศทางความรู้จากฐานข้อมูลที่จัดเก็บ แล้วกระจายสู่หน่วยงานต่างๆ เพื่อการใช้งาน

4) การประยุกต์ความรู้ในการใช้งาน (Knowledge Application) เป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมหลักต่างๆ ผ่านระบบการไหลของงานด้วยระบบเครือข่ายไปยังหน่วยงานต่างๆ การสร้างความรู้ให้เกิดขึ้น มีการปฏิบัติตามกระบวนการที่ดำเนินการร่วมกัน

โดยผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานย่อยขององค์กร เพื่อสร้างและใช้ความรู้ในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งการสร้างความรู้ให้เกิดขึ้น ได้แก่ (ยุรพร ศุภรัตน์. 2552 : 127-128)

1) กระบวนการทางสังคมวิทยา เป็นกระบวนการที่คนเรียนรู้ทัศนคติ คุณค่า และการกระทำที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม หรือกล่าวว่าเป็นวิธีการที่แต่ละคนเรียนรู้เพื่อปรับพฤติกรรมตนเพื่อเข้าสู่กลุ่มหรือสังคม อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนอาชีพ หรือเปลี่ยนสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น ที่ทำงานใหม่ เป็นต้น

2) สังเกต ความรู้บางลักษณะสามารถได้มาโดยการสังเกตจากการแก้ไขปัญหาหรือวิธีการทำงานของผู้ที่มีประสบการณ์ หรือผู้ที่มีความชำนาญในเรื่องนั้นๆ จากการสังเกตทำให้ผู้ที่สังเกตได้รับความรู้ใหม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของแต่ละบุคคลด้วย

3) เรื่องราวขององค์กร หรือเรื่องเล่าที่เป็นหลักฐานในองค์กร หรือเรื่องเล่าที่เล่าบอกต่อๆ กันมา

4) การแลกเปลี่ยนเอกสารกัน เช่น หนังสือ รายงาน ไฟล์ บันทึกความจำ เป็นต้น

5) การจำลองสถานการณ์ อาจใช้แบบจำลองคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนรู้ หรืออาจจะใช้ในลักษณะของบทบาทสมมุติก็ได้

6) สมมุติฐาน การอ้างถึง เหตุผลต่างๆ ข้อสรุป บทนำ ความนำ การฝึกอบรม คู่มือ ข้อถกเถียง ข้อโต้แย้ง

7) การระดมสมอง เป็นการมุ่งใช้พลังสมองโดยเน้นการแสดงความคิดเห็นออกมา

8) การทำต้นแบบและทดลองสิ่งใหม่ๆ วิธีการใหม่ๆ การทำต้นแบบเป็นกระบวนการในการทดลองทำโมเดลต่างๆ ในการทำงานขึ้นมา ซึ่งมักจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบระบบแล้วให้ผู้ใช้ข้อมูลป้อนกลับ

9) การพูดคุยกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม

10) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้โดยมีการสัมภาษณ์ที่ได้วางรูปแบบของคำถามไว้ และการสัมภาษณ์ที่ไม่ได้มีการวางรูปแบบ ทักษะของผู้สัมภาษณ์เป็นสิ่งสำคัญที่ให้ความรู้ที่ลึกซึ้งหรือผิวเผิน

8.2 การฝึกอบรม (Training) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) ของบุคลากร อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้น การฝึกอบรมจึงเป็นโครงการที่ถูกจัดขึ้นมาเพื่อช่วยให้พนักงานมีคุณสมบัติในการทำงานสูงขึ้น

กระบวนการหรือ ขั้นตอนการปฏิบัติที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ทักษะ หรือความชำนาญ ตลอดจน ประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการฝึกอบรมบุคลากรในองค์กรมีจุดประสงค์ 3 ประการ ดังต่อไปนี้ (ชูชัย สมितिไกร. 2554 : 5)

1) เพื่อปรับปรุงระดับความตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) ของแต่ละบุคคล ความตระหนักรู้ในตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในองค์กร การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตนเองปฏิบัติจริงและปรัชญาที่ยึดถือ การเข้าใจถึงทัศนคติที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และการเรียนรู้ว่าการกระทำของตนเองมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร เป็นต้น

2) เพื่อเพิ่มพูนทักษะการทำงาน (Job Skills) ของแต่ละบุคคล โดยอาจเป็นทักษะด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านก็ได้ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การดูแลรักษาความปลอดภัยในการทำงาน หรือการปกครองบัญชาลูกน้อง เป็นต้น

3) เพื่อเพิ่มพูนแรงจูงใจ (Motivation) ของแต่ละบุคคล อันจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดผลดี แม้ว่าบุคคลหนึ่งๆ จะมีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน แต่หากขาดแรงจูงใจในการทำงานแล้วบุคคลนั้นก็อาจจะมิได้ใช้ความรู้และความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และผลงานก็ย่อมจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจในการทำงานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร

กระบวนการฝึกอบรมจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพซึ่งความสำคัญของการฝึกอบรมบุคลากร มีดังนี้ (สมชาติ กิจยรรยง และ อรรถวิทย์ ฌ ตะกั่วทุ่ง. 2550 : 12-13)

1) สร้างความประทับใจให้กับพนักงานที่มาทำงาน เพื่อให้พนักงานใหม่มีเจตคติที่ดีต่อหัวหน้า เพื่อนร่วมงาน และหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย

2) เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น เป็นการกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉงขึ้น

3) เมื่อมีการเตรียมขยายงานขององค์กรออกไป

4) พัฒนาพนักงานขององค์กรให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

- 5) สร้างขวัญและกำลังใจให้กับพนักงานในองค์กรให้เกิดความมั่นคง
ในการทำงาน
- 6) เพิ่มวิทยากรที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานใน
องค์กร
- 7) ลดงบประมาณค่าวัสดุสูญเสียไป
- 8) สร้างความสมัครสมานสามัคคีในหมู่พนักงานที่ทำงานร่วมกัน
- 9) เป็นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ให้ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอยู่
ตลอดเวลา

ก่อนที่จะดำเนินโครงการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมจะต้องหา
ความจำเป็นที่จะต้องทำการฝึกอบรมก่อน เพื่อให้สามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์
ในการฝึกอบรมที่จัดกันโดยทั่วไป อาจจำแนกออกได้เป็นประเภทใหม่ๆ 4 ประเภท ดังนี้ (ทวีป
อภิสิทธิ์. 2551 : 5-6)

1) การฝึกอบรมก่อนทำงาน (Pre Promotional Training) เป็นการ
ฝึกอบรมที่จัดให้แก่บุคคลก่อนจะเข้าปฏิบัติหน้าที่ที่โรงงาน เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความ
เข้าใจลักษณะงานที่จะทำโดยไม่เกิดความกังวลใจว่าตนเองจะเริ่มทำงานอะไร อย่างไร กับใคร
จะต้องพบปะกับผู้ใดบ้าง เป็นต้น การฝึกอบรมก่อนการทำงานนี้ปกตินิยมทำกันในเวลาที่พนักงาน
บริษัทห้างร้านผ่านการสอบคัดเลือกได้แล้วก่อนที่จะเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน หรือบริษัทห้าง
ร้านนั้นๆ ก็จะจัดการฝึกอบรม หรือให้การปฐมนิเทศแก่พนักงานเหล่านั้นก่อนส่งไปปฏิบัติงาน

2) การฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ (Inservice Training)
เป็นการฝึกอบรมที่จัดให้กับบุคลากรประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่ไปแล้วเป็นระยะเวลาพอสมควร
ซึ่งบุคลากรเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการเสริมความรู้ ความเข้าใจ หรือพัฒนาด้านเทคนิคใหม่ๆ
ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น หรือบางหน่วยงานก็อาจ
ต้องการแก้ปัญหาและความขัดแย้งหรือความเข้าใจผิดที่บุคลากรของหน่วยงานนั้นมีอยู่ให้หมดไป ทั้งนี้
เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ ก็จะใช้วิธีการฝึกอบรม
ประเภทนี้ เท่ากับเป็นการเคาะสนิมบุคลากรของหน่วยงานนั้นๆ

3) การฝึกอบรมเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกิจ (Specialized Training) การ
ฝึกอบรมแบบนี้จะจัดขึ้นเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย และตามความต้องการเฉพาะของผู้ที่จะ
เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละวิชาชีพ หรือตามความจำเป็น
เร่งด่วนของปัญหาสำคัญๆ ที่เกิดขึ้นและมีความจำเป็นจะต้องจัดฝึกอบรมให้เป็นกรณีพิเศษ

4) การฝึกอบรมประเภทการสัมมนา (Seminar) การสัมมนาเป็น
การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกันในระหว่างผู้เข้าร่วมสัมมนา
ผลจากการสัมมนาจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ดี สร้างความชัดเจนและถูกต้องแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา
ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานในเรื่องที่สัมมนากันนั้นๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การฝึกอบรมมีกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ หรือความชำนาญ ตลอดจนประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่อง
หนึ่ง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งกระบวนการขั้นตอนการฝึกอบรม
มีดังนี้ (ทวีป อภิสิทธิ์. 2551 : 18-24)

1) **ขั้นวิเคราะห์ความต้องการ** ก่อนที่จะจัดการฝึกอบรมใดๆ ผู้จัดการฝึกอบรมจะต้องวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของบุคลากรในหน่วยงาน หรือองค์กรที่ต้องการจัดการฝึกอบรมให้ชัดเจนเสียก่อน

2) **ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์** เมื่อวิเคราะห์ความต้องการของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรที่ต้องการจัดการฝึกอบรมได้ชัดเจนแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมแต่ละครั้งต่อไป

3) **ขั้นสร้างหลักสูตรฝึกอบรม** การสร้างหลักสูตรในการฝึกอบรมนั้นจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาความรู้และกิจกรรมต่างๆ ที่จะใช้ฝึกอบรม ระยะเวลา สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผลที่จะใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ด้วย

4) **ขั้นเลือกกิจกรรมและเทคนิควิธีฝึกอบรม** การเลือกเทคนิควิธีจะต้องเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชากิจกรรม และสื่ออุปกรณ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรด้วย ซึ่งโดยปกตินักฝึกอบรมจะแปลงเนื้อหาที่จะใช้ฝึกอบรมให้เป็นกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังการบรรยายจากวิทยากรเท่านั้น

5) **ขั้นออกแบบการวัดประเมินผลการฝึกอบรม** การวัดประเมินผลการฝึกอบรมที่ดีจะบอกให้รู้ได้ว่า การฝึกอบรมตามหลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด แต่การจะทราบได้ชัดเจนเช่นนั้นก็ขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่จัดทำขึ้นทุกเนื้อหาและกิจกรรม

6) **ขั้นการดำเนินการฝึกอบรม** สามารถแบ่งขั้นตอนออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

6.1) **ขั้นเตรียมการ** เขียนโครงการฝึกอบรม เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ จัดประชุมคณะผู้ดำเนินการฝึกอบรม หลังจากโครงการได้อนุมัติให้ดำเนินการได้แล้ว

6.2) **ขั้นการฝึกอบรมตามตาราง** เริ่มการฝึกอบรมตามตารางการฝึกอบรมที่กำหนดไว้

7) **ขั้นการวัดและประเมินผล** ในขั้นนี้เป็นการนำผลจากการวัดและประเมินผลทั้งหมดที่สรุปรวมมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขทุกๆ ส่วนที่ยังบกพร่องทุกขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อการจัดการฝึกอบรมดียิ่งขึ้นต่อไป

การพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดโครงการฝึกอบรมนั้นจะส่งผล และเอื้อประโยชน์ให้กับองค์กรหรือหน่วยงานได้เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและทัศนคติที่มีต่องานของบุคลากรและให้ความสำคัญในการจัดการฝึกอบรม จะสามารถปฏิบัติงานด้านการบริหารงานฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือไปจากจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการ ฝึกอบรม และหลักการบริหารงานฝึกอบรมแต่ละขั้นตอนแล้ว ผู้รับผิดชอบงานฝึกอบรมควรจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางสังคมศาสตร์ และ พฤติกรรมศาสตร์แขนงต่างๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งบทบาทและประโยชน์ของการฝึกอบรม ได้แก่ (ชูชัย สมितिไกร. 2554 : 14-15)

1) **ช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติของพนักงาน** การฝึกอบรมจะช่วยปรับปรุงให้พนักงานมีคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการทำงานดีขึ้นกว่าเดิม อันจะส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

- 2) ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างแรงงาน โดยการลดปริมาณเวลาที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ แต่ยังคงสินค้าหรือบริการที่มีปริมาณและคุณภาพคงเดิม นอกจากนี้ยังลดเวลาที่ใช้ในการพัฒนาพนักงานที่ขาดประสบการณ์ เพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ
- 3) ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยการลดปริมาณสินค้าที่ผลิตอย่างไม่ได้มาตรฐาน
- 4) ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการบริหารบุคคล โดยการลดอัตราการลาออกจากการขาดงาน การมาทำงานสาย อุบัติเหตุ การร้องทุกข์ และสิ่งอื่นๆ ที่บั่นทอนประสิทธิภาพในการทำงาน
- 5) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการให้บริการแก่ลูกค้า โดยการช่วยปรับปรุงระบบการให้บริการหรือส่งสินค้าแก่ลูกค้า
- 6) ช่วยพัฒนาพนักงานเพื่อใช้เป็นกำลังทดแทนในอนาคต การฝึกอบรมบุคลากรจะช่วยให้องค์กรมีกำลังทดแทนได้ทันเวลาที่ หากมีพนักงานบางส่วนเกษียณ หรือลาออกจากการทำงาน
- 7) ช่วยเตรียมพนักงานก่อนการก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น การฝึกอบรมจะช่วยให้พนักงานที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งใหม่ มีความพร้อมและสามารถปรับตัวให้เข้ากับตำแหน่งหน้าที่ใหม่ได้อย่างเหมาะสม
- 8) ช่วยขจัดความล่าช้าด้านทักษะ เทคโนโลยี วิธีการทำงาน และการผลิต การฝึกอบรมจะช่วยให้พนักงานขององค์กรมีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่ทันกับ ความเปลี่ยนแปลงของโลก และช่วยให้องค์กรสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้
- 9) ช่วยให้การประกาศใช้นโยบายหรือข้อบังคับขององค์กร ซึ่งได้รับการแก้ไขหรือร่างขึ้นมาใหม่เป็นไปอย่างราบรื่น
- 10) ช่วยปรับปรุงและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานในองค์กร รวมทั้งช่วยเพิ่มพูนขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานด้วย

8.3 การพัฒนาตนเอง (Development) หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาโดยมุ่งเน้นที่คนและงานในอนาคต ซึ่งถือเป็นการลงทุนในระยะยาว เพื่อให้เกิดความเจริญเติบโตขององค์กร สามารถพัฒนาทักษะหรือความสามารถของตนเองได้ ต้องมีวินัยทั้ง 5 ประการของ Senge มีรายละเอียดดังนี้ (พรธิดา วิเชียรปัญญา. 2547 : 102-107)

8.3.1 ใฝ่แรงใฝ่รู้คู่ศักยภาพ (Personal Mastery) บุคคลเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ คนที่มีระดับใฝ่แรงใฝ่รู้ หรือมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ จะสามารถขยายความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการได้อย่างต่อเนื่อง ลักษณะการเรียนรู้ของคนจะสะท้อนให้เห็นถึง การเรียนรู้ขององค์กรได้นั้น บุคคลนั้นจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญคือ การเป็นนายของตัวเอง ในการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเอง เป็นคนที่รู้เห็น และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ยอมรับความเป็นจริง ไม่ยึดมั่น ถือมั่น เปลี่ยนไปตามโลก มีการเจริญเติบโตทางจิตใจ นอกจากนี้ยังมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของตน เพื่อมุ่งสู่จุดมุ่งหมายและความสำเร็จที่ได้กำหนดไว้

8.3.2 รับรู้ภาพลักษณ์โดยรอบตัวอย่างถูกต้อง (Mental Models) เป็นความคิด ความเข้าใจของคนที่มีต่อหน่วยงาน ต่อองค์กร และต่อธุรกิจของตนเอง ซึ่งความคิดของคนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ และมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของคน แบบแผนทางจิตใจในการอธิบายหรือแม้แต่จินตนาการสิ่งต่างๆ ที่มีอิทธิพลมาจากความคิดในองค์กรที่มีสายการบังคับบัญชามากมาย ทั้งใน

แนวตั้งและแนวนอนทำให้แต่ละคนรับรู้และเข้าใจโลกในองค์การและงานที่ทำอยู่เพียงอย่างเดียว โดยไม่สามารถเชื่อมโยงตำแหน่งที่ตนอยู่กับภาพรวมทั้งหมดได้ ซึ่งหมายถึงการจำกัดความรับผิดชอบทั้งในการเรียนรู้ และการปฏิบัติถึงสิ่งที่ไม่ใช่งานในหน้าที่ประจำวันของตน รวมทั้งเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็ไม่เข้าใจว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาและผู้แก้ปัญหาด้วย แต่กลับมองว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้อื่น ทำให้นามาส่งความขัดแย้งที่รุนแรงยิ่งขึ้นเรื่อยๆ การจะทำให้คนมีการรับรู้ภาพลักษณ์โลกรอบตัวอย่างถูกต้องได้นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ ดังนี้

8.3.2.1 ใช้การวางแผนเป็นกระบวนการเรียนรู้

8.3.2.2 ต้องฝึกฝนทักษะในการใคร่ครวญและตั้งคำถาม

8.3.3 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Building Shared Vision) เป็นวิธีการทำให้แต่ละคนเกิดวิสัยทัศน์ การทำให้คนคิดไปข้างหน้า มองอนาคต และสร้างสถานการณ์จำลองแบบต่างๆเป็นการทำความเข้าใจร่วมกันในการตั้งเป้าหมาย และมองอนาคตไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างภาพแห่งอนาคตขององค์การ เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้ตระหนักและเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงอนาคตขององค์การ และยินยอมผูกพันในการดำเนินงานภายใต้จุดมุ่งหมายเดียวกัน และสมาชิกทุกคนจะได้รับการพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ร่วมขององค์การ โดยการรับฟังและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล การให้เหตุผลและความเป็นไปได้มีการสื่อสารให้บุคคลในองค์การทุกคนได้รับรู้ร่วมกัน มีจิตสำนึกร่วมกันเพื่อพัฒนาภาพอนาคตขององค์การให้บรรลุผล ซึ่งการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันมียุทธศาสตร์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการดังนี้

8.3.3.1 กระตุ้นให้แต่ละคนมีวิสัยทัศน์โดยการสร้างบรรยากาศและกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์

8.3.3.2 พัฒนาวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลให้เป็นวิสัยทัศน์ร่วมกันขององค์การ

8.3.3.3 สร้างทัศนคติต่อวิสัยทัศน์ในระดับความผูกพันให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่สนับสนุนโดยไม่ต้องมีการควบคุม

8.3.3.4 การสนับสนุนวิสัยทัศน์เชิงบวก

8.3.4 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก โดยอาศัยความรู้และความคิดของสมาชิกในกลุ่มมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของทีมให้เกิดขึ้น การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการรวมพลังของสมาชิกในทีมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆ ร่วมกัน โดยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจนเกิดเป็นความคิดร่วมกันของกลุ่ม และกลุ่มควรคิดสิ่งที่ก่อให้เกิดอิทธิพลครอบงำแนวความคิดและสมาชิกคนอื่นๆ พร้อมทั้งกระตุ้นให้กลุ่มมีการสนทนา และการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งการอภิปรายเป็นการนำวิสัยทัศน์ของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนกัน และหาข้อสรุปเพื่อออกมาเป็นกิจกรรมร่วมกัน ทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้ การที่จะเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ได้ จะต้องมีการสนทนาโดยจะต้องทำควบคู่กันไป ดังนั้น ทีมจึงต้องใช้ทั้งสนทนา และการอภิปรายกลุ่มจึงจะเกิดการทำงานเป็นทีม เพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์การ

8.3.5 คิดเป็นระบบครบวงจร (Systems Thinking) เป็นวิธีคิดให้ครอบคลุมรอบด้าน สามารถเข้าใจปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลง เห็นความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระบบย่อยต่างๆ ในองค์การได้ ความสำคัญของการคิดเป็นระบบครบวงจรเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์

ข้อมูลย้อนกลับ และคนอื่นๆ มีการตรวจสอบซ้ำให้ต่อเนื่องเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดบูรณาการขึ้นเป็นความรู้ใหม่หรือความคิดใหม่ขององค์กร

8.4 การวิจัย (Research) หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และกระบวนการทางสถิติเพื่อตอบปัญหาหรือสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ กระบวนการวิจัยเป็นขั้นตอนการศึกษาปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ ตั้งสมมติฐาน กำหนดตัวแปร นิยามศัพท์ สร้างเครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล รวมทั้งรายงานการวิจัย (วิล มาศจรัส และปานรวี ยงยุทธวิชัย. 2551 : 7-19)

การกำหนดประเภทของการวิจัย มีวิธีกำหนดที่มีหลายลักษณะ ดังนี้

1) กำหนดตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำแนกได้เป็น 2 ชนิด ได้แก่

1.1) การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) เป็นการวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้และความเข้าใจในปรากฏการณ์ของธรรมชาติ

1.2) การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ได้แก่ การวิจัยที่มุ่งแสวงหาความรู้ ความจริงที่ได้จากการวิจัยพื้นฐานในข้อ 1.1 มาทำการควบคุมหรือทดลองเพื่อค้นหาความเป็นเหตุเป็นผลของตัวแปรต่างๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ

2) กำหนดลักษณะของวิธีการดำเนินการวิจัยหรือตามสถานการณ์ เวลาที่เกิด โดยขึ้นอยู่กับช่วงเวลาหรือยุคสมัยที่งานวิจัยดำเนินการเพื่อให้ได้คำตอบนั้นมี 3 ประเภท ได้แก่

2.1) การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) เป็นกระบวนการวิจัยที่แสวงหาคำตอบต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต ด้วยการประยุกต์หลักทางวิทยาศาสตร์มาค้นหาคำตอบทางประวัติศาสตร์ ผ่านข้อมูลปฐมภูมิ อาทิ โบราณวัตถุ โบราณสถาน ภาพจิตรกรรม ภาพถ่าย และจากข้อมูลทุติยภูมิ เช่น เอกสาร ตำรา คำบอกเล่าต่างๆ

2.2) การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เป็นกระบวนการวิจัยเพื่อสำรวจว่าปรากฏการณ์ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีข้อเท็จจริงมีตัวแปรอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับสภาพธรรมชาติในขณะนั้น เพื่อนำสิ่งดังกล่าวมาประเมินเป็นพื้นฐานสำหรับนำไปสู่การได้คำตอบสำหรับการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

2.3) การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental) เป็นการวิจัยซึ่งเป็นกระบวนการค้นหาคำตอบว่าในอนาคตจะเกิดอะไรขึ้น ดำเนินการวิจัยด้วยการควบคุมตัวแปรต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ประกอบด้วย กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนการทำวิจัยทางการศึกษาอาจมีขั้นตอนมากน้อยแตกต่างกันบ้าง ตามที่สำนักวิจัยต่างๆ กำหนด แต่โดยภาพรวมแล้วขั้นตอนการวิจัยมี 9 ขั้นตอน ดังนี้

1) การเลือกหัวข้อการวิจัย การกำหนดประเด็นปัญหา หลักการสำคัญของการเลือกหัวข้อวิจัย รวมทั้งการกำหนดประเด็นปัญหาที่คือ ต้องกำหนดเรื่องที่จะวิจัยเสียก่อนว่าเรื่องอะไร ซึ่งก็คือ หัวข้อของการวิจัยนั่นเอง

2) กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย วัตถุประสงค์เป็นการกำหนดขอบเขตของการวิจัยว่าการวิจัยในเรื่องดังกล่าวผู้วิจัยต้องศึกษาอะไร และต้องการหาคำตอบอย่างไร

3) การตั้งสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานเป็นคำตอบที่คาดการณ์ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผลว่าถ้าหากดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีทางการวิจัยแล้วผลจะเป็นอย่างไร

4) การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร (Population) หมายถึง กลุ่มสิ่งของต่างๆ และหน่วยของข้อมูลทั้งหมดที่ต้องการศึกษาตามขอบเขตของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ประชากรเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต ส่วนกลุ่มตัวอย่าง (Simple) หมายถึง หน่วยของข้อมูลเพียงบางส่วนที่ผู้วิจัยเลือกมาเป็นตัวแทนของหน่วยข้อมูลทั้งหมด หรือจากประชากรที่ได้กำหนดไว้ในการดำเนินการวิจัย เมื่อทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างแล้วก็นำไปสรุปผลโดยอ้างอิงแทนประชากรทั้งหมด

5) การเลือกและการสร้างเครื่องมือ เมื่อดำเนินการวิจัยผู้วิจัยย่อมทราบดีว่าตนเองต้องไปเก็บข้อมูลจากใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และจะเลือกใช้ข้อมูลชนิดใด เช่น แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ เป็นต้น

6) การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำเครื่องมือที่ได้ออกแบบไว้ไปเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยต้องชี้แจงวิธีการให้ชัดเจนโดยอธิบายถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลว่าดำเนินการอย่างไร เช่น เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล จัดส่ง และตอบกลับทางไปรษณีย์ เป็นต้น รวมถึงการตรวจสอบวิธีการที่ได้มาของข้อมูลและแหล่งข้อมูล และระบุข้อจำกัดของการรวบรวมข้อมูล

7) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยวิธีการต่างๆ เช่น เลือกรูปวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมกับข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นปรนัย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

8) การแปลผลข้อมูลหรือการแปลความหมาย ดำเนินการแปลผลข้อมูล ดังนี้ อธิบายสัญลักษณ์ใช้ในการแปลผลให้ชัดเจน สรุปความหมายให้สอดคล้องกับวิธีการทางสถิติ และสรุปผลการวิจัยให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย

9) การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ เป็นขั้นตอนการเขียนรายงานเพื่ออภิปรายผลการวิจัย ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของงานวิจัย

8.5 การรายงาน (Reporting)

8.5.1 ความหมายและความสำคัญของรายงาน

รายงาน หมายถึง การเสนอรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของบุคคลของหน่วยงาน เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการบริหารงานทั้งในหน่วยงานราชการและธุรกิจเอกชน เพราะรายงานจะบรรจุข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้บุคลากรของหน่วยงานทราบนโยบาย เป้าหมาย ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งการทำรายงานมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (นันทภรณ์ ธิวค์เวียง. 2548 : เว็บไซต์)

- 1.1 เพื่อฝึกฝนให้ผู้ที่ศึกษามีนิสัยรักการเขียน
- 1.2 เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่ศึกษามีความรู้ ความคิดริเริ่ม รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
- 1.3 เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่ศึกษาได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
- 1.4 เพื่อฝึกให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ

อย่างถูกต้อง

- 1.5 เพื่อส่งเสริมและฝึกทักษะทางภาษา
- 1.6 เพื่อปูพื้นฐานการศึกษาค้นคว้าและการเขียนรายงานสำหรับการศึกษา

ในขั้นสูงขึ้น

8.5.2 ประเภทของรายงาน

- 1) รายงานธรรมดา หรือรายงานทั่วไป เป็นรายงานข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของบุคคลสำคัญหรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
- 2) รายงานทางวิชาการ เป็นรายงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัย และมีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์
  - 2.1) ภาคนิพนธ์หรือรายงานประจำภาค เป็นรายงานที่เรียบเรียงและรวบรวมจากการศึกษาค้นคว้าเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ
  - 2.2) วิทยานิพนธ์ เป็นรายงานที่เรียบเรียงจากการศึกษาค้นคว้า วิจัยข้อเท็จจริงอย่างละเอียดลึกซึ้งรอบคอบตามลำดับขั้นตอนของการวิจัย

8.5.3 การเขียนรายงาน

- 1) ควรเขียนให้สั้นเอาแต่ข้อความที่จำเป็น
- 2) ใจความสำคัญควรครบถ้วนเสมอว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
- 3) ควรเขียนแยกเรื่องราวออกเป็นประเด็นๆ
- 4) เนื้อความที่เขียนต้องลำดับไม่สับสน
- 5) ข้อมูล ตัวเลข หรือสถิติต่างๆ ควรได้มาจากการพบเห็นจริง
- 6) ถ้าต้องการจะแสดงความคิดเห็นประกอบ ควรแยกความคิดออกจากตัวข่าวหรือเรื่องราวที่เสนอไปนั้น
- 7) การเขียนบันทึกรายงาน ถ้าเป็นของทางราชการ ควรเป็นรูปแบบที่ใช้แน่นอน
- 8) เมื่อบันทึกเสร็จแล้ว ต้องทบทวนและตั้งคำถามในใจว่า ควรจะเพิ่มเติมหรือตัดทอนส่วนใดทิ้ง หรือตอนใดเขียนแล้วยังไม่ชัดเจน ก็ควรแก้ไขเสียให้เรียบร้อย

8.5.4 การเขียนรายงานจากการค้นคว้า

- 1) รายงานค้นคว้าเชิงรวบรวม เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาเรียบเรียงปะติดปะต่อกันอย่างมีระบบระเบียบ
- 2) รายงานค้นคว้าเชิงวิเคราะห์ การนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้มาวิเคราะห์ หรือค้นหาคำตอบในประเด็นให้ชัดเจน

จากการเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ในการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะของผู้ทำบัญชีให้มากขึ้น ซึ่งเกิดจากการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมของบุคคล โดยต้องมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีการฝึกอบรม มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการวิจัย และการรายงานข้อมูล ที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีในด้านของการเลือกรายการในการนำไปบันทึก การวัดค่ามูลค่ารายการด้วยวิธีต่างๆ และการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญต่อผู้ทำบัญชีในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลได้ตามที่ต้องการ

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี

1. ความหมายของมาตรฐานการบัญชี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของมาตรฐานการบัญชีไว้ ดังนี้

สภาวิชาชีพบัญชี (2551 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standards) หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือ มาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมาย โดยในระหว่างที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนดให้ถือว่ามาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีได้มีมติให้ประกาศใช้แล้วเป็นมาตรฐานการบัญชี

เมธากุล เกียรติกระจ่าย และศิลปพร ศรีจันเพชร (2547 : 88) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการบัญชี หมายถึง คำที่นักบัญชีไทยเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับ หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (General Accepted Accounting Principle : GAAP) โดยยึดถือว่าสิ่งใดที่เป็นมาตรฐานการบัญชีสิ่งนั้นต้องเป็นหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปด้วยหลักการบัญชีหรือ มาตรฐานการบัญชี จึงหมายถึงแนวทางที่ได้รับการรับรองและยอมรับเป็นส่วนใหญ่จากผู้มีอำนาจหน้าที่ในวิชาชีพการบัญชี เพื่อให้แก่นักบัญชีใช้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนก สรุปผล และจัดทำงบการเงินอย่างมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐาน โดยการทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอและสามารถเข้าใจได้ง่ายโดยครอบคลุมถึงประเพณีนิยม กฎเกณฑ์ และวิธีการต่างๆ ซึ่งอธิบายให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติทางการบัญชีซึ่งเป็นที่ยอมรับ ณ เวลาหนึ่งเวลาใดโดยเฉพาะ

ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร (2547 : 2-9 - 2-10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มาตรฐานการบัญชี หมายถึง แนวทางที่นักบัญชียึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการรับรู้ การวัดมูลค่า และการแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีในงบการเงิน ข้อมูลทางบัญชีให้ประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักลงทุน เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น รัฐบาล ดังนั้นหากข้อมูลที่จัดบันทึกไม่มีหลักเกณฑ์หรือไม่ได้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีจะทำให้ข้อมูลนั้นไม่สะท้อนถึงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานอย่างแท้จริงซึ่งจะทำให้การนำข้อมูลไปใช้ ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและในทางตรงกันข้าม หากผู้ประกอบการวิชาชีพมีมาตรฐานการบัญชีให้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติจะทำให้ข้อมูลทางการบัญชี และรายงานทางการเงินมีคุณภาพน่าเชื่อถือ และสามารถให้ประโยชน์ได้ มาตรฐานการบัญชีจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี

จากความหมายของมาตรฐานการบัญชีข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า มาตรฐานการบัญชี หมายถึง หลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ซึ่งเป็นแนวทางที่กำหนดให้นักบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่แสดงถึงกฎเกณฑ์และวิธีปฏิบัติทางการบัญชีในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนก สรุป และจัดทำงบการเงินอย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งได้มีการศึกษาและพัฒนาภายใต้สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ กฎหมาย สังคมและการเมืองของแต่ละประเทศอย่างเหมาะสมและมีเหตุผล จนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป แล้วนำมาใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานทางบัญชีให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีการพัฒนาให้เหมาะสมภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี

2. การกำหนดมาตรฐานการบัญชี

การกำหนดมาตรฐานการบัญชีที่ให้นักบัญชียึดถือ และปฏิบัตินั้นเป็นหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หมวด 4 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 และมาตรา 36 (สภาวิชาชีพบัญชี. 2551 : เว็บไซต์) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรา 33 ให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ เกี่ยวกับการบัญชีมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน และผู้แทนกรรมการประกันภัย ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นกรรมการ โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน และเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา 34 ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีมีอำนาจหน้าที่กำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย มาตรฐานการบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนดและปรับปรุง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และเมื่อได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน กรรมการประกันภัย กรรมการพัฒนาธุรกิจการค้ากรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหน่วยงานอื่นใดว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว ทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีต้องดำเนินการตรวจสอบ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดปรับปรุงหรือพัฒนามาตรฐานการบัญชี

มาตรา 35 คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้

มาตรา 36 การประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี คณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีแต่งตั้ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

3. มาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

มาตรฐานการบัญชีเป็นหลักเกณฑ์ในการให้นักบัญชียึดถือและปฏิบัติในการรับรู้รายการ การวัดมูลค่ารายการ และการเปิดเผยข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงิน โดยมีแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 31 ฉบับ ในปัจจุบันอำนาจในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีและประกาศใช้ เป็นหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี โดยการประกาศใช้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแล

การประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศใช้ในราชอาณาจักรตามแบบมาตรฐานการบัญชีไทย (Thai Accounting Standards : TAS) มีแนวคิดที่อ้างอิงมาจากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards : IAS) และมาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards : IFRS) (อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์. 2549 : ไม่มีเลขหน้า)

4. ความสำคัญของมาตรฐานบัญชีกับวิชาชีพบัญชี

ผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับการบัญชีมีหน้าที่หลักโดยตรง เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำบัญชี รวมถึงนำเสนอข้อมูลที่จัดทำในรูปของงบการเงิน เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของธุรกิจที่รับทำบัญชี โดยจะต้องจัดทำให้เป็นไปตามความจริงตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด และต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีถูกต้องครบถ้วน (สุมนา เศรษฐนันท์. 2546 : 10)

จากหน้าที่ความรับผิดชอบที่กล่าวมาข้างต้นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จึงจำเป็นต้องทำการศึกษามาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับที่ถูกกำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นขอบเขตและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เพื่อให้ข้อมูลที่นำเสนอในงบการเงินถูกต้องตามควร และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงบการเงินที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี

5. ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างถูกต้องตามรายการที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย การเลือกรายการอย่างถูกต้อง การวัดค่ารายการอย่างแม่นยำ และการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงเพื่อให้การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาตามรายการได้ดังนี้ (เมธากุล เกียรติกระจ่าย และศิลปพร ศรีจันทพร. 2547 : 46)

5.1 การเลือกรายการ (Identification)

รายการถือเป็นองค์ประกอบเริ่มแรกของกระบวนการจัดทำบัญชี ซึ่งความหมายของรายการทางบัญชี หมายถึง รายการที่ก่อให้เกิดการโอนหรือการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานทางบัญชีกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่น รายการดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของงบการเงิน ซึ่งแสดงค่าเป็นตัวเงินได้ ทั้งนี้เมื่อเกิดรายการทางบัญชีกระบวนการต่อไปที่ผู้จัดทำข้อมูลทางการบัญชีต้องให้ความสำคัญต่อการเลือกรายการ ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงการเลือกรายการไว้ดังนี้

สภาวิชาชีพบัญชี (2551 : เว็บไซต์) ได้กล่าวถึงการเลือกรายการโดยกล่าวไว้ในส่วนของการจำแนกรายการในงบการเงินไว้ว่า ประเภทของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีตามลักษณะเชิงเศรษฐกิจของรายการ และเหตุการณ์นั้นที่แสดงไว้ในงบการเงิน ซึ่งแม่บทการบัญชีได้ให้นิยามองค์ประกอบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้คำนิยามดังกล่าวในการตีความ เพื่อจำแนกรายการในงบการเงินโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) สินทรัพย์ (Assets) หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต

2) หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาระผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการ สูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

3) ส่วนของเจ้าของ (Owner's Equities) หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือ ในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว

4) รายได้ (Revenues) หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปกระแสเข้า หรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ

5) ค่าใช้จ่าย (Expenses) หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปกระแสออก หรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของลดลง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของ เจ้าของ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร. 2547 : 89)

การเลือกรายการเพื่อบันทึกบัญชี หมายถึง การพิจารณาว่ารายการที่เกี่ยวข้อง กับทรัพยากร ภาระผูกพันตลอดจนรายการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในทรัพยากรหรือรายการใดๆ ที่ต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ หรือค่าใช้จ่าย

จากรายการที่จำแนกตามองค์ประกอบทางบัญชีข้างต้น ผู้จัดทำบัญชีจะเลือก รายการที่เกิดขึ้นว่าเป็นรายการต้องคำนึงถึงการรับรู้รายการที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี ดังนี้ (สภาวิชาชีพบัญชี. 2551 : เว็บไซต์)

การรับรู้รายการ หมายถึง การรวมรายการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงบแสดง ฐานะการเงินหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ หากรายการนั้นเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบและ เขาเกณฑ์การรับรู้รายการ ซึ่งการรับรู้รายการจะรับรู้เมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับหรือสูญเสียประโยชน์ เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการดังกล่าว

2) รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ เมื่อมีการรับรู้เกิดขึ้นจะนำรายการค่านั้นไปบันทึกบัญชี และเมื่อสิ้นงวด บัญชีจะแสดงรายการนั้นในงบการเงิน ซึ่งประเด็นในการรับรู้รายการที่สำคัญได้ดังนี้

1) การรับรู้รายการของสินทรัพย์ กิจการจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ซึ่งจะต้อง เข้าหลักเกณฑ์ดังนี้

1.1) กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อมีความ เป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต และสินทรัพย์นั้นมีราคาทุนหรือ มูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

1.2) กิจการต้องไม่รับรู้สินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินจาก รายจ่ายที่เกิดขึ้น หากไม่น่าเป็นไปได้ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นเกิน กว่ารอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายจ่ายนั้น แต่กิจการต้องรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จแทน รายจ่ายที่เกิดขึ้นมิได้แสดงว่าฝ่ายบริหารมิได้มุ่งหวังประโยชน์เชิงเศรษฐกิจใน อนาคตหรือแสดงว่าฝ่ายบริหารผิดพลาดในการจ่ายรายจ่ายนั้น เพียงแต่แสดงว่าระดับความแน่นอนที่

กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเกินกว่ารอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันนั้นไม่เพียงพอที่กิจการจะรับรู้รายจ่ายเป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน

2) การรับรู้รายการของหนี้สิน กิจการจะรับรู้เป็นหนี้สินซึ่งจะต้องเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1) กิจการต้องรับรู้หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการต้องสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากร เพื่อชำระภาระผูกพันในปัจจุบัน และเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.2) กิจการไม่ต้องรับรู้ภาระผูกพันภายใต้สัญญาเป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน หากคู่สัญญายังมีได้ปฏิบัติตามภาระผูกพันในสัญญา เช่น กิจการไม่ต้องรับรู้รายการที่เกี่ยวกับการสั่งซื้อสินค้าที่ยังมิได้รับเป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน แต่ในบางกรณีภาระผูกพันดังกล่าวอาจเป็นหนี้สินตามคำนิยามและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ซึ่งกิจการต้องรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยการรับรู้หนี้สินนั้นทำให้เกิดการรับรู้สินทรัพย์หรือค่าใช้จ่ายในเวลาเดียวกัน

3) การรับรู้รายการของรายได้ จะต้องเข้าเงื่อนไขหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

3.1) กิจการต้องรับรู้รายได้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน และเมื่อกิจการสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ อีกนัยหนึ่งการรับรู้รายได้จะเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน (ตัวอย่างเช่น สินทรัพย์สุทธิจะเพิ่มขึ้นเมื่อกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ หรือหนี้สินจะลดลงเมื่อเจ้าหนี้ยกหนี้ให้)

3.2) แม่บทการบัญชีนี้กำหนดเกณฑ์การรับรู้รายได้ไว้เป็นขั้นตอนเพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น รายได้จะรับรู้ต่อเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ขั้นตอนดังกล่าวกำหนดให้กิจการรับรู้รายได้เฉพาะรายการที่มีระดับความแน่นอนเพียงพอที่จะเกิดขึ้น และสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

4) การรับรู้รายการของค่าใช้จ่าย จะต้องเข้าเงื่อนไขหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

4.1) กิจการต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตลดลง เนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และเมื่อกิจการสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ อีกนัยหนึ่งการรับรู้ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้การเพิ่มขึ้นของหนี้สินหรือการลดลงของสินทรัพย์ ตัวอย่างเช่น การตั้งค่าแรงค้างจ่าย หรือการตัดค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ เป็นต้น

4.2) ค่าใช้จ่ายให้รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยใช้เกณฑ์ความเกี่ยวพันโดยตรง ระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นกับรายได้ที่ได้มาจากรายการเดียวกัน เกณฑ์นี้เรียกว่า การจับคู่ต้นทุนกับรายได้ ซึ่งกำหนดให้กิจการรับรู้รายได้พร้อมกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กิจการจะรับรู้ค่าใช้จ่ายหลายๆ รายการเป็นต้นทุนขายพร้อมกับรายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า อย่างไรก็ตาม แม่บทการบัญชีนี้ไม่อนุญาตให้นำแนวคิดของการจับคู่ดังกล่าวเพื่อบันทึกรายการในงบแสดงฐานะการเงิน หากรายการนั้นไม่เป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินตามคำนิยาม

5.2 การวัดมูลค่ารายการ (Measurement)

การวัดมูลค่ารายการ หมายถึง กระบวนการกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงินเพื่อรับรองประกอบของงบการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ การวัดมูลค่ารายการจะเกี่ยวข้องกับการเลือกใช้เกณฑ์การวัดมูลค่ารายการ (สภาวิชาชีพบัญชี. 2551 : เว็บไซต์) งบการเงินใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่าทางการบัญชี โดยใช้ประกอบกันในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ได้แก่

1) ราคาทุนเดิม (Historical Cost) หมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดหรือด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งๆ ที่นำไปแลกเปลี่ยนทรัพย์สิน เวลาที่ใดมาซึ่งสินทรัพย์นั้น และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพันหรือด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่าย เพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ เช่น ภาษีเงินได้

2) ราคาทุนปัจจุบัน (Current Cost) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด ที่ต้องจ่ายในขณะนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ชนิดเดียวกันหรือสินทรัพย์ที่เท่าเทียมกัน และการแสดงหนี้สินด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องใช้ชำระภาระผูกพันในขณะนั้นโดยไม่ต้องคิดลด

3) มูลค่าที่จะได้รับ (จ่าย) สุทธิ (Realizable Value Net) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จะได้มาในขณะนั้น หากกิจการขายสินทรัพย์โดยเป็นไปตามขั้นตอนปกติในการจำหน่ายสินทรัพย์ และการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าที่ต้องจ่ายคืนหรือด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่าย เพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติโดยไม่ต้องคิดลด

4) มูลค่าปัจจุบัน (Present Value) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคต ซึ่งคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์นั้นในการดำเนินงานตามปกติของกิจการ และการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ ซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายชำระหนี้สินในการดำเนินงานตามปกติของกิจการ

ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร (2547 : 2-21) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวัดมูลค่าทางบัญชีดังนี้ การวัดมูลค่า (Measurement) หมายถึง การใช้ตัวเลขเข้าไปแทนสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยการวัดมูลค่านั้นต้องเริ่มต้นด้วยการระบุและจำแนกสิ่งของกิจกรรมหรือเหตุการณ์หรือสิ่งใดก็ตามที่เกี่ยวข้องก่อน แต่ในการระบุหรือจำแนกนั้นมีข้อจำกัดของข้อมูลที่ได้ นั้นอาจไม่ชัดเจนทำให้เกิดอุปสรรคในการวัดค่าทางบัญชีได้โดยการวัดค่านั้นสามารถจำแนกชนิดของการวัดมูลค่าได้ดังนี้

- 1) การวัดค่าแบบทางตรงหรือแบบทางอ้อม ซึ่งการวัดมูลค่าแบบทางตรง หมายถึง การหามูลค่าแบบที่เกิดขึ้นจริง ส่วนการวัดค่าแบบทางอ้อมนั้น เกิดจากการเทียบค่าทางพีชคณิตกับตัวเลขที่เป็นค่าแทนของค่าที่วัดจริง ซึ่งการวัดมูลค่าทางบัญชีส่วนใหญ่เป็นการวัดมูลค่าแบบทางอ้อม
- 2) การวัดมูลค่าตามมิติเวลา ซึ่งแบ่งเป็นการวัดในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
- 3) การวัดที่เทียบเชิงสัมพันธ์ของสิ่งของในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต โดยเทียบกับเวลาของการวัดที่เกิดขึ้นประกอบด้วย

3.1 การวัดมูลค่าแบบมองย้อนกลับ (Retrospective Measurement)

3.2 การวัดมูลค่าแบบร่วมสมัย (Contemporary Measurement)

3.3 การวัดมูลค่าแบบอนาคต (Prospective Measurement)

4) การวัดแบบพื้นฐานโดยใช้ตัวเลขแทนค่าของสินทรัพย์โดยใช้กฎเกณฑ์

หลักการทางธรรมชาติ

การวัดค่ารายการถูกกำหนดและให้ความสำคัญตามแนวคิดเกี่ยวกับข้อสมมติในการจัดทำบัญชี ดังเช่นแนวคิดตามทัศนคติของศาสตราจารย์ Maurice Moonitz ได้กล่าวในส่วนของข้อกำหนดมูลค่าเป็นจำนวนที่แน่นอน ไว้ว่าข้อมูลที่เป็นตัวเลขซึ่งแสดงจำนวนที่แน่นอนย่อมให้ประโยชน์แก่ผู้บริหารในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะการกำหนดมูลค่าเป็นจำนวนที่แน่นอนช่วยให้การตัดสินใจได้ผลที่ชัดเจนขึ้น ตัวอย่างการให้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขทางการบัญชีเช่น งบการเงิน งบประมาณ ตารางประกอบ และการวิเคราะห์ซึ่งจะให้ประโยชน์มากกว่ารายงานที่ไม่ได้มีการแสดงมูลค่าของรายการ รวมไปถึงหน่วยวัดค่าที่ใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ได้แก่ หน่วยเงินตราซึ่งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและเป็นมาตรฐานในการวัดค่าของสินค้าหรือบริการ รวมทั้งทรัพยากรทางเศรษฐกิจ นักบัญชีจะต้องระบุให้ได้ว่าใช้เงินตราสกุลใดในการรายงานกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทเพชร. 2547 : 82-83)

อย่างไรก็ตามในการวัดมูลค่าทางการบัญชีจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุนที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี เพื่อใช้อ้างอิงในการวัดผลกำไรซึ่งถือเป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 แนวคิดดังนี้

1) แนวคิดทุนทางการเงิน (Financial Concepts) ซึ่งถือได้ว่าเป็นที่นิยมนำมาใช้ในการจัดทำงบการเงิน โดยหน่วยวัดของทุนทางการเงินจะอยู่ในรูปของตัวเงิน ทั้งนี้ทุนทางการเงินมีความหมายเทียบเท่ากับสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนของเจ้าของ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดจะขึ้นอยู่กับประเภทของทุนทางการเงินที่กิจการเลือกใช้

2) แนวคิดทุนทางการผลิต (The Cost of Production) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับทุนที่จะวัดในรูปของจำนวนผลผลิตหรือวัดทุนในรูปของกำลังการผลิตที่สามารถใช้ในการผลิตหรือที่ใช้ผลิตจริง โดยจะสามารถจัดได้ในรูปของผลผลิต สำหรับแนวคิดนี้กำหนดให้ใช้ราคาทุนปัจจุบันเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดมูลค่า

จากแนวคิดดังกล่าวส่งผลให้ผู้จัดทำงบการเงินและผู้ใช้งบการเงินจะต้องคำนึงเสมอว่าแม่บทการบัญชีได้อนุญาตให้ใช้เกณฑ์ในการวัดได้หลายเกณฑ์ รวมทั้งมีแนวคิดเกี่ยวกับการรักษาระดับทุน 2 แนวคิด ซึ่งจะทำให้รูปแบบทางการบัญชีในการจัดทำงบการเงินต่างกัน ซึ่งผู้จัดทำงบการเงินจะเลือกใช้รูปแบบใดต้องพิจารณาถึงความสมดุลในลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน รวมทั้งคำนึงถึงประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะมีผลต่อผู้ใช้งบการเงิน โดยจะต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับอย่างจริงจัง

5.3 การเปิดเผยข้อมูล (Disclosures)

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดทำบัญชี เพื่อการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่สะท้อนถึงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของแต่ละกิจการให้แก่ผู้ใช้งบการเงิน เพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ดังนั้นหลักการบัญชีจึงได้กล่าวถึงและกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการนำเสนอข้อมูลต่างๆ

ให้เกิดความเข้าใจและเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินอย่างแท้จริง ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการและผู้เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพการบัญชีกล่าวถึงการเปิดเผยข้อมูลไว้ดังนี้ สภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดลักษณะเชิงคุณภาพ ของงบการเงินเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล โดยจะกล่าวไว้ในส่วนของความ เข้าใจได้ (Understandability) ว่าถึงแม้ว่ากิจการมีข้อมูลที่ยากและซับซ้อนก็ตาม ถ้าข้อมูลนั้นมี ประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินแล้ว กิจการต้องนำเสนอข้อมูลดังกล่าวในงบ การเงินโดยไม่สามารถที่จะไม่นำเสนอข้อมูลเพียงเพราะเหตุผลที่ว่าข้อมูลนั้นยากเกินกว่าผู้ใช้งบการเงิน จะเข้าใจนอกจากนี้ยังได้กำหนดคุณลักษณะรองของลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินด้านความเชื่อถือ ได้ (Reliability) ไว้ในส่วนของเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (Substance Over Form) ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่บันทึกและรับรู้รายการในงบการเงินนั้น จะใช้หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบโดยเน้นเนื้อหาและ ความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ โดยมีให้คำนึงถึงรูปแบบตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว ดังนั้นเนื้อหาของ รายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่รับรู้รายการนั้นอาจไม่ตรงตามรูปแบบทางกฎหมายได้

ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร (2547 : 2-17) ได้กล่าวถึงการเปิดเผยข้อมูลไว้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเป็นการกำหนดว่า กิจการควรเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วนโดยใน การเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วนนั้น อยู่ภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ รายการบางรายการ โดยข้อมูลที่จะนำเสนอเปิดเผยอย่างเพียงพอนั้น ต้องคำนึงถึงต้นทุนด้วยว่าคุ้มค่า กับประโยชน์ที่จะได้รับหรือไม่ ดังนั้นในการเปิดเผยข้อมูลนั้นต้องคำนึงว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินนั้นต้องนำเสนอในงบการเงิน มิฉะนั้นจะทำให้งบการเงินขาด ความน่าเชื่อถือได้ โดยพิจารณาประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนที่เสียไปว่าคุ้มหรือไม่ในการจัดทำรายงาน ทางการเงิน

เมธากุล เกียรติกระจ่าย และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2547 : 53) ได้กล่าวถึง การเปิดเผยข้อมูลไว้ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูล หมายถึงรูปแบบการจัดรายการและข้อมูลในงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน คำศัพท์ที่ใช้การแยกประเภทรายการ เกณฑ์ที่ใช้ในการคำนวณกิจการ ควรเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจงบการเงิน และข้อมูลที่น่าเสนอได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยทั่วไป กิจการควรเปิดเผยข้อมูลเมื่อมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้เปิดเผยหรืออาจใช้เกณฑ์ “เมื่อสงสัยให้ เปิดเผย” ซึ่งหมายถึงกิจการจะตัดสินใจโดยถือหลักว่าถ้าไม่เปิดเผยข้อมูลแล้วจะเป็นเหตุให้ผู้ใช้งบการเงิน หรือไม่ข้อมูลนั้นจึงควรเปิดเผย หรือเมื่อสงสัยให้เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ถือว่าสำคัญและควรเปิดเผย เช่น นโยบายบัญชีที่กิจการเลือกใช้รายการที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินธุรกิจโดยปกติ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ปัจจุบันและมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต เหตุการณ์ที่ผูกพันการดำเนินงานในอนาคต การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของทุน

การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอถือเป็นหลักการทางบัญชีที่กำหนด เพื่อใช้เป็น ขอบเขตในการนำเสนอข้อมูลในงบการเงิน ซึ่งแม้บทการบัญชีได้ระบุวัตถุประสงค์ของงบการเงินไว้ว่า งบการเงินจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกประเภทในการนำไปใช้ ในตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยงบการเงินที่แม้บทการบัญชีระบุถึงนั้นในมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงินนั้นได้กล่าวไว้ว่า งบการเงินที่สมบูรณ์นั้นประกอบด้วย (สมเดช โรจันคุรีเสถียร และคณะ. 2554 : 122)

- 1) งบแสดงฐานะการเงิน
- 2) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- 3) งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นโดยแสดงในลักษณะใด

ลักษณะหนึ่งดังนี้

- 3.1) การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในส่วนของผู้ถือหุ้น
- 3.2) การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่รวมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากรายการกับผู้เป็นเจ้าของซึ่งกระทำการในฐานะของผู้เป็นเจ้าของ
- 4) งบกระแสเงินสด
- 5) หมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งประกอบด้วย สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและคำอธิบายอื่น

มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 ใช้คำว่า “งบแสดงฐานะการเงิน” แทนงบแสดงฐานะการเงินและในการจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ กิจการอาจจะเลือกแสดงเป็นงบเดียว หรือแยกแสดงงบกำไรขาดทุนกับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก็ได้

ข้อพิจารณาโดยรวมการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินยังต้องคำนึงถึงควมมีสาระสำคัญ ซึ่งหมายถึงการไม่แสดงรายการหรือการแสดงรายการผิดพลาด ถือว่ามีสาระสำคัญหากรายการแต่ละรายการหรือทุกรายการโดยรวมมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ความมีสาระสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดและลักษณะของการไม่แสดงรายการหรือการแสดงรายการผิดพลาด ซึ่งพิจารณาภายใต้สถานการณ์แวดล้อมนั้น ทั้งนี้ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาอาจเป็นขนาดหรือลักษณะของรายการหรือทั้งสองอย่าง โดยสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลได้ดังนี้ (สภาวิชาชีพบัญชี. 2551 : เว็บไซต์)

1) งบการเงินต้องแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการโดยถูกต้องตามที่ควร การแสดงข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร หมายถึง การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของผลกระทบของรายการบัญชี เหตุการณ์ และเงื่อนไขต่างๆ ตามคำนิยามและเกณฑ์การรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชีการนำเสนองบการเงิน ซึ่งได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมให้เหมาะสมแก่กรณี ถือได้ว่างบการเงินนั้นนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร

2) งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ต้องเปิดเผยถึงการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างชัดเจนโดยไม่มีเงื่อนไข งบการเงินที่ไม่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีต้องไม่พรรณนาวางงบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี

3) การเปิดเผยนโยบายการบัญชี การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือการจัดทำคำอธิบายเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมที่กิจการใช้ ไม่ทำให้นโยบายการบัญชีนั้นเหมาะสมขึ้นมาได้ งบการเงินถูกต้องตามที่ควรได้ ไม่ว่าจะโดยการเปิดเผยให้ทราบถึงนโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมนั้นหรือโดยการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือโดยการจัดทำคำอธิบายก็ตาม

4) กิจการต้องนำเสนอและจัดประเภทรายการในงบการเงินในลักษณะเดียวกันในทุกงวดบัญชี ยกเว้นกรณีเปลี่ยนแปลงลักษณะการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกิจการอย่างมี

นัยสำคัญ หรือการทบทวนงบการเงินแล้วเป็นที่ชัดเจนว่าการนำเสนอ และการจัดประเภทรายการ ในงบการเงินแบบใหม่จะทำให้การนำเสนอของงบการเงินมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกรณีที่มาตราฐาน การบัญชีกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอของงบการเงิน ความมีสาระสำคัญ และการนำเสนอด้วย ยอดรวม

5) รายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ละประเภทที่มีสาระสำคัญต้องแยก แสดงในงบการเงิน รายการที่มีลักษณะหรือหน้าที่ไม่คล้ายคลึงกันแต่ละรายการต้องแยกแสดง ในงบการเงิน เว้นแต่รายการเหล่านั้นไม่มีสาระสำคัญ

6) สินทรัพย์และหนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายต้องไม่นำมาหักลบกัน นอกจากมาตรฐานการบัญชีมีข้อกำหนดหรืออนุญาตให้หักลบได้

7) กิจการต้องแสดงข้อมูลของงวดก่อนเปรียบเทียบกับทุกรายการที่แสดง ในงบการเงินงวดปัจจุบัน หากมาตรฐานการบัญชีมิได้อนุญาตหรือกำหนดเป็นอย่างอื่น ข้อมูลเชิงบรรยายและพรรณนาต้องแสดงเปรียบเทียบกัน หากข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจ งบการเงินของงวดบัญชีปัจจุบันได้ดีขึ้น

8) เมื่อต้องมีการแก้ไขการนำเสนอหรือจัดประเภทรายการในงบการเงิน กิจการต้องจัดประเภทรายการที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ด้วย เว้นแต่การจัดประเภทใหม่ไม่สามารถทำได้ ในทางปฏิบัติเมื่อมีการจัดประเภทใหม่

9) หากกิจการไม่สามารถจัดประเภทรายการที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ได้ กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลที่ไม่สามารถจัดประเภทรายการใหม่ได้ และลักษณะของ รายการปรับปรุงหากมีการจัดประเภทรายการใหม่

10) กิจการต้องนำเสนอข้อมูลและเปิดเผยรายการต่างๆ ตามโครงสร้างและ เนื้อหาของงบการเงินตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนอของงบการเงินให้ ถูกต้องครบถ้วนทั้งงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของ เจ้าของรวมถึงหมายเหตุประกอบงบการเงิน

11) การเปิดเผยนโยบายการบัญชีกำหนดไว้ว่าในการตัดสินใจว่ากิจการต้อง เปิดเผยนโยบายการบัญชีเรื่องใดบ้างนั้น ฝ่ายบริหารของกิจการต้องพิจารณาว่าการเปิดเผยนั้นจะช่วย ให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจว่ารายการบัญชี เหตุการณ์ และสภาพการณ์ได้ถูกสะท้อนให้เห็นไว้ใน ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่รายงานหรือไม่ ถ้านโยบายการบัญชีที่เลือกใช้นั้นเป็นหนึ่งในหลาย ทางเลือกที่มาตรฐานการบัญชีอนุญาตให้ใช้การเปิดเผยให้ทราบถึง นโยบายการบัญชีที่ฝ่ายบริหาร เลือกใช้จะมีประโยชน์มากต่อผู้ใช้งบการเงิน

12) กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมิน วัตถุประสงค์ของกิจการนโยบาย และกระบวนการจัดการส่วนทุนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศสำคัญของบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้การซื้อขาย หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มีสภาพคล่อง มีความยุติธรรมและเป็นไปอย่างมีระเบียบ ตลาด หลักทรัพย์จึงกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนมีหน้าที่เปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญ และจำเป็นต่อการ ตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ให้ประชาชนทราบ โดยสารสนเทศดังกล่าวจะต้องถูกต้อง เพียงพอ และทันเวลา นอกจากนี้บริษัทจดทะเบียนต้องดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าทุกคนที่ลงทุนในหลักทรัพย์ ของบริษัทได้รับสารสนเทศดังกล่าวอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการพื้นฐาน เกี่ยวกับ

การเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญดังกล่าวตลาดหลักทรัพย์จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียนไว้ 6 ประการ) ดังต่อไปนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2551 : เว็บไซต์

- 1) การเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญให้ประชาชนทราบโดยทันทีบริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยสารสนเทศ เกี่ยวกับการดำเนินงานที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทย่อยให้ประชาชนได้ทราบโดยทันที
- 2) การเผยแพร่สารสนเทศต่อประชาชนอย่างทั่วถึง บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญต่อประชาชน โดยใช้สื่อและวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดเพื่อให้ข่าวสารสำคัญนั้นได้เผยแพร่ให้ผู้ลงทุนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงเท่าที่ทำได้
- 3) การชี้แจงกรณีที่มีข่าวลือหรือข่าวสารต่างๆ ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนทราบถึงข่าวลือหรือข่าวสารต่างๆ ไม่ว่าจะจริงหรือไม่ก็ตาม บริษัทจดทะเบียนต้องชี้แจงเกี่ยวกับข่าวลือหรือข่าวนั้นโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากข่าวลือหรือข่าวนั้นอาจจะมีผลต่อการซื้อขายหลักทรัพย์หรือมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียน
- 4) การดำเนินการเมื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนผิดไปจากสภาพปกติของตลาด ในกรณีที่การซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนผิดไปจากสภาพปกติของตลาด บริษัทจดทะเบียนต้องพิจารณาว่ามีข่าวลือหรือเหตุการณ์สำคัญอื่นที่บริษัทต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศนี้หรือบริษัทอยู่ระหว่างดำเนินการในเรื่องสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อการซื้อขายหลักทรัพย์หรือไม่ หากไม่มีหรือบริษัทไม่ทราบสาเหตุของการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดปกติ บริษัทต้องแจ้งให้ทราบทั่วกันว่าบริษัทไม่มีพัฒนาการใดๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับธุรกิจและการดำเนินงานของบริษัท นอกเหนือจากที่ได้เคยเปิดเผยไว้หรือบริษัทไม่ทราบสาเหตุที่จะทำให้การซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทผิดไปจากสภาพปกติของตลาด
- 5) การเปิดเผยในเชิงส่งเสริมที่ไม่มีเหตุอันสมควร บริษัทจดทะเบียนต้องละเว้นการเปิดเผยสารสนเทศในลักษณะเชิงส่งเสริมที่เกินความจำเป็นในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท การเปิดเผยสารสนเทศในลักษณะดังกล่าวรวมถึง
  - 5.1) การออกข่าวโดยใช้คำที่ไม่เหมาะสม
  - 5.2) การประกาศข่าวให้แก่ประชาชนโดยไม่มีพัฒนาการที่แท้จริงในกิจกรรมของบริษัทสนับสนุน
  - 5.3) การรายงานหรือการคาดคะเนที่เกินความเป็นจริง
  - 5.4) การเปิดเผยโดยใช้คำที่หยาบคายหรือในรูปแบบอื่นที่เกินความจริง ซึ่งอาจทำให้ผู้ลงทุนหลงผิดและอาจเป็นเหตุให้เกิดการเคลื่อนไหวของราคาหรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทโดยไม่มีเหตุผลสมควร
- 6) การซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนโดยใช้สารสนเทศภายในบุคคลภายในของบริษัทจดทะเบียน เช่น กรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงต้องไม่ทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ โดยใช้สารสนเทศที่สำคัญที่ยังมิได้เปิดเผยต่อประชาชน นอกจากนี้แม้ว่าภายหลังจากที่สารสนเทศที่สำคัญได้เปิดเผยแล้ว บุคคลภายในควรละเว้นจากการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนได้มีการประเมินสารสนเทศนั้นตามสมควร

จากการเปิดเผยข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าข้อกำหนดต่างๆ นอกจากจะต้องคำนึงถึงแม่บทการบัญชีที่ได้กำหนดเป็นขอบเขตไว้แล้ว ผู้จัดทำบัญชีจะต้องให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีแต่ละฉบับให้เกิดความเข้าใจ เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามควร ก่อให้เกิดข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกกลุ่มอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ปิยะนันท์ ประครอง (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการเรียนรู้กับคุณภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีวัฒนธรรมการเรียนรู้โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการสังเกตและการไตร่ตรอง ด้านการพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด และด้านการทดลองและการบูรณาการ และบุคลากรมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณภาพผลงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความชำนาญ และด้านความคิดสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่าวัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านประสบการณ์การเรียนรู้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพผลงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านความชำนาญ วัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการสังเกตและการไตร่ตรอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพผลงาน และด้านความรับผิดชอบ วัฒนธรรมการเรียนรู้ ด้านการพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม และด้านความคิดสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้านการทดลองและการบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพผลงาน ด้านความชำนาญ และด้านความคิดสร้างสรรค์

สุภาพร แจ่มศรี (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่องที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่องโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ด้านการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานเปรียบเทียบ ด้านการเรียนรู้จากการได้รับการสอนงาน ด้านการเรียนรู้จากการให้คำปรึกษา และด้านความรู้จากแฟ้มสะสมผลงาน และผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นด้วย เกี่ยวกับการมีผลการปฏิบัติงานโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านปริมาณของงาน ด้านคุณภาพของงาน และด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่าการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ด้านการเรียนรู้โดยการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านปริมาณของงาน ด้านคุณภาพของงาน และด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ด้านการเรียนรู้จากการได้รับการสอนงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพของงาน และด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน

การเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ด้านการเรียนรู้จากการให้คำปรึกษา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านปริมาณของงาน และด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ด้านการเรียนรู้จากแฟ้มสะสมผลงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านปริมาณของงาน ด้านคุณภาพของงาน และด้านระยะเวลาการปฏิบัติงาน

อิสรา ซวเจริญพันธ์ และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์การที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของพนักงาน กรณีศึกษาบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ABC จำกัด พบว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์การโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนให้ใช้การซักถามและการสนทนา การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การตั้งระบบที่จะรวบรวมและแบ่งปันความรู้ การให้อำนาจคนในองค์กรต่อวิสัยทัศน์ การเชื่อมองค์กรกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ยกเว้นปัจจัยด้านการสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการเรียนรู้ในระดับสูง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์การด้านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การสร้างโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การตั้งระบบที่จะรวบรวมและแบ่งปันความรู้ การให้อำนาจในองค์กรต่อวิสัยทัศน์ และการสนับสนุนให้ใช้การซักถามและการสนทนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับกระบวนการเรียนรู้ของพนักงาน

วิไลวรรณ ศรีหاتا (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเรียนรู้กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณภาพผลงาน ด้านปริมาณผลงาน และด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน จากการวิเคราะห์สัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านความรู้มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านความเข้าใจ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพผลงาน ด้านปริมาณผลงาน และด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านทักษะ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพผลงาน ด้านปริมาณผลงาน ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ด้านเจตคติ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวมด้านปริมาณผลงาน และด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน

พรพนม ศรีวิเชียร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของนักบัญชีกับคุณภาพกำไรของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้งาน ด้านการเรียนรู้ระบบ และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพกำไร อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์กำไรทางบัญชี และกำไรเชิงเศรษฐกิจ และด้านความระมัดระวังในการทำบัญชี

นักบัญชีธุรกิจ SMEs ที่มีรูปแบบของกิจการแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการเรียนรู้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพกำไร ด้านความผันผวนหรือความมีเสถียรภาพของกำไร ด้านความสัมพันธ์ทางบัญชีกับกำไรเชิงเศรษฐกิจ และด้านความสามารถของกำไรที่สะท้อนเงินสดแตกต่างกัน พบว่าด้านการเรียนรู้ระบบและด้านการเรียนรู้การแปรรูปมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร ด้านความสัมพันธ์กำไรทางบัญชีและกำไรเชิงเศรษฐกิจ การเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ที่ทีมงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร ด้านความผันผวนหรือความมีเสถียรภาพของกำไร ด้านการเรียนรู้ความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกำไรตามเกณฑ์สิทธิกับกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังกำไร ด้านการเรียนรู้การแปรรูปมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรทั้ง 5 ด้าน โดยสรุปการเรียนรู้ของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรโดยรวมและเป็นรายด้าน กล่าวคือกิจการควรให้นักบัญชีทุกระดับมีการเรียนรู้ทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วยด้านการเรียนรู้งานด้านการเรียนรู้ระบบ ด้านการเรียนรู้วัฒนธรรม ด้านการเรียนรู้ความเป็นผู้นำ ด้านการเรียนรู้ที่ทีมงานด้านการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์ และด้านการเรียนรู้การแปรรูป ซึ่งทำให้มีคุณภาพกำไรของกิจการมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้ความน่าเชื่อถือในงบการเงินและผลการดำเนินงานทำให้กิจการมีความมั่นคงและได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Turson และ Riley (2008 : 584-593) ได้ศึกษาการจัดการความรู้ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ พบว่า จากปัญหาของผู้จัดการธุรกิจให้บริการที่มีความหลากหลาย และแตกต่างกันซึ่งพวกเขาแสดงให้เห็นว่า ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง การใช้เทคนิคการทำงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการทำงานที่ยังล่าช้าหลังจากความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ จุดมุ่งหมายของการศึกษาจะเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างไร เพื่อมาใช้ในธุรกิจโครงสร้างของความรู้สะท้อนถึงวิชาชีพโครงสร้างการศึกษา การนำความรู้เดิมกลับมาใช้จะต้องผ่านกระบวนการจัดหมวดหมู่สิ่งที่ค้นพบ วิธีการส่งผ่านความรู้ โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงถึงประโยชน์และความยากลำบากในการจัดการความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ แต่มีข้อเสนอแนะโดยการนำความรู้เดิม และความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่มาใช้ ซึ่งจะทำให้การจัดการความรู้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

Panayides (2007 : 68 - 80) ได้ศึกษา ผลกระทบของการเรียนรู้ขององค์กรกับการมุ่งเน้นความสัมพันธ์ประสิทธิภาพการให้บริการโลจิสติกส์ และผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ประเทศฮ่องกง พบว่า การเรียนรู้ขององค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมุ่งเน้นความสัมพันธ์การมุ่งเน้นความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการให้บริการโลจิสติกส์ การเรียนรู้ขององค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการให้บริการโลจิสติกส์ ประสิทธิภาพการให้บริการโลจิสติกส์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ดังนั้นผู้จัดการต้องมีการปรับปรุงคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทและลูกค้า โดยการสื่อสาร การเยี่ยมเยียน การโทรศัพท์ หรือการส่งอีเมลถึงลูกค้า เป็นการยกระดับความสัมพันธ์เพื่อสร้างพันธมิตรผูกพันและความไว้วางใจให้เป็นมากกว่าข้อผูกมัดทางการค้า

Jiménez และ Navarro (2007 : 694 - 708) ได้ศึกษา ผลการดำเนินงานที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ขององค์กรและการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการตลาดในประเทศสเปน พบว่า การสร้างความเข้าใจระหว่างความสัมพันธ์ของการเรียนรู้ขององค์กรและการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการตลาดที่มีต่อผลการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการตลาดไม่ส่งผลโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน

แต่ส่งผลทางอ้อมโดยผ่านการเรียนรู้ขององค์กรแล้วจึงจะทำให้เกิดผลการดำเนินงานตามมา สรุปได้ว่าการเรียนรู้ขององค์กรเป็นตัวแปรกลางระหว่างการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการตลาดกับผลการดำเนินงาน ดังนั้นผู้บริหารควรจะทำให้ความสำคัญกับลูกค้าเพื่อศึกษาถึงความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อความต้องการของลูกค้า และตอบสนองลูกค้าได้ตรงตามความต้องการ

Lin Xiong และ Liu (2005) ได้ศึกษาการพัฒนาความรู้ และการพัฒนาทักษะในการศึกษาการบัญชี : หลักฐานจากประเทศจีน พบว่า การบัญชีเป็นวิชาชีพที่ต้องการทั้งทักษะและความรู้ที่แม่นยำ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานบัญชีสามารถปฏิบัติงานบัญชีได้อย่างถูกต้อง และได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ไ้รายงานทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้ภายในและภายนอก โดยการวิจัยได้ทำการเปรียบเทียบ นักเรียน นักศึกษาสาขาการบัญชี ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศจีน ซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักเรียน นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความต้องการที่จะเสริมสร้างความรู้ทางการบัญชีให้ดีที่สุด เพื่อที่จะมีทักษะในการปฏิบัติงานที่แม่นยำ และได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งบการเงินได้ในที่สุด

Charron และ Lowe (2000 : 145-160) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักบัญชีในการบริหารงาน พบว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้มีผลกระทบต่ออาชีพของนักบัญชี นักบัญชีมีความจำเป็นที่จะต้องบริหารงานตนเองให้ได้มากยิ่งขึ้น ผลกระทบของวัฒนธรรมในการทำงาน เพศ และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่มีต่อการเรียนรู้ในการบริหารงานของนักบัญชี ที่ประกอบไปด้วยต้นทุนในการทำงานบริหารจัดการ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงาน และพบว่าวัฒนธรรมในการทำงานมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักบัญชีในสำนักงานบัญชีมีผลกระทบด้านต้นทุนในการทำงาน และด้านการบริหารจัดการมากกว่านักบัญชีบริหาร และยังพบว่านักบัญชีที่มีส่วนร่วมในการทำงานมีผลกระทบในด้านผลประโยชน์จากการทำงานมากกว่านักบัญชีที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน นักบัญชีเพศหญิงมีผลกระทบในด้านผลประโยชน์ในการทำงานจากการมีส่วนร่วมในการทำงาน และนักบัญชีเพศชายมีผลกระทบในทำนองเดียวกัน และมากกว่าในด้านต้นทุนในการทำงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 6,271 คน (www.thaicompanyprofile.com/รายชื่อบริษัท/ระยอง : เว็บไซต์)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 42-43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้
  - 2.1 จำแนกผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองตามอำเภอ
  - 2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองตามสัดส่วน
  - 2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 โดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม (คน)
เมืองระยอง	3,290	210	52
แกลง	602	38	10
เขาชะเมา	20	2	1
นิคมอุตสาหกรรม	487	31	9
บ้านค่าย	377	24	5
บ้านฉาง	766	49	19
ปลวกแดง	691	44	14
วังจันทร์	38	2	2
รวม	6,271	400	112

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ครอบคลุมเนื้อหาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จำนวน 5 ข้อ การฝึกอบรม จำนวน 5 ข้อ การพัฒนาตนเอง จำนวน 5 ข้อ การวิจัย จำนวน 4 ข้อ และการรายงาน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ครอบคลุมเนื้อหาความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย การเลือกรายการ จำนวน 5 ข้อ การวัดค่ามูลค่ายุติธรรม จำนวน 5 ข้อ และการเปิดเผยข้อมูล จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ความมุ่งหมาย และสมมติฐานในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแบบกรอบแนวคิดเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ปพฤกษ์บารมี อุตสาหกรรมาณิชกิจ คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณินท์ ตั้งภิญโญพุมิคุณ อาจารย์ประจำสาขาการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

6. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

6.2 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation ซึ่งทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.622 - 0.902 (ตาราง 45 ภาคผนวก ข) และความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.603 - 0.883 (ตาราง 45 ภาคผนวก ข) ซึ่งเป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.60 เป็นค่าที่ยอมรับได้

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.756 - 0.888 (ตาราง 45 ภาคผนวก ข) และความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.859 - 0.898 (ตาราง 45 ภาคผนวก ข) อยู่ในระดับมากกว่า 0.70 ซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้ (Nunnally และ Bernstein. 1994)

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ขอนหนังสือราชการจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบพร้อมทั้งแบบสอบถามส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีของบริษัทในจังหวัดระยอง จำนวน 400 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามชื่อ ที่อยู่ ของผู้จัดการฝ่ายบัญชีของบริษัทในจังหวัดระยอง โดยเริ่มส่งแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2556 จำนวน 400 ฉบับ โดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์ตอบกลับไปด้วยพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม
4. เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 15 วัน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 96 ฉบับ เมื่อถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2556 ได้สำรวจความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับพร้อมจัดทำรูปแบบการรับคืนแบบสอบถาม ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาอีกจำนวน 18 ฉบับ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล 60 วัน มีจำนวนแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 2 ฉบับ และมีจำนวนแบบสอบถามที่ถูกตีกลับ เนื่องจากย้ายกิจการไม่ทราบที่อยู่ใหม่จำนวน 38 ฉบับ ดังนั้นแบบสอบถามที่นำไปวิเคราะห์ข้อมูลมีจำนวน 112 ฉบับ
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับ ทั้ง 114 ฉบับ ซึ่งมีแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์จำนวน 112 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 28 เมื่อเปรียบเทียบกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง (ดังตาราง 1) ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้เสนอว่า การส่งแบบสอบถามมีอัตราตอบกลับทางไปรษณีย์เกินร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้
6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 – 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง

ควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินงานวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 – 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) และกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ตอนที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
  - 2.1 การหาค่าจำแนกเป็นรายชื่อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIFs)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบ

4.1 t-test

4.2 F-test (ANOVA และ MANOVA)

4.3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)

4.4 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

4.4 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี กับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t-distribution
F	แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F-distribution
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Squares)
df	แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p-value	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
VIFs	แทน ค่าทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ (Variance Inflation Factors)
Adj R ²	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adjusted R square)
a	แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (Constant)
AT	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี
SE	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
ST	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีด้านการฝึกอบรม
SD	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีด้านการพัฒนาตนเอง

SRS	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีด้านการวิจัย
SRP	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีด้านการรายงาน
BT	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ISI	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ
ISM	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ
ISD	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี

ในจังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน

ตอนที่ 6 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีและความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจ

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	7	6.25
1.2 หญิง	105	93.75
รวม	112	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	21	18.75
2.2 30 - 35 ปี	43	38.39
2.3 36 - 40 ปี	23	20.54
2.4 มากกว่า 40 ปี	25	22.32
รวม	112	100.00
3. สถานภาพสมรส		
3.1 โสด	30	26.79
3.2 สมรส	79	70.53
3.3 หย่าร้าง/หม้าย	3	2.68
รวม	112	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี หรือ ต่ำกว่าปริญญาตรี	103	91.96
4.2 สูงกว่าปริญญาตรี	9	8.04
รวม	112	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำบัญชี		
5.1 น้อยกว่า 5 ปี	17	15.18
5.2 5 - 10 ปี	51	45.54
5.3 11 - 15 ปี	19	16.96
5.4 มากกว่า 15 ปี	25	22.32
รวม	112	100.00
6. รายได้ต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	2	1.79
6.2 10,000 - 15,000 บาท	28	25.00
6.3 15,001 - 20,000 บาท	19	16.96
6.4 มากกว่า 20,000 บาท	63	56.25
รวม	112	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
7. รูปแบบธุรกิจ		
7.1 บริษัทจำกัด	100	89.28
7.2 ห้างหุ้นส่วน	9	8.04
7.3 อื่นๆ (โปรดระบุ)	3	2.68
รวม	112	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ทำบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 93.75) อายุ 30-35 ปี (ร้อยละ 38.39) รองลงมา มากกว่า 40 ปี (ร้อยละ 22.32) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 70.53) รองลงมาโสด (ร้อยละ 26.79) ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือ ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 91.96) ประสบการณ์ในการทำบัญชี 5 - 10 ปี (ร้อยละ 45.54) รองลงมา 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 22.32) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 56.25) รองลงมา 10,000 - 15,000 บาท (ร้อยละ 25.00) และรูปแบบธุรกิจ บริษัทจำกัด (ร้อยละ 89.28) รองลงมาห้างหุ้นส่วน (ร้อยละ 8.04)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.04	0.50	มาก
2. ด้านการฝึกอบรม	3.76	0.52	มาก
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.91	0.46	มาก
4. ด้านการวิจัย	3.49	0.54	ปานกลาง
5. ด้านการรายงาน	3.83	0.49	มาก
โดยรวม	3.82	0.37	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการศึกษาหาความรู้

เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.91$) และด้านการรายงาน ($\bar{X} = 3.83$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ด้านการวิจัย ($\bar{X} = 3.49$)

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เป็นรายชื่อของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กับ ตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.79	0.73	มาก
2. ท่านมุ่งมั่นที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะทาง การบัญชีอยู่อย่างสม่ำเสมอ	3.78	0.69	มาก
3. ท่านเชื่อมั่นเสมอว่าการศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นจะช่วยทำให้ การทำงานประสบความสำเร็จมากขึ้น	4.26	0.63	มาก
4. ท่านตระหนักเสมอว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จะสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีและ ช่วยแก้ไขปัญหาได้	4.26	0.61	มาก
5. ท่านเชื่อมั่นว่าการประยุกต์ความรู้ทางการบัญชีจะช่วยเพิ่ม ทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	4.12	0.61	มาก
โดยรวม	4.04	0.50	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านเชื่อมั่นเสมอว่าการศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นจะช่วยทำให้การทำงานประสบความสำเร็จมากขึ้น ($\bar{X} = 4.26$) ท่านตระหนักเสมอว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอจะสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีและช่วยแก้ไขปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.26$) ท่านเชื่อมั่นว่าการประยุกต์ความรู้ทางการบัญชีจะช่วยเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.12$) และท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.79$)

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรมเป็นรายข้อ
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกอบรมจะช่วยให้ท่านมีความเชี่ยวชาญ ในการทำงานมากขึ้น	4.07	0.58	มาก
2. ท่านให้ความสำคัญกับการเลือกหลักสูตรหรือหัวข้อการ อบรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีสมัยใหม่ เพื่อนำมาปรับ ใช้กับงานในความรับผิดชอบได้	3.88	0.62	มาก
3. ท่านมุ่งเน้นในการเข้าร่วมการฝึกอบรมกับสภาวิชาชีพ การบัญชี ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ สามารถนำมาใช้กับงานในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น	3.57	0.87	มาก
4. ท่านตระหนักถึงการเข้าร่วมการฝึกอบรมภาคปฏิบัติกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและ สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3.56	0.84	มาก
5. ท่านให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมความรู้ทางการบัญชี อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ เสมอ	3.71	0.74	มาก
โดยรวม	3.76	0.52	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกอบรมจะช่วยให้ท่านมีความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้น ($\bar{X} = 4.07$) ท่านให้ความสำคัญกับการเลือกหลักสูตรหรือหัวข้อการอบรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีสมัยใหม่ เพื่อนำมาปรับใช้กับงานในความรับผิดชอบได้ ($\bar{X} = 3.88$) และท่านให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมความรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.71$)

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเองเป็นรายข้อ
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านให้ความสำคัญกับการใ้รู้ใ้ศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของท่าน	3.91	0.59	มาก
2. ท่านตระหนักถึงการรับรู้สิ่งต่างๆ โดยรอบตัวอย่างถูกต้อง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ	3.88	0.53	มาก
3. ท่านมุ่งมั่นในการสร้างวิสัยทัศน์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายได้	4.02	0.57	มาก
4. ท่านสนใจในการเรียนรู้กันเป็นทีม เพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและสามารถนำมาพัฒนาตนเองได้มากขึ้น	3.85	0.75	มาก
5. ท่านมุ่งมั่นให้ตัวท่านเองมีแนวการคิดแบบครอบคลุมรอบด้าน เพื่อจะได้สามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างครบถ้วน	3.88	0.60	มาก
โดยรวม	3.91	0.46	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านมุ่งมั่นในการสร้างวิสัยทัศน์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายได้ ($\bar{X} = 4.02$) ท่านให้ความสำคัญกับการใ้รู้ใ้ศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของท่าน ($\bar{X} = 3.91$)

ท่านตระหนักถึงการรับรู้สิ่งต่างๆ โดยรอบตัวอย่างถูกต้อง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.88$) และท่านมุ่งมั่นให้ตัวท่านเองมีแนวการคิดแบบครอบคลุมรอบด้าน เพื่อจะได้สามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 3.88$)

ตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัยเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านเชื่อมั่นว่ากระบวนการวิจัยจะสามารถช่วยพัฒนา ความสามารถทางการบัญชีของท่านได้	3.55	0.70	มาก
2. ท่านเชื่อมั่นในกระบวนการวิจัยว่ามีความน่าเชื่อถือที่จะนำมา ช่วยในการทำบัญชีของท่านได้	3.44	0.64	ปานกลาง
3. ท่านให้ความสำคัญกับการวิจัยจะช่วยให้สามารถตอบคำถาม ที่คลุมเครือได้อย่างกระจ่างชัดเจน อันเนื่องมาจากข้อมูลที่ได้ มีการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว	3.43	0.73	ปานกลาง
4. ท่านเชื่อมั่นว่ากระบวนการวิจัยจะสามารถสร้างระบบการคิด ได้อย่างมีเหตุผล	3.54	0.67	มาก
โดยรวม	3.49	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการ
บัญชี ด้านการวิจัย อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ท่านเชื่อมั่นว่ากระบวนการวิจัยจะ
สามารถช่วยพัฒนาความสามารถทางการบัญชีของท่านได้ ($\bar{X} = 3.55$) และท่านเชื่อมั่นว่า
กระบวนการวิจัยจะสามารถสร้างระบบการคิดได้อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.54$) และอยู่ในระดับปาน
กลาง จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ท่านเชื่อมั่นในกระบวนการวิจัยว่ามีความน่าเชื่อถือที่จะนำมาช่วยในการ
ทำบัญชีของท่านได้ ($\bar{X} = 3.44$) และท่านให้ความสำคัญกับการวิจัยจะช่วยให้สามารถตอบคำถามที่
คลุมเครือได้อย่างกระจ่างชัดเจน อันเนื่องมาจากข้อมูลที่ได้มีการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว
($\bar{X} = 3.43$)

ตาราง 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงานเป็นรายข้อ
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับรายงานทางการเงินช่วยให้ท่านมีความสามารถทางบัญชีมากขึ้น	3.82	0.57	มาก
2. ท่านมุ่งมั่นว่าในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับรายงานทางการเงินภายในองค์กรได้	3.90	0.55	มาก
3. ท่านให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มนักลงทุน เจ้าหนี้ หรือผู้ที่ต้องการใช้รายงานทางการเงินนั้นสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้	3.70	0.70	มาก
4. ท่านมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี เพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กรให้สามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์กรได้	3.89	0.66	มาก
โดยรวม	3.83	0.49	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านมุ่งมั่นว่าในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับรายงานทางการเงินภายในองค์กรได้ ($\bar{X} = 3.90$) ท่านมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กรให้สามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์กรได้ ($\bar{X} = 3.89$) และท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับรายงานทางการเงินช่วยให้ท่านมีความสามารถทางบัญชีมากขึ้น ($\bar{X} = 3.82$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตาราง 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการเลือกรายการ	3.91	0.52	มาก
2. ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ	3.65	0.51	มาก
3. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	3.68	0.76	มาก
โดยรวม	3.75	0.46	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกรายการ ($\bar{X} = 3.91$) ด้านการเปิดเผยข้อมูล ($\bar{X} = 3.68$) และด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ ($\bar{X} = 3.65$)

ตาราง 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการเลือกรายการเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีการจัดประเภทรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้น โดย คำนึงถึงหลักการรับรู้รายการตามแม่บทการบัญชีและมาตรฐาน การบัญชีอย่างเคร่งครัดทุกรายการ	3.88	0.70	มาก
2. ท่านมีการนำมาตรฐานการบัญชีมากำหนดนโยบายบัญชีที่ สอดคล้องครอบคลุมถึงวิธีเลือกรายการที่ถูกต้องเหมาะสม	3.93	0.68	มาก
3. ท่านมีการกำหนดชื่อบัญชีผังบัญชีและระบบบัญชี โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การเลือกรายการให้เป็นไปตาม มาตรฐานการบัญชี	4.03	0.58	มาก
4. ท่านมีการเลือกรายการเพื่อบันทึกบัญชีโดยพิจารณาถึง รายการที่เกิดขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีและมีความเกี่ยวข้องกับการ เปลี่ยนแปลงในทรัพยากรของกิจการ	3.93	0.61	มาก
5. ท่านสามารถวางระบบการตรวจทานความถูกต้อง ของการเลือกรายการตามมาตรฐานการบัญชีอย่างเหมาะสม	3.79	0.66	มาก
โดยรวม	3.91	0.52	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านมีการกำหนดชื่อบัญชี ผังบัญชี และระบบบัญชี
โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การเลือกรายการให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 4.03$) ท่านมีการนำ
มาตรฐานการบัญชีมากำหนดนโยบายบัญชีที่สอดคล้องครอบคลุมถึงวิธีเลือกรายการที่ถูกต้องเหมาะสม
($\bar{X} = 3.93$) ท่านมีการเลือกรายการเพื่อบันทึกบัญชีโดยพิจารณาถึงรายการที่เกิดขึ้นตามมาตรฐาน
การบัญชีและมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในทรัพยากรของกิจการ ($\bar{X} = 3.93$) และ
ท่านมีการจัดประเภทรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงหลักการรับรู้รายการตามแม่บทการบัญชี
และมาตรฐานการบัญชีอย่างเคร่งครัดทุกรายการ ($\bar{X} = 3.88$)

ตาราง 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีการเลือกหลักเกณฑ์การวัดค่ารายการตามมาตรฐาน การบัญชี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสะท้อนมูลค่าที่ แท้จริง	3.73	0.68	มาก
2. ท่านมีการกำหนดเกณฑ์การวัดค่ารายการและหน่วยการวัด เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติทางการบัญชี	3.72	0.62	มาก
3. ท่านมีกระบวนการพิจารณาทบทวนเกณฑ์การวัดค่ารายการ ที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	3.66	0.69	มาก
4. ท่านสามารถอธิบายให้บุคลากรด้านการบัญชีให้มีความเข้าใจ ในการเลือกเกณฑ์การวัดค่ารายการตามมาตรฐานการบัญชีได้ อย่างเหมาะสม	3.63	0.70	มาก
5. ท่านมีการประเมินมูลค่ายุติการตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อเลือกเกณฑ์การวัดค่าที่เหมาะสม โดยการเปรียบเทียบมูลค่า ทางการบัญชีและมูลค่าที่วัดได้จากแนวคิดอื่นอย่างสม่ำเสมอ	3.52	0.57	มาก
โดยรวม	3.65	0.51	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านมีการเลือกหลักเกณฑ์การวัดค่ารายการ
ตามมาตรฐานการบัญชี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสะท้อนมูลค่าที่แท้จริง ($\bar{X} = 3.73$)
ท่านมีการกำหนดเกณฑ์การวัดค่ารายการและหน่วยการวัดเพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติทางการบัญชี
($\bar{X} = 3.72$) และท่านมีกระบวนการพิจารณาทบทวนเกณฑ์การวัดค่ารายการที่ใช้เป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.66$)

ตาราง 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายข้อ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีตามที่กำหนดไว้ใน มาตรฐานการบัญชีที่กิจการถือปฏิบัติ	3.63	0.74	มาก
2. ท่านมีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี โดยคำนึงถึงประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ผู้ใช้ข้อมูลจะได้รับ	3.49	0.83	มาก
3. ท่านมีการพัฒนารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีให้ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดอย่างเคร่งครัด	3.74	0.78	มาก
4. ท่านให้ความสำคัญกับการพิจารณาถึงประโยชน์ ที่จะได้รับกับต้นทุนที่เสียไปเป็นเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูล ตามมาตรฐานการบัญชี	3.65	0.74	มาก
5. ท่านมีการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีอย่าง เพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล	3.64	0.67	มาก
โดยรวม	3.68	0.76	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านมีการพัฒนารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการ
บัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 3.74$) ท่านให้ความสำคัญกับ
การพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนที่เสียไปเป็นเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐาน
การบัญชี ($\bar{X} = 3.65$) และท่านมีการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีอย่างเพียงพอ
ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล ($\bar{X} = 3.64$)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยองที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้
ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน

4.1 เพศ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม
และเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศแตกต่างกัน (t-test)

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	เพศชาย		เพศหญิง		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	3.51	0.62	4.07	0.47	-2.997	0.003*
2. ด้านการฝึกอบรม	3.66	0.38	3.76	0.52	-0.529	0.598
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.77	0.60	3.92	0.45	-0.803	0.424
4. ด้านการวิจัย	3.36	0.35	3.50	0.55	-0.668	0.506
5. ด้านการรายงาน	3.57	0.89	3.85	0.45	-1.439	0.153
รวม	3.58	0.42	3.83	0.36	-1.740	0.085

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีเพศหญิง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะ
การเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มากกว่า เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ด้านการฝึกอบรม ด้านการ
พัฒนาตนเอง ด้านการวิจัย และด้านการรายงาน ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

4.2 อายุ

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (ANOVA)

ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.041	0.347	2.660	0.052
	ภายในกลุ่ม	108	14.084	0.130		
	รวม	111	15.124			

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี
ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	318.000	1.463	0.117
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	287.500	1.463	0.118
Hotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	308.000	1.458	0.120
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	106.000	2.900	0.017*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี
ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้านการ
ฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัย และด้านการรายงาน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

4.3 สถานภาพสมรส

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (ANOVA)

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.321	0.661	5.217	0.007*
	ภายในกลุ่ม	109	13.803	0.127		
	รวม	111	15.124			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม มากกว่า สถานภาพโสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 46 ภาคผนวก ค)

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	10.000	212.000	2.389	0.011*
Wilks' Lambda	5 ด้าน	10.000	210.000	2.452	0.009*
Hotelling's Trace	5 ด้าน	10.000	208.000	2.513	0.007*
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	106.000	4.588	0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Tests ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีด้านการรายงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 47 ภาคผนวก ค) จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน มากกว่า สถานภาพโสด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 (ตาราง 48 ภาคผนวก ค)

4.4 ระดับการศึกษา

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.04	0.51	3.98	0.23	0.387	0.700
2. ด้านการฝึกอบรม	3.77	0.51	3.67	0.57	0.548	0.585
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.90	0.48	4.02	0.16	-0.779	0.437
4. ด้านการวิจัย	3.50	0.53	3.36	0.60	0.742	0.460
5. ด้านการรายงาน	3.84	0.49	3.75	0.53	0.497	0.620
รวม	3.82	0.38	3.77	0.23	0.370	0.712

จากตาราง 18 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัย และด้านการรายงานไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

4.5 ประสบการณ์ในการทำงาน

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (ANOVA)

ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.227	0.409	3.177	0.027*
	ภายในกลุ่ม	108	13.898	0.129		
	รวม	111	15.124			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$) (ตาราง 49 ภาคผนวก ค)

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี 11 - 15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม มากกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 50 ภาคผนวก ค)

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	318.000	1.679	0.054
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	287.500	1.684	0.053
Hotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	308.000	1.681	0.053
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	106.000	2.691	0.025*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำบัญชีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัย และ ด้านการรายงานไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

4.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (ANOVA)

ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.558	0.519	4.134	0.008*
	ภายในกลุ่ม	108	13.567	0.126		
	รวม	111	15.124			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วย
เกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า
10,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม มากกว่า
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 51 ภาคผนวก ค)

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	15.000	318.000	1.033	0.420
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15.000	287.500	1.047	0.407
Hotelling's Trace	5 ด้าน	15.000	308.000	1.059	0.395
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	106.000	2.747	0.023*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วย
เกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้
เพิ่มเติม ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัย และด้านการรายงานไม่แตกต่างกัน
($p > 0.05$)

4.7 รูปแบบธุรกิจ

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA)

ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.494	0.247	1.840	0.164
	ภายในกลุ่ม	109	14.631	0.134		
	รวม	111	15.124			

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ทักษะการเรียนรู้ ทางการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	5 ด้าน	10.000	212.000	2.761	0.003*
Wilks' Lambda	5 ด้าน	10.000	210.000	2.771	0.003*
Hotelling's Trace	5 ด้าน	10.000	208.000	2.779	0.003*
Roy's Largest Root	5 ด้าน	5.000	106.000	4.140	0.002*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Tests ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 52 ภาคผนวก ค) จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรูปแบบธุรกิจบริษัทจำกัด มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงานมากกว่ารูปแบบธุรกิจ ห้างหุ้นส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 53 ภาคผนวก ค)

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน

5.1 เพศ

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศแตกต่างกัน (t-test)

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	เพศชาย		เพศหญิง		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเลือกรายการ	3.71	0.76	3.92	0.50	-1.030	0.305
2. ด้านการวัดค่ามูลค่างานรายการ	3.26	0.49	3.68	0.50	-2.149	0.034*
3. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	3.40	0.45	3.70	0.77	-1.023	0.308
รวม	3.46	0.49	3.77	0.45	-1.748	0.083

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 25 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีเพศหญิง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่างานรายการ มากกว่า เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ และด้านการเปิดเผยข้อมูลไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5.2 อายุ

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.735	1.245	6.834	0.000*
	ภายในกลุ่ม	108	19.676	0.182		
	รวม	111	23.411			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม มากกว่า อายุ น้อยกว่า 30 ปี 30 – 35 ปี และ 36 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 54 ภาคผนวก ค)

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	3 ด้าน	9.000	324.000	3.611	0.000*
Wilks' Lambda	3 ด้าน	9.000	258.127	3.661	0.000*
Hotelling's Trace	3 ด้าน	9.000	314.000	3.644	0.000*
Roy's Largest Root	3 ด้าน	3.000	108.000	6.849	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 27 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Tests ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่างาน และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 55 ภาคผนวก ค) จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 30 – 35 ปี และ อายุมากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ มากกว่า อายุ น้อยกว่า 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 56 ภาคผนวก ค)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ มากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่างาน มากกว่า อายุ น้อยกว่า 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 57 ภาคผนวก ค)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ มากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล มากกว่า อายุน้อยกว่า 30 ปี 30 – 35 ปี และ 36 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 58 ภาคผนวก ค)

5.3 สถานภาพสมรส

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.187	0.594	2.912	0.059
	ภายในกลุ่ม	109	22.223	0.204		
	รวม	111	23.411			

จากตาราง 28 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	3 ด้าน	6.000	216.000	2.802	0.012*
Wilks' Lambda	3 ด้าน	6.000	214.000	2.883	0.010*
Hotelling's Trace	3 ด้าน	6.000	212.000	2.962	0.008*
Roy's Largest Root	3 ด้าน	3.000	108.000	5.922	0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 29 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Tests ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความคิดเห็นด้วยการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 59 ภาคผนวก ค) จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสถานภาพสมรสมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ มากกว่า สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 60 ภาคผนวก ค)

4.4 ระดับการศึกษา

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมและเป็นรายด้าน ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน (t-test)

ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเลือกรายการ	3.89	0.52	4.16	0.34	-1.503	0.136
2. ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ	3.64	0.52	3.78	0.27	-0.772	0.442
3. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	3.66	0.78	3.98	0.41	-1.215	0.227
รวม	3.73	0.47	3.97	0.27	-1.522	0.131

จากตาราง 30 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ และด้านการเปิดเผยข้อมูลไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

4.5 ประสบการณ์ในการทำงาน

ตาราง 31 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.679	0.893	4.652	0.004*
	ภายในกลุ่ม	108	20.732	0.192		
	รวม	111	23.411			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 31 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมมากกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 61 ภาคผนวก ค)

ตาราง 32 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี เป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	3 ด้าน	9.000	324.000	1.885	0.053
Wilks' Lambda	3 ด้าน	9.000	258.127	1.924	0.049*
Hotelling's Trace	3 ด้าน	9.000	314.000	1.948	0.045*
Roy's Largest Root	3 ด้าน	3.000	108.000	5.147	0.002*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 32 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Tests ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 62 ภาคผนวก ค) จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ มากกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี และ 5 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 63 ภาคผนวก ค)

4.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 33 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.618	0.873	4.532	0.005*
	ภายในกลุ่ม	108	20.793	0.193		
	รวม	111	23.411			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 33 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม มากกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตาราง 64 ภาคผนวก ค)

ตาราง 34 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	3 ด้าน	9.000	324.000	1.819	0.034*
Wilks' Lambda	3 ด้าน	9.000	258.127	1.855	0.030*
Hotelling's Trace	3 ด้าน	9.000	314.000	1.877	0.027*
Roy's Largest Root	3 ด้าน	3.000	108.000	4.932	0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 34 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบ Univariate Tests ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ และด้านการวัดค่ามูลค่ารายการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 65 ภาคผนวก ค) จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ มากกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 66 ภาคผนวก ค)

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ มากกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017 (ตาราง 67 ภาคผนวก ค)

4.7 รูปแบบธุรกิจ

ตาราง 35 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.257	0.129	0.605	0.548
	ภายในกลุ่ม	109	23.154	0.212		
	รวม	111	23.411			

จากตาราง 35 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตาราง 36 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Pillai's Trace	3 ด้าน	6.000	216.000	0.533	0.783
Wilks' Lambda	3 ด้าน	6.000	214.000	0.530	0.785
Hotelling's Trace	3 ด้าน	6.000	212.000	0.526	0.788
Roy's Largest Root	3 ด้าน	3.000	108.000	0.888	0.450

จากตาราง 36 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัย และด้านการรายงานไม่แตกต่าง ($p > 0.05$)

ตอนที่ 6 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ในการทดสอบความสัมพันธ์และความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ ตามที่ได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

H_1 : ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

H_2 : ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

H_3 : ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

H_4 : ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

H_5 : ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์

ตาราง 37 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ที่มีต่อความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตัวแปร	BT	SE	ST	SD	SRS	SRP	VIFs
$\bar{X}$	3.75	4.04	3.76	3.91	3.49	3.83	
S.D.	0.46	0.50	0.52	0.46	0.54	0.49	
BT		0.458*	0.475*	0.514*	0.414*	0.537*	
SE			0.481*	0.393*	0.370*	0.690*	2.123
ST				0.478*	0.333*	0.397*	1.515
SD					0.334*	0.425*	1.439
SRS						0.442*	1.311
SRP							2.141

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 37 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.311 – 2.141 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีในแต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.414 – 0.537 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT) ดังนี้

$$BT = 0.644 + 0.025SE + 0.167ST + 0.249SD + 0.116SRS + 0.216SRP$$

ซึ่งจากสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 16.358$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.409 (ตาราง 38) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT) ปรากฏผลดังตาราง 38

ตาราง 38 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.644	0.353	1.826	0.071
ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	0.025	0.099	0.254	0.800
ด้านการฝึกอบรม	0.167	0.080	2.084	0.040*
ด้านการพัฒนาตนเอง	0.246	0.087	2.858	0.005*
ด้านการวิจัย	0.116	0.071	1.622	0.108
ด้านการรายงาน	0.261	0.100	2.605	0.010*

F = 16.358 p = 0.000 Adj R² = 0.409

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 38 พบว่า ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม (ST) ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) และด้านการรายงาน (SRP) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 5 สำหรับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (SE) ด้านการวิจัย (SRS) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT)

เมื่อนำทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม (ST) ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) และด้านการรายงาน (SRP) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.405 (ตาราง 68 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$BT = 0.776 + 0.190ST + 0.267SD + 0.318SRP$$

ตาราง 39 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ตัวแปร	ISI	SE	ST	SD	SRS	SRP	VIFs
$\bar{X}$	3.91	4.04	3.76	3.91	3.49	3.83	
S.D.	0.52	0.50	0.52	0.46	0.54	0.49	
ISI		0.358*	0.474*	0.600*	0.378*	0.356*	
SE			0.481*	0.393*	0.370*	0.690*	2.123
ST				0.478*	0.333*	0.397*	1.515
SD					0.334*	0.425*	1.439
SRS						0.442*	1.311
SRP							2.141

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 39 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.311 – 2.141 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ในแต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ (ISI) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.356 – 0.600 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ (ISI) ดังนี้

$$ISI = 0.585 + 0.035SE + 0.197ST + 0.495SD + 0.147SRS + 0.000SRP$$

ซึ่งจากสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ (ISI) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 15.853$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.401 (ตาราง 40) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี แต่ละด้านกับตัวแปรความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ (ISI) ปรากฏผลดังตาราง 40

ตาราง 40 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.585	0.399	1.465	0.146
ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	0.035	0.112	0.311	0.757
ด้านการฝึกอบรม	0.197	0.091	2.169	0.032*
ด้านการพัฒนาตนเอง	0.495	0.099	5.020	0.000*
ด้านการวิจัย	0.147	0.081	1.813	0.073
ด้านการรายงาน	0.000	0.113	-0.003	0.998

F = 15.853 p = 0.000 Adj R² = 0.401

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 40 พบว่า ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม (ST) และ
ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ (ISI) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับ
สมมติฐานที่ 2 และสมมติฐานที่ 3 สำหรับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้
เพิ่มเติม (SE) ด้านการวิจัย (SRS) และด้านการรายงาน (SRP) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จใน
การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ (ISI)

เมื่อนำทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม (ST) และด้านการพัฒนาตนเอง
(SD) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือก
รายการ (ISI) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.395 (ตาราง 69
ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$ISI = 0.877 + 0.244ST + 0.542SD$$

ตาราง 41 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง

ตัวแปร	ISM	SE	ST	SD	SRS	SRP	VIFs
$\bar{X}$	3.65	4.04	3.76	3.91	3.49	3.83	
S.D.	0.51	0.50	0.52	0.46	0.54	0.49	
ISM		0.485*	0.472*	0.572*	0.465*	0.527*	
SE			0.481*	0.393*	0.370*	0.690*	2.123
ST				0.478*	0.333*	0.397*	1.515
SD					0.334*	0.425*	1.439
SRS						0.442*	1.311
SRP							2.141

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 41 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.311 – 2.141 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ในแต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.465 – 0.572 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM) ดังนี้

$$ISM = -0.017 + 0.097SE + 0.132ST + 0.366SD + 0.174SRS + 0.194SRP$$

ซึ่งจากสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 19.580$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.456 (ตาราง 42) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี แต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM) ปรากฏผลดังตาราง 42

ตาราง 42 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	-0.017	0.376	-0.046	0.963
ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	0.097	0.105	0.923	0.358
ด้านการฝึกอบรม	0.132	0.085	1.548	0.125
ด้านการพัฒนาตนเอง	0.366	0.093	3.941	0.000*
ด้านการวิจัย	0.174	0.076	2.288	0.024*
ด้านการรายงาน	0.194	0.107	1.821	0.071

F = 19.580 p = 0.000 Adj R² = 0.456

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 42 พบว่า ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) และ
ด้านการวิจัย (SRS) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับ
สมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4 สำหรับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้
เพิ่มเติม (SE) ด้านการฝึกอบรม (ST) และด้านการรายงาน (SRP) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM)

เมื่อนำทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) และด้านการวิจัย (SRS)
ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ (ISM) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.396 (ตาราง 70
ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$ISM = 0.622 + 0.523SD + 0.283SRS$$

ตาราง 43 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จ
ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล ของผู้ทำบัญชีใน
จังหวัดระยอง

ตัวแปร	ISD	SE	ST	SD	SRS	SRP	VIFs
$\bar{X}$	3.68	4.04	3.76	3.91	3.49	3.83	
S.D.	0.76	0.50	0.52	0.46	0.54	0.49	
ISD		0.262*	0.223*	0.140	0.189*	0.380*	
SE			0.481*	0.393*	0.370*	0.690*	2.123
ST				0.478*	0.333*	0.397*	1.515
SD					0.334*	0.425*	1.439
SRS						0.442*	1.311
SRP							2.141

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 43 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.311 – 2.141 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีในแต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.189 – 0.380 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD) ดังนี้

$$ISD = 1.365 - 0.057SE + 0.172ST - 0.114SD + 0.027SRS + 0.589SRP$$

ซึ่งจากสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 3.883$; $p = 0.003$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.115 (ตาราง 44) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี แต่ละด้านกับตัวแปรความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD) ปรากฏผลดังตาราง 44

ตาราง 44 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.365	0.713	1.916	0.058
ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	-0.057	0.199	-0.284	0.777
ด้านการฝึกอบรม	0.172	0.162	1.063	0.290
ด้านการพัฒนาตนเอง	-0.114	0.176	-0.648	0.519
ด้านการวิจัย	0.027	0.144	0.186	0.853
ด้านการรายงาน	0.589	0.202	2.910	0.004*

F = 3.883 p = 0.003 Adj R² = 0.115

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 44 พบว่า ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน (SRP) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 5 สำหรับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (SE) ด้านการฝึกอบรม (ST) ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) ด้านการวิจัย (SRS) และด้านการรายงาน (SRP) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD)

เมื่อนำทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน (SRP) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ISD) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.137 (ตาราง 71 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ดังนี้

$$ISD = 1.432 + 0.588SRP$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
4. เพื่อทดสอบผลกระทบของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง
5. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี รายได้ต่อเดือน และรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผู้ทำบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 – 35 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ปริญญาตรี หรือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำบัญชี 5 – 10 ปี รายได้ต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท และหน่วยงานที่สังกัด คือบริษัทจำกัด
2. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เช่น ท่านมีความเชื่อมั่นเสมอ

ว่าการมีความรู้เพิ่มขึ้นจะช่วยทำให้การทำงานประสบความสำเร็จมากขึ้น ท่านตระหนักเสมอว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอจะสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีและช่วยแก้ไขปัญหาได้ ท่านเชื่อมั่นว่าการประยุกต์ความรู้ทางการบัญชีจะช่วยเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี และท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

ด้านการฝึกอบรม เช่น ท่านมีความเชื่อมั่นว่าการฝึกอบรมจะช่วยให้คุณมีความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้น ท่านให้ความสำคัญกับการเลือกหลักสูตรหรือหัวข้อการอบรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีสมัยใหม่ เพื่อนำมาปรับใช้กับงานในความรับผิดชอบได้ และท่านให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมความรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เป็นต้น

ด้านการพัฒนาตนเอง เช่น ท่านมุ่งมั่นในการสร้างวิสัยทัศน์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายได้ ท่านให้ความสำคัญกับการใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของท่าน ท่านตระหนักถึงการรับรู้สิ่งต่างๆ โดยรอบตัวอย่างถูกต้อง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ และท่านมีการมุ่งมั่นให้ตัวท่านเองมีแนวความคิดแบบครอบคลุมรอบด้าน เพื่อจะได้สามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างครบถ้วน เป็นต้น

ด้านการรายงาน เช่น ท่านมุ่งมั่นว่าในการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับรายงานทางการเงินภายในองค์กรได้ ท่านมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี เพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กรให้สามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์กรได้ และท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับรายงานทางการเงินช่วยให้คุณมีความสามารถทางบัญชีมากขึ้น และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการวิจัย เช่น ท่านมีความเชื่อมั่นว่าในกระบวนการวิจัยจะสามารถช่วยพัฒนาความสามารถทางการบัญชีของท่านได้ ท่านมีความเชื่อมั่นว่ากระบวนการวิจัยจะสามารถสร้างระบบการคิดได้อย่างมีเหตุผล และท่านเชื่อมั่นในกระบวนการวิจัยว่ามีความน่าเชื่อถือที่จะนำมาช่วยในการทำบัญชีของท่านได้ เป็นต้น

3. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเลือกรายการ เช่น ท่านมีการกำหนดชื่อบัญชี ผังบัญชี และระบบบัญชี โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การเลือกรายการให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ท่านมีการนำมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดนโยบายบัญชีที่สอดคล้องครอบคลุมถึงวิธีเลือกรายการที่ต้องเหมาะสม ท่านมีการเลือกรายการเพื่อบันทึกบัญชีโดยพิจารณาถึงรายการที่เกิดขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีและมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในทรัพยากรของกิจการ และท่านมีการจัดประเภทรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงหลักการรับรู้รายการตามแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีอย่างเคร่งครัดทุกรายการ เป็นต้น

ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติรายการ เช่น ท่านมีการเลือกหลักเกณฑ์การวัดค่ารายการตามมาตรฐานการบัญชี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสะท้อนมูลค่าที่แท้จริง ท่านมีการกำหนดเกณฑ์การวัดค่ารายการและหน่วยการวัดเพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติทางการบัญชี และท่านมีกระบวนการพิจารณาทบทวนเกณฑ์การวัดค่ารายการที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

ด้านการเปิดเผยข้อมูล เช่น ท่านมีการพัฒนารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ท่านให้ความสำคัญกับการพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนที่เสียไปเป็นเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี และท่านมีการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีอย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล เป็นต้น

4. ผู้ทำบัญชี ที่มีเพศหญิง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มากกว่า เพศชาย
5. ผู้ทำบัญชี ที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม และด้านการรายงาน มากกว่า สถานภาพโสด
6. ผู้ทำบัญชี ที่มีประสบการณ์ในการทำบัญชี 5 - 10 ปี 11 - 15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม มากกว่า ประสบการณ์ในการทำบัญชีน้อยกว่า 5 ปี
7. ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม มากกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 15,000 บาท และ 15,001 - 20,000 บาท
8. ผู้ทำบัญชี ที่มีหน่วยงานที่สังกัด บริษัทจำกัด มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน มากกว่า หน่วยงานที่สังกัด คือห้างหุ้นส่วน
9. ผู้ทำบัญชี ที่มีเพศหญิง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ มากกว่า เพศชาย
10. ผู้ทำบัญชี ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ และด้านการเปิดเผยข้อมูล มากกว่า อายุ น้อยกว่า 30 ปี 30 - 35 ปี และ 36 - 40 ปี
11. ผู้ทำบัญชี ที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ มากกว่าสถานภาพ หย่าร้าง/หม้าย
12. ผู้ทำบัญชี ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม และด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ มากกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี และ 5 - 10 ปี
13. ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ และด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ มากกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 15,000 บาท และ 15,001 - 20,000 บาท
14. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม (BT) ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม (ST) ด้านการพัฒนาตนเอง (SD) และด้านการรายงาน (SRP) ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$BT = 0.776 + 0.190ST + 0.267SD + 0.318SRP$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการเลือกรายการ

$$ISI = 0.877 + 0.244ST + 0.542SD$$

2. ด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธศาสตร์

$$ISM = 0.622 + 0.523SD + 0.283SRS$$

3. ด้านการเปิดเผยข้อมูล

$$ISD = 1.432 + 0.588SRP$$

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการรายงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ทำบัญชีต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอๆ เพราะเป็นบุคคลที่มีหน้าที่สำคัญในการจัดทำข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลนั้นมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินนั้น ซึ่งในการพัฒนาต่างๆ นั้น ก็ต้องเริ่มจากการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ให้มากขึ้น และมีความทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่หลากหลายในปัจจุบัน เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ พุ่มภักดี และธัญพร อธิกุลวริน (2550 : 36-37) กล่าวว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีของนิติบุคคล ในเรื่องของคุณภาพของผู้ทำบัญชีย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านบัญชีด้วย ซึ่งผู้ทำบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี และสามารถนำเสนองบการเงินอย่างเพียงพอ ในพระราชบัญญัติการบัญชีได้ตระหนักถึงบทบาทของผู้ทำบัญชีต่อความถูกต้องของข้อมูลบัญชี จึงได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชีไว้อย่างชัดเจน โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบกับผู้ทำหน้าที่จัดทำบัญชี และได้กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของบุคคลที่จะเป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายไว้ ผู้ทำบัญชีจึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ (2548 : 12-13) กล่าวว่า ผู้ทำบัญชียุคใหม่จะต้องพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ต้องมีความจริงใจต่อวิชาชีพของผู้ทำบัญชี มีความรับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความจริงใจต่อบริษัทที่ทำงานและต่อเพื่อนร่วมงาน ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อที่จะได้นำมาพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีการเข้าอบรมหรือสัมมนา มีการนำความรู้และประสบการณ์ที่นักบัญชีมีอยู่มาประยุกต์ใช้กับการทำงาน และสามารถพัฒนางานของฝ่ายบัญชีเพื่อสนองตอบความต้องการของฝ่ายบริหาร และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ในการทำงานในกิจการแต่ละแห่งผู้ทำบัญชีควรมีเป้าหมายในการทำงาน มีการพัฒนาให้ก้าวหน้าในวิชาชีพที่ตนได้ดำเนินอยู่ ต้องเปิดใจให้กว้าง รู้จักการนำเสนอและสื่อสารการทำงานของฝ่ายบัญชีเพื่อนำเสนอข้อมูลให้กับฝ่ายบริหาร และรู้จักการวางแผนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

2. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการทำวิจัยมีความสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ แต่ก็ไม่มี ความจำเป็นเสมอไป ซึ่งผู้ทำบัญชีบางคนจะมองว่าการทำวิจัยมีความสำคัญมาก หากต้องการข้อมูลที่ต้องการ แม่นยำยิ่งขึ้นควรต้องมีการทำวิจัยด้วย เพราะทำให้มีข้อมูลที่มีการพัฒนาให้ทันต่อ

สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนผู้ทำบัญชีบางคนอาจมองว่า ในปัจจุบันนี้มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับการบัญชีไว้มาก ควรศึกษาข้อมูลจากการวิจัยที่ผ่านมา สอดคล้องกับแนวคิด ของวิลโด มาศจัส และ ปานรวี ยงยุทธวิชัย (2551 : 7-19) กล่าวว่า กระบวนการแสวงหาความรู้ หรือหาข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการทางสถิติ เพื่อตอบปัญหาหรือสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ เป็นกระบวนการวิจัยที่มีขั้นตอนในการศึกษาข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งหากมีการศึกษาเพิ่มเติม หรือต่อยอดผลงานวิจัยที่ผ่านมา ก็จะถือว่างานวิจัยนั้นๆ มีการพัฒนาตามการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อม และสามารถนำมาใช้ปัจจุบันได้

3. ผู้ทำบัญชี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ และด้านการเปิดเผยข้อมูล อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ทำบัญชีมีหน้าที่หลักโดยตรง เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำบัญชี รวมถึงนำเสนอข้อมูลที่จัดทำในรูปของงบการเงิน เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของธุรกิจที่รับทำบัญชี โดยจะต้องจัดทำให้เป็นไปตามความจริงตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด และต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีถูกต้องครบถ้วน จึงจำเป็นต้องทำการศึกษามาตรฐานการบัญชีแต่ละเรื่องที่ถูกกำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นขอบเขตและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เพื่อให้ข้อมูลที่นำเสนอในงบการเงินถูกต้องตามควร และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงบการเงินที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2547 : 46) กล่าวว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างถูกต้องตามรายการที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี จะประกอบด้วย การเลือกรายการอย่างถูกต้อง การวัดค่ารายการอย่างแม่นยำ และการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีหรือผู้เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงเพื่อให้การประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร (2547 : 2-9 ถึง 2-10) กล่าวว่า มาตรฐานการบัญชี เป็นแนวทางที่นักบัญชียึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการรับรู้ การวัดมูลค่า และการแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีในงบการเงิน ซึ่งข้อมูลทางบัญชีให้ประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักลงทุน เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น รัฐบาล ดังนั้นหากข้อมูลที่จัดบันทึกไม่มีหลักเกณฑ์หรือไม่ได้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีจะทำให้ข้อมูลนั้นไม่สะท้อนถึงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้การนำข้อมูลไปใช้ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดและในทางตรงกันข้าม หากผู้ประกอบการวิชาชีพมีมาตรฐานการบัญชีให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติจะทำให้ข้อมูลทางการบัญชี และรายงานทางการเงินมีคุณภาพน่าเชื่อถือ และสามารถให้ประโยชน์ได้ มาตรฐานการบัญชีจึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี

4. ผู้ทำบัญชี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม แตกต่างกัน เนื่องจากบทบาททางเพศ เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล โดยผ่านกระบวนการกลมกลืนจากสังคมไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือสถานศึกษารวมทั้งสื่อต่างๆ สังคมจะคาดหวังสิ่งที่แต่ละเพศควรกระทำ เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีความเข้าใจแตกต่างกัน เพศหญิงเป็นเพศที่มีความรอบคอบ ละเอียดย่อน มีลักษณะร่าเริง ชอบใฝ่หาอาชีพการงาน มีวิสัยทัศน์ มีความลึกซึ้ง อยากรู้ อยากรู้เห็นสูงกว่าเพศชาย ซึ่งงานบัญชีเป็นงานปฏิบัติ

ค่อนข้างยากเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขและเอกสารต่างๆ มากมาย ปริมาณงานที่ทำมีจำนวนมาก จึงต้องอาศัยความละเอียด ระวัง ระวัง มีความรอบคอบในการทำงาน ต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างมีเหตุผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับการสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมเดช โรจน์ครีเสถียร และคณะ (2548 : 12-13) อย่างไรก็ตามถ้าผู้ทำบัญชีมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้แล้วก็จะทำให้งบการเงินที่เสนอต่อผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง อันส่งผลให้องค์กรสามารถพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที สอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ พุ่มภักดี และธัญพร อธิกุลวริน (2550 : 36-37) กล่าวว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานเกิดจากการพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงตามที่คาดหวังเป็นหลัก โดยในการทำงานต้องมีการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายของงานให้ชัดเจนและมุ่งมั่น เพื่อที่จะทำให้ผลงานสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย เน้นการเปรียบเทียบกับเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุรพร ศุภรัตน์ (2552 : 29) กล่าวว่า การหาข้อมูล อาจจะเป็นการอ่านหรือการจำ เพื่อมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ซึ่งมักจะถูกมองว่าเป็นกระบวนการที่ช้าและน่าเบื่อ แต่การเรียนรู้ในระดับความคิดนี้จะสามารถทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนได้ และสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิดต่อไป

5. ผู้ทำบัญชี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ด้านการฝึกอบรม และด้านการรายงาน แตกต่างกัน เนื่องจากสถานภาพของประชากรทำให้ทราบแนวโน้มของการอยู่อาศัย อาชีพ และรายได้ของครัวเรือน ลักษณะความแตกต่างด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อทางศาสนาย่อมมีผลต่อสถานภาพ และผลโดยตรงต่ออัตราการเกิดหรือการเพิ่มของประชากร สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะพยายามแสวงหาความรู้ เพื่อที่จะได้มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลไปถึงตำแหน่งหน้าที่การงานที่จะเติบโตยิ่งขึ้น ทำให้มีการทำงานที่มั่นคง ดูแลครอบครัวได้ต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ดนัย เทียนพุ่ม (2545 : 24-27) กล่าวว่า วิธีการในการฝึกอบรม และพัฒนาหรือการพัฒนารายบุคคล เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน โดยต้องการทราบผลของการเรียนรู้ของคน และเนื้อหาของ การฝึกอบรมและการพัฒนาด้วยองค์ประกอบของการเรียนรู้ ได้แก่ ความรู้ ความคิด ทักษะ และทักษะประกอบ ซึ่งสถานภาพสมรส เป็นตัวแปรที่สามารถจะนำมาพิจารณาควักกัน จะพบว่าผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว จะไม่ค่อยเปลี่ยนงานและมองว่าการเปลี่ยนงานจะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมาก และจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต ดังนั้นจึงมีแนวโน้มจะปฏิเสธการเปลี่ยนงาน และมีการพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรนั้นๆ ต่อไป

6. ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม แตกต่างกัน เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วผู้ทำบัญชีที่มีรายได้น้อยนั้น จะไม่ค่อยมีประสบการณ์และไม่มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน หรือเป็นกลุ่มที่เพิ่งเริ่มทำงาน เช่น นักศึกษาจบใหม่ ซึ่งจะมีการพัฒนาตนเองให้ทันเหตุการณ์ มีทักษะการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถนำความรู้ ทักษะที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มีการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจ สามารถคิดค้น ดัดแปลงวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถบอกได้ว่าบุคคลที่มีรายได้น้อย จะมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เพื่อให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เจษฎา นกน้อย (2552 : 9-12) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคล หรือการพัฒนาทรัพยากร บุคคลถูกจัดให้เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารระดับสูง ในการนำไปสู่การปฏิบัติ หรือการปรับ องค์กร หรือการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน โดยแสวงหาวิธีการจัดการแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง เงินเดือนมีส่วนในการสร้างความพึงพอใจในการทำงาน เงินเดือนมากพอแก่การดำรงชีวิตตาม สถานภาพ ทำให้บุคคลไม่ต้องดิ้นรนมากนักที่จะไปทำงานนอกเวลา และเงินเดือนยังเกี่ยวข้องกับ ความสามารถในการจัดหาปัจจัยอื่นที่สำคัญแก่การดำรงชีวิตอีกด้วย ดังนั้นผู้ที่ได้รับเงินเดือนสูงจึงมี ความพึงพอใจในการทำงานสูงกว่าผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำ จึงทำให้ผู้ที่มีเงินเดือนต่ำพยายามแสวงหา ความรู้เพิ่มเติม พัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ได้เงินเดือนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดนัย เทียนพุดม (2545 : 154 -155) กล่าวว่า การเรียนรู้ในองค์กรเป็นการเพิ่มสมรรถนะความสามารถ ขององค์กร ในการเก็บรวบรวมข้อมูลบทเรียนที่เกิดขึ้น ความรู้ที่หลากหลาย และทันสมัย รวมทั้งการ ถ่ายทอดข้อมูลบทเรียน และความรู้นั้นไปทั่วทั้งองค์กรให้ทุกส่วนทั้งโดยบุคคลและทีมสามารถ ปรับเปลี่ยนวิธีคิด และวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมรวดเร็ว ผลักดันให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามที่คาดหวัง ไว้ นอกจากนี้การพัฒนาความรู้ก็มีสิ่งกระตุ้น คือ สิ่งตอบแทนหรือประโยชน์เกื้อกูลต่างๆ ที่คนทำงาน หรือผู้ปฏิบัติงานได้รับนอกเหนือจากค่าจ้าง เช่น เงินบำเหน็จ ตอบแทนเมื่อออกจากงาน เงิน ค่าตอบแทนในโอกาสพิเศษ การให้บริการต่างๆ การรักษาพยาบาล และสวัสดิการที่อยู่อาศัย เป็นต้น

7. ผู้ทำบัญชี ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีทักษะ การเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน เนื่องจากหน่วยงานแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไปตาม ขนาด พัฒนาการ ความเชี่ยวชาญ และปรัชญาของแต่ละหน่วยงาน การปฏิบัติภารกิจและการ ตอบสนองความต้องการจึงแตกต่างกันไปตามศักยภาพ และความเชี่ยวชาญของแต่ละแห่ง สอดคล้อง กับแนวคิดของ ยุทธพร ศุภรัตน์ (2552 : 56) กล่าวว่า การเรียนรู้ของบุคคลในองค์กรสามารถที่จะ ทำให้องค์กรนั้นได้เปรียบคู่แข่งขึ้นจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อสามารถนำพาองค์กร ไปสู่เป้าหมายได้ และองค์กรพัฒนาบุคลากรของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และรวดเร็วกว่า ย่อมได้เปรียบคู่แข่ง โดยมีความพร้อมที่จะใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรทุกระดับ บริษัทจำกัด ซึ่งเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีความต้องการในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง เหมาะสมมาเปิดเผย เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นบุคลากรในองค์กรที่เป็น บริษัทจำกัดจึงมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น

8. ผู้ทำบัญชี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จ ในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ แตกต่างกัน เนื่องจากเพศหญิง มีลักษณะเป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ เจ้าอารมณ์ ไม่ก้าวร้าว ยอมรับฟัง ร่างกายอ่อนแอ และมีจิตใจบริสุทธิ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2547 : 46) กล่าวว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างถูกต้องตามรายการที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี

ต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มุ่งประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานในแง่ความสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย หรือมาตรฐานส่วนมากมักประเมินในรูปของปริมาณ คุณภาพ และเวลา หรือประสิทธิภาพการทำงาน ได้แก่ การประเมินตามผลงาน เช่น ผู้บังคับบัญชาเข้าร่วมกันศึกษาดูงาน เพื่อให้รู้ปริมาณงาน ร่วมกันกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ สนับสนุนการทำงาน เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ ซึ่งใช้ผลการปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์ ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีสร้างความพึงพอใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้วย

9. ผู้ทำบัญชี ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ และด้านการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกัน เนื่องจากอายุ ก็เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เพราะอายุเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับรู้ถึงทางเลือกในระดับที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีอายุสูงจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์มาก มีความรู้มาก และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุมนา เศรษฐนันท์ (2546 : 10) กล่าวว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับการบัญชีมีหน้าที่หลักโดยตรง เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมวิเคราะห์ และจัดทำบัญชี รวมถึงนำเสนอข้อมูลที่จัดทำในรูปของงบการเงิน เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของธุรกิจที่รับทำบัญชี โดยจะต้องจัดทำให้เป็นไปตามความจริงตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด และต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีถูกต้องครบถ้วน ซึ่งอายุที่แตกต่างกัน ทำให้มีทัศนคติ อารมณ์ และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อการรับรู้และความเชื่อของบุคคลนั้น ที่จะใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ การที่มีอายุแตกต่างกันมีผลต่อการทำงานและเลือกงานอย่างมาก ซึ่งผู้ที่มีอายุมากเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์มาก และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สามารถประสบความสำเร็จในการทำงานที่สูง

10. ผู้ทำบัญชี ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ แตกต่างกัน เนื่องจากสถานภาพของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อความคิด ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะประสบความสำเร็จได้ดี เพราะมีการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง ทำให้เป็นการเพิ่มมูลค่าให้ตนเอง และผู้ที่มีสถานภาพสมรสจะต้องการความมั่นคงในชีวิต เพื่อดูแลครอบครัวได้อย่างมั่นคง สอดคล้องแนวคิดของ สภาวิชาชีพบัญชี (2551 : เว็บไซต์) กล่าวว่า การวัดค่ารายการจะเกี่ยวข้องกับการเลือกใช้เกณฑ์การวัดค่ารายการเป็นกระบวนการกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงินเพื่อรับรองประกอบของงบการเงิน ในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และการจะทำงานได้สำเร็จนั้นมีหลายตัวแปร ซึ่งสถานภาพการสมรส เป็นตัวแปรที่สามารถจะนำมาพิจารณาควบคู่กัน จะพบว่าผู้หญิงที่มีสถานภาพสมรสมีแนวโน้มในการเปลี่ยนงานน้อย ซึ่งจะมองว่าการเปลี่ยนงานจะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมาก และจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต เพราะในสถานภาพสมรสนี้ ต้องการความมั่นคงในการทำงาน และต้องการเลื่อนขั้นในองค์กรนั้นๆ ต่อไปในอนาคต ดังนั้นจึงมีแนวโน้มจะปฏิเสธการเปลี่ยนงานเพื่อประสบความสำเร็จในองค์กรนั้นๆ

11. ผู้ทำบัญชี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและรายด้าน ด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการ แตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลทั่วไปไม่ว่าจะเป็นสายวิชาชีพใดก็ตามหรือแม้แต่สายวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์มาก จะมีการค้นคว้าหาประสบการณ์อื่นๆ ร่วมกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพของตนเองไปควบคู่กัน เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับการปฏิบัติงานมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อตนเอง สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้มาใช้บริการเพิ่มขึ้น เพราะการที่มีประสบการณ์มากย่อมได้เปรียบผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ดังนั้นจะเห็นว่าสิ่งสำคัญที่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับลูกค้าคือการที่มีประสบการณ์งานด้านอื่นๆ มากกว่าสายวิชาชีพบัญชีเท่านั้น จะทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นในการทำงานและยอมรับผลงานที่เราให้บริการมากขึ้น ซึ่งถือเป็นเส้นทางแห่งการได้มาของลูกค้าในอนาคตต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุทธพร ศุภรัตน์ (2552 : 60-61) พบว่า ประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเชื่อมโยงการรับรู้ข้อมูลในขั้นตอนที่ผ่านมาโดยการดู การเห็น หรือการรับรู้ข้อมูลอย่างไตร่ตรอง เพื่อสร้างความคิดรวบยอดหรือข้อสรุปที่เป็นหลักการหรือทฤษฎี ถ้าผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้รู้จักการประยุกต์ใช้หลักการหรือทฤษฎีก็จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น เช่น ประสบการณ์จะช่วยในการพัฒนาการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกัน จะเห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าจะให้ความสำคัญต่อหลักฐานและข้อเท็จจริงมากกว่าการอ้างอิงผลในอดีต มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า อย่างไรก็ตามความรู้ความสามารถจะต้องได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภารกิจของแต่ละสำนักงาน เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน เป็นการเตรียมพนักงานให้พร้อมในการรับตำแหน่งที่สูงขึ้น ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และช่วยปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

12. ผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกรายการและด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการ แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ทำบัญชีที่ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างคุ้มค่ากับงานที่ทำตลอดจนเงินเดือนที่ได้รับอย่างเหมาะสมเพียงพอต่อการดำรงชีวิตและสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน การเลื่อนขั้น หรือการพิจารณาปรับเงินเดือน มีความเหมาะสมตรงตามความสามารถในการทำงาน จะทำให้ผู้ทำบัญชีเกิดความพยายาม กระตือรือร้น ผลงานที่ได้ก็จะประสบผลสำเร็จเกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน งานที่ได้มีคุณภาพ และทันตามกำหนดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ อารี พันธุ์มณี (2546 : 178-179) กล่าวว่า การมีแรงขับเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เป็นความพร้อมที่จะเรียนรู้ของบุคคล ทั้งสมอง ระบบประสาทสัมผัส และกล้ามเนื้อ แรงขับและความพร้อมเหล่านี้จะก่อให้เกิดปฏิกิริยา หรือพฤติกรรมที่จะชักนำไปสู่การเรียนรู้ต่อไป ซึ่งหากมีปัจจัยที่สนับสนุนในการทำงาน จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสพ

ความสำเร็จในการทำงาน ปริมาณงาน และคุณภาพของการดำเนินงาน ได้แก่ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามระยะเวลาหรือมาตรฐานที่ตั้งไว้ คุณภาพของงานที่ทำสำเร็จ มีความถูกต้อง เรียบร้อย และสมบูรณ์ ครบถ้วนตามกำหนด ซึ่งผู้ที่มีรายได้มากจะมีความกระตือรือร้นและพัฒนาตนเองให้มีตำแหน่ง หรือเงินเดือนที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ

13. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ เนื่องจากปัจจุบันมีการแข่งขันสูงและเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจมีความซับซ้อนมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้ทำบัญชีต้องมีการปรับตัวอย่างมาก ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพ เพราะผู้ทำบัญชีมีความสำคัญต่อกิจการและสาธารณชน คือ มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำข้อมูล สรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน และการให้ข้อมูลทางการเงินที่สะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทำบัญชีที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดประสิทธิผลการทำงานตามมา สอดคล้องกับแนวคิดของ ซูซึย สมิติโกกร (2554 : 5) กล่าวว่า การฝึกอบรม เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ ของบุคลากร อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานมากขึ้น ดังนั้น การฝึกอบรมจึงเป็นโครงการที่ถูกจัดขึ้นมาเพื่อช่วยให้พนักงานมีคุณสมบัติในการทำงานสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาติ กิจยรรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2550 : 12-13) กล่าวว่า การฝึกอบรมมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น เป็นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ให้ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในการบันทึกข้อมูลต่างๆ ทางการบัญชี จะต้องเลือกให้ถูกรายการ และมีความถูกต้อง แม่นยำ และเพื่อให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้นต้องมีการฝึกอบรมการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

14. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการพัฒนาตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเลือกรายการ และด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงตลอด ผู้ทำบัญชีก็ต้องมีการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และมีการใช้มาตรฐานการบัญชีได้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับแนวคิดของ พรธิดา วิเชียรปัญญา (2547 : 102-107) กล่าวว่า บุคคลเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ คนที่มีระดับไฟแรงไฟรู้ หรือมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ จะสามารถขยายความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการได้อย่างต่อเนื่อง ลักษณะการเรียนรู้ของคนจะสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ขององค์กรได้นั้น บุคคลนั้นจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญคือ การเป็นนายของตัวเองในการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเอง เป็นคนที่มีรู้เห็น และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ยอมรับความเป็นจริง ไม่ยึดมั่น ถือมั่น เปลี่ยนไปตามโลก มีการเจริญเติบโตทางจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Charron และ Lowe (2000 : 145-160) พบว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้มีผลกระทบต่ออาชีพของนักบัญชี นักบัญชีมีความจำเป็นที่จะต้องบริหารงานตนเองให้ได้มากยิ่งขึ้น และวัฒนธรรมในการทำงานมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักบัญชี ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีส่วนร่วมในการทำงานก็จะได้รับผลประโยชน์มากยิ่งขึ้น

15. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ เนื่องจากวิชาชีพบัญชีมีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ ทำให้ผู้ทำบัญชีมีการทำวิจัยขึ้น โดยมีทฤษฎีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถี่ถ้วน และแสดงถึงหลักการในการใช้มาตรฐานแต่ละฉบับที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Turson และ Riley (2008 : 584-593) พบว่า ปัญหาของผู้จัดการธุรกิจให้บริการที่มีความหลากหลาย และแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง การใช้เทคนิคการทำงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการทำงานที่ยังล่าช้าหลังจากความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งเมื่อมีการทำการวิจัยขึ้นทำให้ มีการนำความรู้เดิมกลับมาใช้ และต้องผ่านกระบวนการจัดหมวดหมู่ สิ่งที่ยาก สิ่งที่ยาก วิธีการส่งผ่านความรู้ เช่น การส่งตัวอย่าง ต้นแบบ รูปแบบ บทภาพยนตร์ หรือสิ่งที่ถูกสร้างจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ทำให้มีการพัฒนาความรู้มากขึ้น

16. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวม ด้านการเปิดเผยข้อมูล เนื่องจากสถานประกอบการจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องตามควร ตามหลักการบัญชี ผู้ทำบัญชีจึงต้องมีการจัดทำรายงานออกมา เพื่อเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน สอดคล้องกับแนวคิดของ นันทภรณ์ อธิวงศ์เวียง (2548 : เว็บไซต์) กล่าวว่า การเสนอรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของบุคคลของหน่วยงาน เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการบริหารงานทั้งในหน่วยงานราชการและภาคเอกชน เพราะรายงานจะบรรจุข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้บุคลากรของหน่วยงานทราบนโยบาย เป้าหมาย ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นสิ่งกำหนดความสำเร็จขององค์กรได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ควรให้ความสำคัญกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีในทุกๆ ด้าน เนื่องจากทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีแสดงถึงการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการบัญชี

1.2 ผู้ทำบัญชีควรมีการพัฒนาตนเอง เนื่องจากในสภาวะปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หน่วยงานธุรกิจควรจัดหาผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ความสามารถเยี่ยมมีอาชีพ เพื่อปฏิบัติงานตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานต่อไป

1.3 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ควรมีการฝึกอบรมวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในวิชาชีพบัญชี และทำให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีความถูกต้องตามควร

1.4 ผู้ทำบัญชีควรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน ซึ่งต้องมีจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้องตามควร

1.5 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองควรให้ความสำคัญกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีในด้านการเลือกรายการ ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ และด้านการเปิดเผยข้อมูล เพราะความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชี ถือเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ

ในการทำงานขององค์กร ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างถูกต้องตามรายการที่กำหนด ในมาตรฐานการบัญชี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อที่จะวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกิจการให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน

2.2 ควรศึกษาผลของทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีที่มีต่อการประกอบวิชาชีพทางบัญชี ที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ควรเปลี่ยนกลุ่มประชากรในการศึกษา โดยพิจารณากลุ่มอื่นๆ เช่น ด้านการสอบ บัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร เป็นต้น เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้หลากหลายมากขึ้น

2.4 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี เพื่อทราบข้อเท็จจริง อันนำมาซึ่งการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี

2.5 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของแต่ละภาค เพื่อต้องการ ทราบศักยภาพของผู้ทำบัญชีแต่ละภาค และความสำคัญในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของ แต่ละภาค

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2543. 31 ตุลาคม 2543.
<<http://www.dbd.go.th>> 1 พฤษภาคม 2556.
- _____. ฐานข้อมูลผู้ทำบัญชี. 2556. <<http://www.dbd.go.th>> 1 พฤษภาคม 2556.
- เกสรารักชาติ. องค์กรแห่งการตื่นรู้. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2549.
- จรินทร์ อาสาทรงธรรม. “นวัตกรรมและการสร้างภูมิปัญญาไทยให้ยั่งยืน,” วารสารนักบริหาร. 23(1) : 16-19, 2546.
- เจษฎา นกน้อย และคณะ. นวัตกรรมการจัดการความรู้และการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ชูชัย สมितिไกร. การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- दनัย เทียนพุด. การออกแบบและพัฒนาความรู้ในองค์กรโดยมีอาชีพเพื่อมีอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ : ทางเลือกหนึ่งของการระดมทุน. 2552. <<http://www.sec.or.th>> 1 พฤษภาคม 2556.
- ทวีป อภิลิทธิ. เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ธนากรแห่งประเทศไทย. แนวคิดในการกำหนดนโยบาย. 2553. <<http://www.bot.or.th>> 1 พฤษภาคม 2556.
- นันทภรณ์ อิศวค์เวียง. การรายงาน. 2548. <<http://www.tice.ac.th/Online/Online2-2548/bussiness/nantapon/>> 1 พฤษภาคม 2556.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. การจัดการความรู้กับคลังความรู้. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2554.
- ปิยะนันท์ ประครอง. ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการเรียนรู้กับคุณภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. การจัดการความรู้ : พื้นฐานและการประยุกต์ใช้ = Knowledge Management. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท, 2547.
- พรพนม ศรีวิเชียร. ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของนักบัญชีกับคุณภาพกำไรของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร. ทฤษฎีการบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน, 2547.

- ยุวพร ศุภธรัตน์. องค์การเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- รัตนา วงศ์ศรีเดือน. นักบัญชี เพื่อนซี้ ย่นปาย. 2547. <<http://www.pattanakit.net>> 1 พฤษภาคม 2556.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. การใช้การเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อสร้างองค์การใฝ่เรียนรู้. กรุงเทพฯ : สายใจ, 2548.
- วิล มาศจรัส และปานรวี ยงยุทธวิชัย. ตัวอย่างการวิจัยและพัฒนา = The Research and Development การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับจำนวนกับการเรียนแบบปกติ. กรุงเทพฯ : ธารอักษร, 2551.
- วีรุธ มาฆะศิริานนท์. การจัดการความถี่. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2554.
- วีรัช สงวนวงค์วาน. การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2546.
- วิไลวรรณ ศรีหาคา. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการเรียนรู้กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร. ทฤษฎีบัญชี. กรุงเทพฯ : อินโฟเลิร์นนิ่ง, 2547.
- ศิริลักษณ์ แซ่อ่อน. ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- สภาวิชาชีพบัญชี. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 การนำเสนองบการเงิน. 2556. <<http://www.fap.or.th>> 1 พฤษภาคม 2556.
- สภาวิชาชีพบัญชี. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547. <<http://www.fap.or.th>> 1 พฤษภาคม 2556.
- สมชาติ กิจจรอยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. เทคนิคการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี, 2550.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ. คู่มือสอบ Tax Auditor Tutor. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติเพรส, 2550.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ. Inside มาตรฐานการบัญชี IAS & TAS และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน TFRS & TFRS. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ เพรส, 2554.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร และคณะ. 49 กลยุทธ์การวางแผนภาษีสวัสดิการพนักงาน และประมวลตอบข้อหารือกรมสรรพากร ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปี 2540-2547. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติเพรส, 2548.
- สวัสดี พุ่มภักดี และธัญพร อธิกุลวริน. สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : พัฒนาวิชาการ (2535), 2550
- สุภาพร แจ่มศรี. ผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่องที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.

- สุมนา เศรษฐนันท์. การจัดทำบัญชีและงบการเงินตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543.
กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- สุวิทย์ และอรทัย มุลคำ. การเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.
- อรกัญญา โฆษิตานนท์. การพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มชุมชนทอผ้าเพื่อการบริหารที่มีความรับผิดชอบ
ต่อสังคม. 2551. <http://ora.kku.ac.th/RES_KKU/ATTACHMENTS_JOURNAL_PUBLICATION/11108.pdf > 1 พฤษภาคม 2556.
- อัครรัตน์ เปรียบจริยวัฒน์. มาตรฐานการบัญชี : สารระสำคัญและตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล :
มกราคม 2549. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549.
- อารี พันธุ์มณี. จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไยโหม เอ็ดดูเคท, 2546.
- อิสรา ชาวเจริญพันธ์, อมรรัตน์ แพรดดอก และศิริตต์ ศรีลอย. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ของ
องค์กรที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของพนักงาน กรณีศึกษาบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
ABC จำกัด. การศึกษาอิสระ บธ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.
- รายชื่อบริษัทในจังหวัดระยอง. 2552. <<http://www.thaicompanyprofile.com/รายชื่อบริษัท/ระยอง>> 1 พฤษภาคม 2556
- Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. Marketing Research. New York : John Wiley & Sons, 2006
- Black, K. Business Statistics for Contemporary Decision Making. 4th ed.
New York : John Wiley & Sons, 2006
- Carroll L. Estes, Simon Biggs and Chris Phillipson. Social Theory, Social Policy and Ageing. Maidenhead : Open University Press, 2003.
- Charron K.F. and D.J. Lowe. Factors Affecting the Learning of the Accountant in the Management. Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2000.
- Jiménez, D.J. and J.G.C. Navarro. The Performance Effect of Organizational Learning and Market Orientation, Industrial Marketing Management. 36(6) : 694–708, 2007.
- Lin J.Z., X. Xiong and M. Liu. Knowledge Base and Skill Development in Accounting Education : Evidence from China. Hong Kong : Baptist University, 2008.
- Nunnally, J.C. Psychometric Theory. 2nd ed. New York : McGraw Hill, 1978.
- Nunnally, J.C. and I.H. Bernstein. Psychometric theory. New York : McGraw Hill, 1994.
- Panayides, P.M. The Impact of Organizational Learning on Relationship Orientation Logistics Service Effectiveness and Performance, Industrial Marketing Management. 36(1) : 68–80, 2007.

- Turson D. and G.Riley. The Problem of Elicitation Manegment Knowledge : A Case of Research into Hospitality Management Knowledge. InterationJounal of Hospitality Management. 3(5) : 584-593, 2008.
- Vera and Crossan. Reconciling The Tensions in Learning and Knowledge. 2003. <<http://www2.warwick.ac.uk>> 1 พฤษภาคม 2556.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

คำชี้แจง :

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ของผู้วิจัยในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยองจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของ
ผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง จำนวน 15 ข้อ

2. แบบสอบถามนี้คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย
กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อทุกตอน เพื่อให้การวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงและเกิดประโยชน์แท้จริง
โปรดตอบแบบสอบถามตามความจริง

3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะเก็บเป็นความลับการนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอ
ในภาพรวมเท่านั้น

4. หากท่านต้องการรับรายงานสรุปการวิจัย โปรดแนบนามบัตรของท่านพร้อมกับ
แบบสอบถามฉบับนี้ ( ) ต้องการ ( ) ไม่ต้องการ

5. หากท่านมีข้อสงสัยหรือปัญหาประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้โปรดติดต่อ
ข้าพเจ้านางสาวอัมรินทร์ จำพัน 191/58 ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
44000 หรือหมายเลขโทรศัพท์ 08-5451-2466 E-mail : Am_Aumnaja@hotmail.com

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาในการให้ข้อมูลและขอความกรุณาส่ง
แบบสอบถามกลับภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับแบบสอบถามขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอัมรินทร์ จำพัน

นิสิตปริญญาโทหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี 30-35 ปี
 36-40 ปี มากกว่า 40 ปี

3. สถานภาพสมรส

โสด สมรส
 หย่าร้าง/หม้าย

4. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี หรือ ต่ำกว่าปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำบัญชี

น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี
 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป

6. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000-15,000 บาท
 15,001-20,000 บาท มากกว่า 20,000 บาท

7. รูปแบบของธุรกิจ

บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วน
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม</u>					
1. ท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเองอย่างต่อเนื่อง					
2. ท่านมุ่งมั่นที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะทางการบัญชีอยู่อย่างสม่ำเสมอ					
3. ท่านเชื่อมั่นเสมอว่าการศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นจะช่วยทำให้การทำงานประสบความสำเร็จมากขึ้น					
4. ท่านตระหนักเสมอว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอจะสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีและช่วยแก้ไขปัญหาได้					
5. ท่านเชื่อมั่นว่าการประยุกต์ความรู้ทางการบัญชีจะช่วยเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี					
<u>ด้านการฝึกอบรม</u>					
6. ท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกอบรมจะช่วยให้ท่านมีความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้น					
7. ท่านให้ความสำคัญกับการเลือกหลักสูตรหรือหัวข้อการอบรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีสมัยใหม่เพื่อนำมาปรับใช้กับงานในความรับผิดชอบได้					
8. ท่านมุ่งเน้นในการเข้าร่วมการฝึกอบรมกับสภาวิชาชีพการบัญชี ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สามารถนำมาใช้กับงานในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น					
9. ท่านตระหนักถึงการเข้าร่วมการฝึกอบรมภาคปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการฝึกอบรม (ต่อ)</u>					
10. ท่านให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมความรู้ทางการบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
<u>ด้านการพัฒนาตนเอง</u>					
11. ท่านให้ความสำคัญกับการใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของท่าน					
12. ท่านตระหนักถึงการรับรู้สิ่งต่างๆ โดยรอบตัวอย่างถูกต้อง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ					
13. ท่านมุ่งมั่นในการสร้างวิสัยทัศน์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายได้					
14. ท่านสนใจในการเรียนรู้กันเป็นทีม เพื่อจะได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและสามารถนำมาพัฒนาตนเองได้มากขึ้น					
15. ท่านมุ่งเน้นให้ตัวท่านเองมีแนวความคิดแบบครอบคลุมรอบด้าน เพื่อจะได้สามารถเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างครบถ้วน					
<u>ด้านการวิจัย</u>					
16. ท่านเชื่อมั่นว่ากระบวนการวิจัยจะสามารถช่วยพัฒนาความสามารถทางการบัญชีของท่านได้					
17. ท่านเชื่อมั่นในกระบวนการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือที่จะนำมาช่วยในการทำบัญชีของท่านได้					
18. ท่านให้ความสำคัญกับการวิจัยจะช่วยให้สามารถตอบคำถามที่คลุมเครือได้อย่างกระจ่างชัดเจน อันเนื่องมาจากข้อมูลที่ได้มีการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการวิจัย (ต่อ)</u>					
19. ท่านเชื่อมั่นว่ากระบวนการวิจัยจะสามารถสร้างระบบการคิดได้อย่างมีเหตุผล					
<u>ด้านการรายงาน</u>					
20. ท่านเชื่อมั่นว่าการฝึกทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับรายงานทางการเงินช่วยให้ท่านมีความสามารถทางบัญชีมากขึ้น					
21. ท่านมุ่งมั่นว่าในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับรายงานทางการเงินภายในองค์กรได้					
22. ท่านให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มนักลงทุน เจ้าหนี้ หรือผู้ที่ต้องการใช้รายงานทางการเงินนั้นสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้					
23. ท่านมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี เพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กรให้สามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์กรได้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเลือกรายการ					
1. ท่านมีการจัดประเภทรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงหลักการรับรู้รายการตามแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีอย่างเคร่งครัดทุกรายการ					
2. ท่านมีการนำมาตรฐานการบัญชีมากำหนดนโยบายบัญชีที่สอดคล้องครอบคลุมถึงวิธีเลือกรายการที่ถูกต้องเหมาะสม					
3. ท่านมีการกำหนดชื่อบัญชีผังบัญชีและระบบบัญชีโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์การเลือกรายการให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี					
4. ท่านมีการเลือกรายการเพื่อบันทึกบัญชีโดยพิจารณาถึงรายการที่เกิดขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีและมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในทรัพยากรของกิจการ					
5. ท่านสามารถวางระบบการตรวจทานความถูกต้องของการเลือกรายการตามมาตรฐานการบัญชีอย่างเหมาะสม					
ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติรายการ					
6. ท่านมีการเลือกหลักเกณฑ์การวัดค่ารายการตามมาตรฐานการบัญชี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสะท้อนมูลค่าที่แท้จริง					
7. ท่านมีการกำหนดเกณฑ์การวัดค่ารายการและหน่วยการวัดเพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติทางการบัญชี					
8. ท่านมีกระบวนการพิจารณาทบทวนเกณฑ์การวัดค่ารายการที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการวัดค่ามูลค่ายุทธการ (ต่อ)</u>					
9. ท่านสามารถอธิบายให้บุคลากรด้านการบัญชีให้มีความเข้าใจในการเลือกเกณฑ์การวัดค่ารายการตามมาตรฐานการบัญชีได้อย่างเหมาะสม					
10. ท่านมีการประเมินมูลค่ายุทธการตามมาตรฐานการบัญชีเพื่อเลือกเกณฑ์การวัดค่าที่เหมาะสม โดยการเปรียบเทียบมูลค่าทางการบัญชีและมูลค่าที่วัดได้จากแนวคิดอื่นอย่างสม่ำเสมอ					
<u>ด้านการเปิดเผยข้อมูล</u>					
11. ท่านมีการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีที่กิจการถือปฏิบัติ					
12. ท่านมีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีโดยคำนึงถึงประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ผู้ใช้ข้อมูลจะได้รับ					
13. ท่านมีการพัฒนารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดอย่างเคร่งครัด					
14. ท่านให้ความสำคัญกับการพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนที่เสียไปเป็นเกณฑ์ในการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี					
15. ท่านมีการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีอย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล					

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 45 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
1. ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี		
1.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม		0.820
1.	0.749	
2.	0.844	
3.	0.705	
4.	0.802	
5.	0.622	
1.2 ด้านการฝึกอบรม		0.756
1.	0.703	
2.	0.718	
3.	0.710	
4.	0.826	
5.	0.646	
1.3 ด้านการพัฒนาตนเอง		0.803
1.	0.716	
2.	0.809	
3.	0.666	
4.	0.817	
5.	0.756	
1.4 ด้านการวิจัย		0.888
1.	0.870	
2.	0.902	
3.	0.863	
4.	0.675	
1.5 ด้านการรายงาน		0.855
1.	0.761	
2.	0.742	
3.	0.766	
4.	0.874	

ตาราง 45 (ต่อ)

ชื่อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
2. ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี		
2.1 ด้านการเลือกรายการ		0.871
1.	0.830	
2.	0.758	
3.	0.728	
4.	0.796	
5.	0.871	
2.2 ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ		0.898
1.	0.839	
2.	0.883	
3.	0.855	
4.	0.672	
5.	0.637	
2.3 ด้านการเปิดเผยข้อมูล		0.859
1.	0.603	
2.	0.706	
3.	0.814	
4.	0.750	
5.	0.785	

ภาคผนวก ค
การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ตาราง 46 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน

สถานภาพสมรส		หม้าย/หย่าร้าง	โสด	สมรส
	$\bar{X}$	3.42	3.69	3.88
หม้าย/หย่าร้าง	3.42	-	0.471	0.093
โสด	3.69	-	-	0.040*
สมรส	3.88	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 47 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน

Univariate Test						
Dependent Variable		SS	df	MS	F	p - value
ด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	Contrast	1.192	2	0.596	2.491	0.088
	Error	26.076	109	0.239		
ด้านการฝึกอบรม	Contrast	2.358	2	1.179	4.740	0.011
	Error	27.116	109	0.249		
ด้านการพัฒนาตนเอง	Contrast	0.101	2	0.051	0.235	0.791
	Error	23.493	109	0.216		
ด้านการวิจัย	Contrast	2.037	2	1.018	3.699	0.028
	Error	30.012	109	0.275		
ด้านการรายงาน	Contrast	3.016	2	1.508	6.962	0.001*
	Error	23.613	109	0.217		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 48 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน

สถานภาพสมรส	หมายเหตุ/หย่าร้าง	โสด	สมรส	
	$\bar{x}$	3.25	3.63	3.93
หมายเหตุ/หย่าร้าง	3.25	-	0.186	0.015
โสด	3.63	-	-	0.003*
สมรส	3.93	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 49 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}$	3.57	3.85	3.87	3.87
น้อยกว่า 5 ปี	3.57	-	0.055	0.103	0.074
5 – 10 ปี	3.85	-	-	0.998	0.997
11 – 15 ปี	3.87	-	-	-	1.000
16 ปีขึ้นไป	3.87	-	-	-	-

ตาราง 50 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}$	3.57	3.85	3.87	3.87
น้อยกว่า 5 ปี	3.57	-	0.006*	0.013*	0.009*
5 – 10 ปี	3.85	-	-	0.835	0.823
11 – 15 ปี	3.87	-	-	-	0.996
16 ปีขึ้นไป	3.87	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 51 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีโดยรวม ของผู้ทำบัญชี
ในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		15,001 – 20,000 บาท	10,000 – 15,000 บาท	มากกว่า 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท
	$\bar{x}$	3.70	3.73	3.87	4.48
15,001 – 20,000 บาท	3.70	-	0.997	0.337	0.038*
10,000 – 15,000 บาท	3.73		-	0.351	0.043*
มากกว่า 20,000 บาท	3.87			-	0.135
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.48				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 52 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีเป็นรายด้าน
ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน

Univariate Test						
Dependent Variable		SS	df	MS	F	p - value
ด้านการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	Contrast	0.560	2	0.280	1.144	0.322
	Error	26.707	109	0.245		
ด้านการฝึกอบรม	Contrast	0.342	2	0.171	0.640	0.529
	Error	29.132	109	0.267		
ด้านการพัฒนาตนเอง	Contrast	1.026	2	0.513	2.479	0.089
	Error	22.568	109	0.207		
ด้านการวิจัย	Contrast	0.245	2	0.123	0.421	0.658
	Error	31.803	109	0.292		
ด้านการรายงาน	Contrast	2.525	2	1.263	5.710	0.004*
	Error	24.104	109	0.221		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 53 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี ด้านการรายงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน

หน่วยงานที่สังกัด		ห้างหุ้นส่วน	อื่นๆ	บริษัทจำกัด
	$\bar{x}$	3.33	3.67	3.88
ห้างหุ้นส่วน	3.33	-	0.290	0.001*
อื่นๆ	3.67	-	-	0.446
บริษัทจำกัด	3.88	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 54 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน

อายุ		น้อยกว่า 30 ปี	36 – 40 ปี	30 – 35 ปี	มากกว่า 40 ปี
	$\bar{x}$	3.49	3.68	3.74	4.05
น้อยกว่า 30 ปี	3.49	-	0.542	0.189	0.000*
36 – 40 ปี	3.68	-	-	0.958	0.036*
30 – 35 ปี	3.74	-	-	-	0.049*
มากกว่า 40 ปี	4.05	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 55 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็น
รายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน

Univariate Test						
Dependent Variable		SS	df	MS	F	p - value
ด้านการเลือกรายการ	Contrast	3.486	3	1.162	4.807	0.004*
	Error	26.105	108	0.242		
ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ	Contrast	3.297	3	1.099	4.643	0.004*
	Error	25.563	108	0.237		
ด้านการเปิดเผยข้อมูล	Contrast	7.390	3	2.463	4.715	0.004*
	Error	56.421	108	0.522		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 56 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน

อายุ		น้อยกว่า 30 ปี	36 – 40 ปี	30 – 35 ปี	มากกว่า 40 ปี
	$\bar{x}$	3.59	3.82	4.02	4.06
น้อยกว่า 30 ปี	3.59	-	0.129	0.001*	0.002*
36 – 40 ปี	3.82		-	0.108	0.085
30 – 35 ปี	4.02			-	0.742
มากกว่า 40 ปี	4.06				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 57 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน

อายุ		น้อยกว่า 30 ปี	30 – 35 ปี	36 – 40 ปี	มากกว่า 40 ปี
	$\bar{x}$	3.38	3.62	3.68	3.91
น้อยกว่า 30 ปี	3.38	-	0.069	0.045	0.000*
30 – 35 ปี	3.62		-	0.636	0.018
36 – 40 ปี	3.68			-	0.099
มากกว่า 40 ปี	3.91				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 58 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการเปิดเผยข้อมูล ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีอายุแตกต่างกัน

อายุ		น้อยกว่า 30 ปี	36 – 40 ปี	30 – 35 ปี	มากกว่า 40 ปี
	$\bar{x}$	3.50	3.54	3.58	4.16
น้อยกว่า 30 ปี	3.50	-	0.841	0.673	0.002*
36 – 40 ปี	3.54		-	0.841	0.004*
30 – 35 ปี	3.58			-	0.002*
มากกว่า 40 ปี	4.16				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 59 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
เป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน

Univariate Test						
Dependent Variable		SS	df	MS	F	p - value
ด้านการเลือกรายการ	Contrast	0.255	2	0.127	0.473	0.624
	Error	29.336	109	0.269		
ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ	Contrast	3.145	2	1.572	6.665	0.002*
	Error	25.715	109	0.236		
ด้านการเปิดเผยข้อมูล	Contrast	1.120	2	0.560	0.973	0.381
	Error	62.691	109	0.575		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 60 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน

อายุ		หย่าร้าง/ หม้าย	โสด	สมรส
	$\bar{x}$	2.87	3.50	3.74
หย่าร้าง/หม้าย	2.87	-	0.033	0.003*
โสด	3.50		-	0.024
สมรส	3.74			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 61 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน		น้อยกว่า 5 ปี	11 - 15 ปี	5 - 10 ปี	16 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.51	3.68	3.73	4.00
น้อยกว่า 5 ปี	3.51	-	0.686	0.350	0.007*
11 - 15 ปี	3.68		-	0.986	0.139
5 - 10 ปี	3.73			-	0.100
16 ปีขึ้นไป	4.00				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 62 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

Univariate Test						
Dependent Variable		SS	df	MS	F	p - value
ด้านการเลือกรายการ	Contrast	1.821	3	0.607	2.361	0.075
	Error	27.770	108	0.257		
ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ	Contrast	3.254	3	1.085	4.575	0.005*
	Error	25.606	108	0.237		
ด้านการเปิดเผยข้อมูล	Contrast	3.827	3	1.276	2.297	0.082
	Error	59.984	108	0.555		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 63 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการวัดค่ามูลค่ารายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน
แตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน		น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.37	3.62	3.64	3.92
น้อยกว่า 5 ปี	3.37	-	0.064	0.091	0.000*
5 - 10 ปี	3.62		-	0.864	0.013*
11 - 15 ปี	3.64			-	0.063
16 ปีขึ้นไป	3.92				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 64 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
โดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		15,001 – 20,000 บาท	10,000 – 15,000 บาท	มากกว่า 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท
	$\bar{x}$	3.52	3.62	3.86	4.20
15,001 – 20,000 บาท	3.52	-	0.909	0.040*	0.236
10,000 – 15,000 บาท	3.62		-	0.128	0.356
มากกว่า 20,000 บาท	3.86			-	0.761
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.20				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 65 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีเป็นรายด้านของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน

Univariate Test						
Dependent Variable		SS	df	MS	F	p - value
ด้านการเลือกรายการ	Contrast	3.303	3	1.101	4.523	0.005*
	Error	26.288	108	0.243		
ด้านการวัดค่ามูลค่างานรายการ	Contrast	3.422	3	1.141	4.843	0.003*
	Error	25.438	108	0.236		
ด้านการเปิดเผยข้อมูล	Contrast	1.840	3	0.613	1.069	0.365
	Error	61.971	108	0.574		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 66 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		10,000 – 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	มากกว่า 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท
	$\bar{x}$	3.71	3.72	4.04	4.40
10,000 – 15,000 บาท	3.71	-	0.992	0.005*	0.060
15,001 – 20,000 บาท	3.72		-	0.014	0.065
มากกว่า 20,000 บาท	4.04			-	0.309
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.40				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ตาราง 67 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี
ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
แตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		15,001 – 20,000 บาท	10,000 – 15,000 บาท	มากกว่า 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท
	$\bar{x}$	3.41	3.52	3.76	4.40
15,001 – 20,000 บาท	3.41	-	0.444	0.007*	0.007*
10,000 – 15,000 บาท	3.52		-	0.034	0.015*
มากกว่า 20,000 บาท	3.76			-	0.069
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.40				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.017

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตาราง 68 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี		t	p - value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.776	0.339	2.292	0.024*
ด้านการฝึกอบรม	0.190	0.077	2.475	0.015*
ด้านการพัฒนาตนเอง	0.267	0.087	3.075	0.003*
ด้านการรายงาน	0.318	0.078	4.064	0.000*

F = 26.174 p = 0.000 AdjR² = 0.405

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 69 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชี ด้านการเลือกรายการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีด้านการเลือกรายการ		t	p - value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.877	0.355	2.473	0.015*
ด้านการฝึกอบรม	0.244	0.084	2.892	0.005*
ด้านการพัฒนาตนเอง	0.542	0.094	5.757	0.000*

F = 37.182 p = 0.000 AdjR² = 0.395

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 70 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการวัดค่ามูลค่ายุติการ		t	p - value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.622	0.353	1.762	0.081
ด้านการพัฒนาตนเอง	0.523	0.087	6.042	0.000*
ด้านการวิจัย	0.283	0.074	3.806	0.000*

F = 37.342 p = 0.000 AdjR² = 0.396

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 71 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล ของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง

ทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชี	ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ มาตรฐานการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูล		t	p - value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.432	0.527	2.718	0.008*
ด้านการรายงาน	0.588	0.137	4.309	0.000*

F = 18.569 p = 0.000 AdjR² = 0.137

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0530.10/๓๕๖

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม
44150

7 ตุลาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม

เรียน ผู้จัดการฝ่ายบัญชี

ด้วย นางสาวอัมรินทร์ จำหัน นิสิตระดับปริญญาโท คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้ทางการบัญชีกับความสำเร็จในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีของผู้ทำบัญชีในจังหวัดระยอง” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำวิทยานิพนธ์ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.) และในการศึกษาครั้งนี้ได้เน้นให้นิสิตศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง ดังนั้นเพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้ นางสาวอัมรินทร์ จำหัน ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมในรายละเอียดตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นพฤกษ์ อุตสาหะวานิชกิจ)
คณบดีคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ (043) 754333 ต่อ 3410

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวอัมรินทร์ จำพัน
วันเกิด วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 81/1 หมู่ 16 บ้านโนนเปลือย ตำบลตลาดแร้ง
อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ 36170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน นักบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน บ้านเลขที่ 191 ถนนมิตรภาพ ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น 40000
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2545 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโนนเปลือย จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. 2551 มัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. 2555 ปริญญาบัญชีบัณฑิต (บช.บ.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2557 ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

